

ALTERNATIVETS PARTIPROGRAM

INDHOLDSFORTEGNELSE

INDLEDNING	1
1 / DANMARK, DET BEDSTE LAND FOR VERDEN	2-4
1.1 ET BÆREDYGTIGT SAMFUND	3
1.2 ET SAMFUND PRÆGET AF MILJØMÆSSIG BÆREDYGTIGHED	3
1.3 ET SAMFUND PRÆGET AF SOCIAL BÆREDYGTIGHED	3-4
1.4 ET SAMFUND PRÆGET AF ØKONOMISK BÆREDYGTIGHED	4
1.5 TID TIL NYE SAMFUNDSFORMER	4
2 / EN NY POLITISK KULTUR	5-8
2.1 DET GØR VI SELV	6-7
2.2 VISION VIDEREUDVIKLING AF DEMOKRATIET	7
2.2.1 FORSLAG FULD ÅBENHED OM PARTISTØTTEN	7
2.2.2 FORSLAG MULIGHED FOR BORGERDREVNENE LOVFORSLAG	7
2.2.3 FORSLAG CENTER FOR DEMOKRATI, POLITIKUDVIKLING OG BORGERINDDRAGELSE	7-8
2.3 FORSLAG FRIERE RAMMER FOR KOMMUNERNE	8
3 / MILJØMÆSSIG BÆREDYGTIGHED	9-16
3.1 VISION KONTROLLERET OG EFFEKTIV OMSTILLING TIL VEDVARENDE ENERGI	10
3.1.1 FORSLAG SOLENERGI	11
3.1.2 FORSLAG BÆREDYGTIG AFFALDSHÅNDBLING	11
3.1.3 FORSLAG ENERGIANDELSBEVÆGELSE FOR LOKAL FORSYNING	11
3.2 VISION OMSTILLING AF TRANSPORTSYSTEMET	11
3.2.1 FORSLAG ROADPRICING	11
3.2.2 FORSLAG SATSNING PÅ OFFENTLIG TRANSPORT	12
3.2.3 FORSLAG BIOBRÆNDESEL I GODSTRANSPORT	12
3.3 VISION EN VILD OG MANGFOLDIG NATUR I DANMARK	12-13
3.3.1 FORSLAG FRA STATSLOG SKOVDRIFT TIL STATSLOG NATURSKOV	13
3.3.2 FORSLAG MÅLRETTET INDSATS FOR DEN MARINE NATUR	13
3.3.3 FORSLAG FLERE MANGFOLDIGE NATUROMRÅDER	13-14
3.4 VISION BÆREDYGTIG PRODUKTION OG FORBRUG	14
3.4.1 FORSLAG SPIS GRØNT	14
3.4.2 FORSLAG AKTIV BRUG AF PANTORDNINGER	14
3.4.3 FORSLAG GLOBAL RESSOURCESKAT	14-15
3.5 VISION BÆREDYGTIGT LANDBRUG, SKOVBRUG OG FISKERI	15
3.5.1 FORSLAG OMLÆGNING TIL 100 PCT. ØKOLOGISK PRODUKTION FØR 2040	16
3.5.2 FORSLAG FLERE MINDRE LANDBRUG	16
3.5.3 FORSLAG DET SKÅNSOMME FISKERI STØTTES	16
4 / SOCIAL BÆREDYGTIGHED	17-21
4.1 VISION BALANCE I HVERDAGEN	18
4.1.1 FORSLAG FLEKSIBELT ARBEJDSLIV	18-19
4.1.2 FORSLAG 30 TIMERS ARBEJDSUGE OVER EN 10-ÅRIG PERIODE	19
4.1.3 FORSLAG FLERE EKSPERIMENTER MED NYE BO-, BYGGE- OG LEVEFORMER	19
4.2 VISION INVESTERING I MENNESKER	19-20
4.2.1 FORSLAG FJERDE SEKTOR EKSPERIMENTALZONER	20
4.2.2 FORSLAG SOCIALE INVESTERINGSFONDE	20
4.3 VISION ALLE SKAL KUNNE BIDRAGE TIL SAMFUNDET	21
4.3.1 FORSLAG BASISYDELSE UDEN MODKRAV I STEDET FOR KONTANTHJÆLP	21
4.3.2 FORSLAG EN MARKANT FORENKLING AF SOCIALSYSTEMET	21

5 / ØKONOMISK BÆREDYGTIGHED	22-27
5.1 VISION NYT VÆKSTBEGREB	23
5.1.1 FORSLAG VÆKSTBEGREB, DER MÅLER PÅ TRIVSEL OG LIVSGLÆDE SÅVEL SOM GRADEN AF MILJØMÆSSIG OG ØKONOMISK BÆREDYGTIGHED	23-24
5.2 VISION ØGET OFFENTLIG INVESTERING I BÆREDYGTIGHED	24
5.2.1 FORSLAG BÆREDYGTIGE BESLUTNINGER I DET OFFENTLIGE	24
5.2.2 FORSLAG PENSIONS KASSERNE SKAL INVESTERE I BÆREDYGTIGHED	24
5.3 VISION VIRKSOMHEDER OG BORGERE SKAL ARBEJDE FOR EN BÆREDYGTIG OMSTILLING	24-25
5.3.1 FORSLAG SKATTEREFORM TIL FORDEL FOR MILJØET OG LIGHEDEN	25
5.4 VISION STABIL BANK- OG FINANSSEKTOR	25
5.4.1 FORSLAG REFORM AF FINANS- OG BANKSEKTOREN	25-26
5.4.2 FORSLAG 100 PCT. RESERVEKRAV TIL BANKSYSTEMET	26
5.5 VISION DANMARK SOM FOREGANGSLAND FOR BÆREDYGTIG ØKONOMISK POLITIK	27
5.5.1 FORSLAG INTERNATIONALE BÆREDYGTIGHEDSREFORMER	27
6 / UDDANNELSE OG LIVSLANG NYSGERRIGHED	28-32
6.0.1 FORSLAG ALLE UDDANNELSESINSTITUTIONER SKAL FORMULERE EN EKSTERN NETVÆRKSSTRATEGI	29
6.0.2. FORSLAG FORBEDRING AF EVALUERINGSKULTUREN	29
6.1 VISION EN ÅBEN OG FRI GRUNDSKOLE	30
6.1.1. FORSLAG SKOLEN SOM EN AKTIV DEL AF LOKALSAMFUNDET	30
6.1.2. FORSLAG DEN BÆREDYGTIGE SKOLE	30-31
6.1.3. FORSLAG LIGE ANERKENDELSE OG VÆGTNING TIL DE HÅNDVÆRKS MÆSSIGE FAG	31
6.2 VISION FLEKSIBLE OG HELHEDSORIENTEREDE UNGDOMSUDDANNELSER	31-32
6.2.1 FORSLAG OVERBYGNINGSUDDANNELSER MED FOKUS PÅ BÆREDYGTIGHED FOR ALLE HÅNDVÆRKS FAG	32
6.2.2. FORSLAG STYRKELSE AF DET UFORMELLE UDDANNELSESMARKED	32
6.2.3 FORSLAG GRØN BÆREDYGTIGHED, IVÆRKSÆTTERI OG KREATIVITET SOM LÆRINGSPLATFORD OG FAGLIGHED	32
7 / KUNST OG KULTUR	33-36
7.1 VISION MERE KUNST, FÆRRE MURSTEN OG FLERE FRIZONER	34
7.1.1 FORSLAG FLERE KREATIVE FRIZONER	34-35
7.1.2 FORSLAG OMFORDDELING AF MIDLER FRA MURSTEN TIL KUNSTNERISK PRODUKTION	35
7.2 VISION KUNST & KULTUR SKAL I CENTRUM FOR POLITIKUDVIKLING	35
7.2.1 FORSLAG UDDANNELSERNE UD I KULTUREN, OG KULTUREN IND PÅ UDDANNELSERNE	35-36
7.2.2 FORSLAG DANMARK UD I VERDEN, VERDEN IND I DANMARK	36
7.2.3 FORSLAG KULTUR PÅ RECEPT	36
8 / IVÆRKSÆTTERI OG SOCIAL OPFINDSOMHED	37-42
8.1 VISION NY BÆREDYGTIG IVÆRKSÆTTERKULTUR I DANMARK	38
8.1.1 FORSLAG 2-ÅRIG MÅLRETTET IVÆRKSÆTTERYDELSE	38
8.1.2 FORSLAG ØGET UNDERVISNING, TRÆNING OG FOKUS PÅ BÆREDYGTIGT IVÆRKSÆTTERI	39
8.1.3 FORSLAG GREEN-LAB	39
8.2 VISION INTERNATIONALISERING AF DET DANSKE IVÆRKSÆTTERMILJØ	39
8.2.1 FORSLAG DANSKE IVÆRKSÆTTERE UD I VERDEN	39-40
8.2.2 FORSLAG TILTRÆKNING AF INTERNATIONALE IVÆRKSÆTTERE TIL DANMARK	40
8.3 VISION MANGFOLDIGHED, KREATIVITET OG DEN FJERDE SEKTOR	40
8.3.1 FORSLAG LOKALT IVÆRKSÆTTERI SKAL VÆRDSÆTTES	40-41
8.3.2 FORSLAG DEN KREATIVE INDUSTRI SKAL STYRKES	41
8.3.3 FORSLAG DEN FJERDE SEKTOR SKAL FREMMES	41-42

9 / HELBRED OG HELHED	43-49
9.1 VISION LIGHED I SUNDHED	44
9.1.1 FORSLAG FRI ADGANG TIL SUNDHEDSYDELSER	45
9.1.2 FORSLAG SUNDHEDSAFGIFTER	45
9.2 VISION PRIORITERING AF BEHANDLINGSPRAKSIS	45
9.2.1 FORSLAG PRIORITERINGSINSTITUT	45-46
9.3 VISION ALTERNATIV MEDICIN OG KOMPLEMENTÆR BEHANDLING	46
9.3.1 FORSLAG KOMPLEMENTÆR BEHANDLINGS- OG SUNDHEDSHUSE	46
9.3.2 FORSLAG FRIGIVELSE AF CANNABIS TIL MEDICINSKE FORMÅL	46
9.3.3 FORSLAG KULTUR OG NATUR PÅ RECEPT	46-47
9.4 VISION MENTALT HELBRED OG FOREBYGGELSE AF STRESS	47
9.4.1 FORSLAG PSYKOTERAPI	47
9.4.2 FORSLAG BEVIDST NÆRVÆRSTRÆNING OG TERAPI TIL UDVALGTE PATIENTGRUPPER	47
9.5 VISION SÆT SUNDHEDSPERSONALET FRI	47
9.5.1 FORSLAG PATIENTJOURNALER PÅ LANDSPLAN SKAL STANDARDISERES	47
9.5.2 FORSLAG FOKUS PÅ NÆRVÆR OG KOMMUNIKATION I ØJENHØJDE	47-48
9.5.3 FORSLAG DET ØKONOMISKE INCITAMENT I ALMEN PRAKSIS SKAL REVIDERES	48
9.6 VISION GENNEMSIGTIG GRUNDFORSKNING	48
9.6.1 FORSLAG UVILDIG OG SAMTYKKEBETINGET DATAINDSAMLING	48
9.6.2 FORSLAG CENTRAL FORSKNINGSFOND MED BÅDE NATIONALT OG INTERNATIONALT FOKUS	48
9.6.3 FORSLAG PENGESTRØMME SKAL GØRES MERE GENNEMSIGTIGE	48
9.7 VISION KROP, KØN OG SEKSUALITET	48
9.7.1 FORSLAG ANERKENDELSE AF TRANSKØNNEDES RET TIL SELVBESTEMMELSE	48
9.7.2 FORSLAG BLODDONATION	49
9.7.3 FORSLAG EN VÆRDIG DØDSPROCES	49
10 / LIGESTILLING OG MANGFOLDIGHED	50-52
10.1 DET GØR VI SELV	51-52
11 / BÆREDYGTIG SKAT	53-56
11.1 VISION DEN ØKONOMISKE BUNDLINJE	54
11.1.1 FORSLAG SKATTESTOPPET PÅ EJENDOMSVÆRDISKAT OPHÆVES	54
11.1.2 FORSLAG INDFØRELSE AF DIFFERENTIEREDE SELSKABSSKATTESATSER	54
11.1.3 FORSLAG EN SKAT PÅ FINANSIELLE TRANSAKTIONER	55
11.2 VISION DEN SOCIALE BUNDLINJE	55
11.2.1 FORSLAG INDFØRELSE AF EN MÆRKEORDNING TIL SELSKABER, DER FØRER EN ÅBEN OG SAMFUNDSVENLIG SKATTEPOLITIK	55
11.2.2 FORSLAG LAVERE SKATTER FOR DE LAVESTE INDKOMSTER	55
11.2.3 FORSLAG ET MOMS- OG AFGIFTSSYSTEM MED FORSKELLIGE SATSER PÅ FORSKELLIGE VARER	55
11.3. VISION MILJØMÆSSIG BUNDLINJE	55
11.3.1 FORSLAG EN GRØN AFGIFTSREFORM OG ET AFGIFTSSYSTEM, DER HAR POSITIV EFFEKT PÅ MILJØMÆSSIGE BUNDLINJE	56
11.3.2 FORSLAG EN OMLÆGNING AF BILAFGIFTERNE. OMLÆGNINGEN SKAL SES I SAMMENHÆNG MED INDFØRELSE AF ROADPRICING OG BEDRE KOLLEKTIV TRAFIK	56
11.3.3 FORSLAG EN GRØN IVÆRKSÆTTEROBLIGATION, HVOR RENTER OG KURSGEVINSTER ER SKATTEFRIE, SÅ DET BLIVER NEMMERE OG GUNSTIGERE FOR BORGERE OG PENGETANKE AT INVESTERE I GRØNNE START-UPS	56

12 / ASYL**57-58**

12.0.1	FORSLAG ØGET RETSSIKKERHED	58
12.0.2	FORSLAG HURTIGERE AFKLARING - BEDRE MULIGHEDER FOR EN NORMAL HVERDAG	58
12.0.3	FORSLAG TIDLIG KOMPETENCEAFKLARING	58
12.0.4	FORSLAG RAMMER FOR MØDER MELLEM ASYLANSØGERE, FLYGTNINGE OG DANSKE BORGERE	58

13 / EU-SAMARBEJDE**59-62**

13.1	VISION ET GRØNT EU	60
13.1.1	FORSLAG GØR ALLE TILSKUDSORDNINGER GRØNNE	60-61
13.1.2	FORSLAG GØR LANDBRUGSPOLITIKKEN ØKOLOGISK	61
13.1.3	FORSLAG GØR MØNTUNIONEN GRØN OG SOCIAL	61
13.2	VISION HANDELSPOLITIK FOR GRØN OMSTILLING	61
13.2.1	FORSLAG IMMATERIELLE RETTIGHEDER IND I HANDELSAFTALER	61-62
13.2.2	FORSLAG TRANSNATIONALE SELSKABER SKAL OGSÅ BETALE SKAT	62
13.2.3	FORSLAG INGEN MÅ MISTE SOCIALE RETTIGHEDER	62
13.3	VISION GØR EU ÅBENT, NÆRT OG DEMOKRATISK	62
13.3.1	FORSLAG ÅBENHED	62
13.3.2	FORSLAG DEMOKRATI	62
13.3.3	FORSLAG NYE MÅL	62

INDLEDNING

Det politiske dokument, du skal i gang med at læse, er resultatet af et helt særligt politisk og demokratisk eksperiment. Drevet frem af en overbevisning om, at flere ved mere. Da vi for første gang præsenterede Alternativet for offentligheden i november 2013, gav vi hinanden den politiske og organisatoriske udfordring at formulere et politisk princip- og parti-program gennem det, man kunne betegne som en politisk open source-proces. Siden har vi inviteret alle dem, der havde tid og lyst til at være medskabere af Alternativets politiske program. Eneste betingelse er, at man kunne stå inde for partiets seks grundlæggende værdier samt partiets politiske retning og ambition: en seriøs bæredygtig omstilling af Danmark. En omstillingsproces kendetegnet ved et mod til at forestille os en radikalt anderledes fremtid. For Danmark som for resten af verden.

Alternativets seks værdier:

Mod
Generøsitet
Gennemsigtighed
Ydmyghed
Humor
Empati

Siden har flere tusind landet rundt bidraget med konkrete forslag, kritiske spørgsmål, store visioner og nysgerrig undren. Det har de gjort gennem deres deltagelse i de mange politiske laboratorier, arbejdsgrupper, online-høringer og workshops, som har været igang siden foråret 2014. Alt sammen bidrag som udgør grundmaterialet bag dette dokument. Undervejs har først Alternativets Overgangsråd og siden Politisk Forum givet konstruktiv sparring på de mere principielle politiske problemstillinger. Forhåbentlig kan langt de fleste af jer, der har deltaget undervejs, se noget af jer selv i dokumentet. Det håber vi. For vi gør, hvad vi kan for at skabe en stærk fælles politisk platform.

Det er vigtigt at understrege, at dette politiske program er en dynamisk størrelse, som udvikler sig sammen med Alternativet og i takt med verden. Derfor berører vi ikke alle politiske temaer endnu. Til gengæld er hundredvis af frivillige hele tiden i gang med at crowdsource og udvikle ny politik, og dette skriv vil blive opdateret, når deres arbejde er tilendebragt.

Kærlig hilsen Alternativet
Februar, 2017

1

DANMARK, DET BEDSTE LAND FOR VERDEN

Det 21. århundrede er miljøets, iværksætternes og fællesskabets århundrede.

Tiden kalder på det enkelte menneskes skaberkraft, fællesskabets eftertænksomhed og solidaritetsfølelse samt en fælles erkendelse af behovet for grundlæggende forandringer.

Vi vil arbejde for, at Danmark ikke bare er det bedste land i verden, men det bedste land for verden. Det er Alternativets politiske ambition.

Vi ved, at det er store ord, og vi ved, at udfordringerne er både massive og komplekse. Derfor kræver vores ambition både mod, vilje, opfindsomhed og entreprenant kraft.

Lappeløsningernes tid er forbi.

Det er ikke længere nok med småjusteringer og symptombehandling. Det, der i stedet er behov for er helt nye samarbejdsformer, nye beslutningsprocesser og en ny tilgang til fordelingen af klodens ressourcer, hvor økonomisk vækst og materielt forbrug ikke længere er målet for alting. Alternativet ønsker med andre ord at omdefinere den etablerede opfattelse af velfærd og værdi.

1.1 ET BÆREDYGTIGT SAMFUND

I Alternativet arbejder vi hver dag for et bæredygtigt samfund. Verden har brug for nationer, der tager bæredygtig omstilling seriøst og viser vejen til et levende, kreativt og inddragende samfund. Det er fremtidens samfund, og vores ambition er at skabe et Danmark, der tør gå forrest i netop den retning. Bæredygtighed handler om omtanke. Det handler om at tænke langsigtet og om at tage ansvar gennem handling. Om respekt og samarbejde mellem mennesker og natur såvel som mennesker imellem. Alternativet mener grundlæggende, at et bæredygtigt samfund er et hensynsfuldt samfund, der ikke driver rovdrift på hverken dyr, miljø eller mennesker. Et bæredygtigt samfund handler om at finde balancen. Balancen mellem vores forbrug af naturens ressourcer og naturens evne til at genoprette sig selv. Balancen mellem fællesskabet og individet. Balancen mellem tillid og kontrol.

1.2 ET SAMFUND PRÆGET AF MILJØMÆSSIG BÆREDYGTIGHED

I Alternativet ønsker vi en seriøs miljømæssig omstilling, hvor bæredygtighed er altafgørende.

Den nuværende vækstideologi fører os direkte ud over miljøkanten. Vi bliver nødt til at forholde os til en ny virkelighed, hvor det ikke længere står til diskussion, at naturens ressourcer er ved at slippe op. I Danmark har vi stor teknologisk kompetence og erfaring i at udvikle kvalitetsprodukter, alternative energiformer, miljøeffektive boliger og energibesparende tiltag, men potentialet er slet ikke udfoldet.

Vi skal blive langt bedre og turde have endnu højere ambitioner. Alternativet ønsker at videreudvikle Danmark i en retning, hvor miljøet belastes mindre. Vi vil prioritere opretholdelsen af naturens dynamiske balance, og vi er villige til at indrette den samfundsøkonomiske model, så den afspejler det mål.

Teknologi og effektivitet alene kan ikke løse vores problemer. Den nuværende situation kræver simpelthen en udvikling mod en anden form for organisering og gentænkning af grundlæggende elementer i vores samfund som måden vi bor på, producerer på, forbruger på og transporterer os på.

Alternativet vil kæmpe for denne omstilling, og vi er parate til at tage det nødvendige politiske ansvar.

1.3 ET SAMFUND PRÆGET AF SOCIAL BÆREDYGTIGHED

Vi lever i et mangfoldigt samfund. Heldigvis kommer mennesker i alle mulige former og farver, ligesom vi besidder en lang række forskellige talenter. Det ser Alternativet som en grundlæggende styrke.

Desværre har vi udviklet et alt for entydigt billede af rigtigt og forkert. Samtiden er præget af en fasttømret ide om, hvordan vi skal leve vore liv. Vi har fremelsket et samfund, hvor flere og flere føler sig både utilpasse, utilpassede og hægtet af.

Sådan et samfund ønsker Alternativet ikke.

I Alternativet tror vi på mennesker. Vi tror på det gode i os alle, og vi ønsker et samfund, der bygger på tillid frem for social kontrol. Vi hylder aktivt medborgerskab, iværksætteri og mangfoldighed. Vi tror på, at mennesker har det bedst, når de er motive-rede, engagerede, har mulighed for at udfolde deres talenter og gøre en forskel uden at skulle gå på kompromis med, hvem de er. Forskellige mennesker ønsker forskellige liv, og vi vil skabe et samfund, der imødekommer denne forskellighed. Vi tror på, at social opfindsomhed, virkelyst og demokrati er nøglen

til at opnå et samfund, hvor mennesker trives i deres tilværelse.

Alternativet anerkender, at ikke alle har samme muligheder i livet, og vi vil arbejde hårdt for at ændre dette. Vores mål er, at alle skal kunne opnå et godt liv, hvor de oplever retfærdighed, nydelse, engagement og meningsfuldhed i hverdagen. I Alternativet tror vi nemlig på, at menneskelig trivsel er en grundlæggende forudsætning for et socialt bæredygtigt samfund.

Vi vil arbejde for, at Danmark bliver det mest ligeværdige land i verden. Den vision handler blandt andet om økonomisk fordeling, men også om at modarbejde marginalisering, diskrimination og social uretfærdighed.

Alternativet mener, at alle mennesker skal have lige muligheder for deltagelse og udfoldelse, frihed og tryghed samt udvikling og meningsfuldhed. Flexibilitet er et nøgleord. Vi vil arbejde for, at det danske samfund kendetegnes ved større orientering mod nærvær og smidighed i både privat- og arbejdsliv.

Ambitionen er et samfund, hvor individet uanset orientering oplever at være en del af fællesskabet. Alternativet tror på en balance mellem individ- og fællesskabstanke, hvor begreber som nærhed, empati og fællesskab netop skaber gode rammer for individets udfoldelsesmuligheder.

1.4 ET SAMFUND PRÆGET AF ØKONOMISK BÆREDYGTIGHED

Det er på høje tid, at vi ser den nuværende økonomiske model efter i sømmene. Det er nødvendigt, at vi har modet til at stille os selv spørgsmålet: Hvem og hvad skal økonomien gavne?

Vi ønsker en økologisk økonomi, hvor vækstbegrebets rolle omdefineres. Vi vil arbejde for et velfungerende, stabilt og dynamisk økonomisk kredsløb, som er underlagt miljøets betingelser og menneskers behov. Et økonomisk kredsløb, der begrænser grådighed og ufrugtbar spekulation og i stedet øger bæredygtige investeringer og økonomisk lighed. En sådan økonomi vil nødvendiggøre en ny økonomisk tænkning, hvor værdiskabelse, produktion og forbrug ikke tænkes og udføres isoleret og kortsigtet.

Vores økonomiske system skal i stedet arbejde for langsigtet værdiskabelse og en virksomhedskultur, der fungerer i ansvarlig samhørighed med både

miljø og lokalsamfund. I denne økonomi vil virksomheder ikke bare arbejde med én bundlinje, men på hele tre: Den økonomiske, den sociale og den miljømæssige.

Dette kan opnås, hvis vi tør ændre de forhold, der i dag bevirker, at nogle få kan opnå uforholdsmæssig stor rigdom på bekostning af fællesskabet. Det tør Alternativet. Vi vil arbejde hårdt for at ændre de økonomiske strukturer, så det bliver attraktivt for både virksomheder og forbrugere at træffe økonomisk bæredygtige valg.

1.5 TID TIL NYE SAMFUNDSFORMER

Bæredygtighed er en central og fælles udfordring for alle borgere, virksomheder, offentlige organisationer og politiske partier. Det kræver bredt samarbejde mellem ulige parter og umage kræfter. Skal vi opnå bæredygtighed, må vi have alle med.

I dag er det åbenlyst, at de private virksomheder i sig selv ikke kan løse de udfordringer, verden står overfor, men det kan de offentlige institutioner og den frivillige sektor heller ikke.

Derfor bliver vi nødt til at arbejde sammen på tværs af de tre klassiske samfundssektorer og samtidig understøtte udviklingen af en ny fjerde samfundssektor.

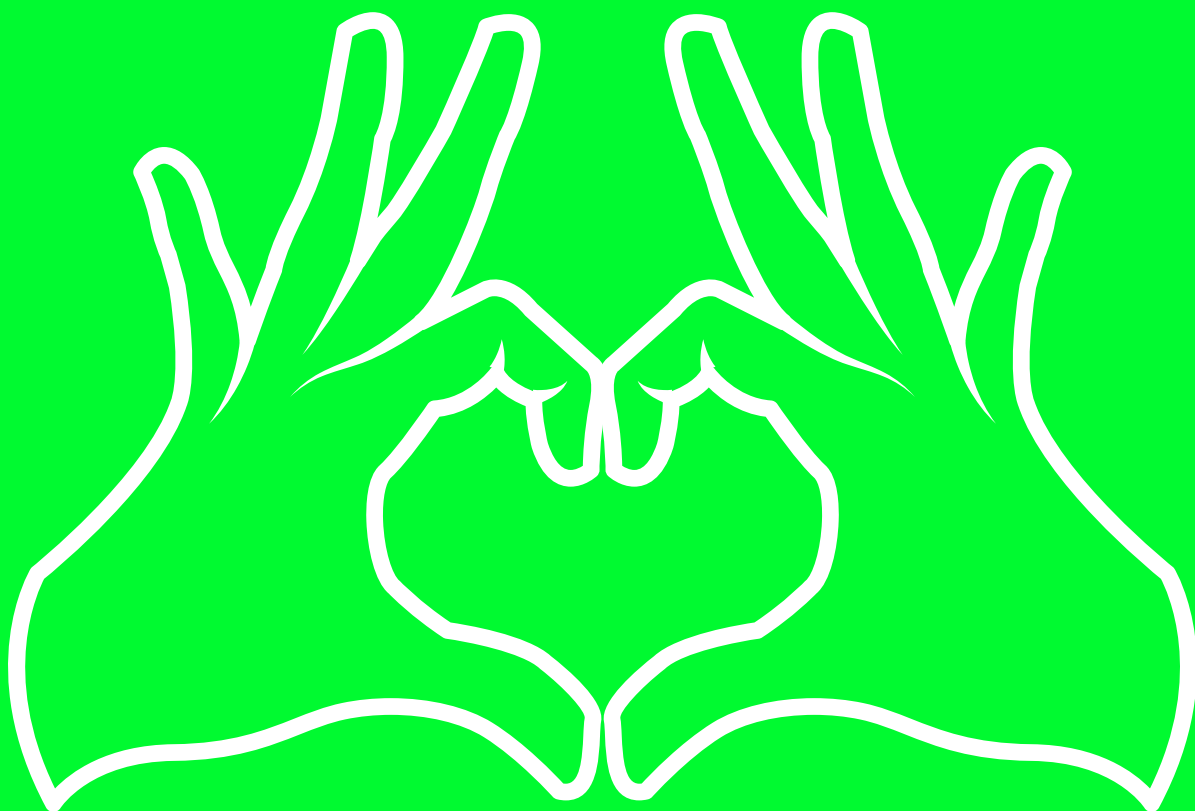
Den fjerde samfundssektor er kendetegnet ved virksomheder, institutioner og organisationer, som kombinerer det bedste fra den private, den offentlige og den frivillige sektor:

- Økonomisk tænkning og kundeforståelse fra den private sektor.
- Fokus på det fælles bedste fra den offentlige sektor.
- Mangfoldighed og formålsdrevet organisationskultur fra den frivillige sektor.

Alternativet mener, at Danmark skal gå forrest i udviklingen af denne nye, fjerde samfundssektor, som har samme samfundsudviklende potentiale, som andelsbevægelsen havde for 150 år siden. Vi har gjort det før, og vi kan gøre det igen.

2

EN NY POLITISK KULTUR

Alternativet ønsker et Danmark med en dynamisk og involverende politisk kultur. En kultur, som kan bygge en demokratisk bro mellem borgerne og de folkevalgte. Vi ønsker, at det skal være attraktivt og muligt at involvere sig i politik, uanset om man er akademiker eller håndværker, og hvad enten man kan bidrage med otte minutter eller otte timer om dagen. Vi mener, det skal være åbenlyst, at det nytter at være aktiv borger, og at vi alle gennem engagement kan være med til at skabe bedre løsninger for samfundet.

Alternativet ønsker at fremme en ny politisk kultur, der er langt mere gennemsigtig, ærlig og lyttende end den nuværende. En kultur, som det er nemmere for alle at deltage i, uanset om man har lyst til at indgå i partipolitisk arbejde eller ej, og hvor borgere får præsenteret de politiske mellemregninger og ikke blot resultaterne.

Alternativet ønsker en politisk kultur, hvor der er plads til uenighed internt i partierne, men også plads til enighed på tværs af partiskel, og hvor de reelle forhandlinger og debatter, der er afgørende for et velfungerende demokrati, ikke foregår i kulissen. Et velfungerende og dynamisk demokrati afhænger nemlig af et ægte, folkeligt engagement og hviler på fællesskabet.

Hvis vi skal gennemføre de tiltag, der er nødvendige for at lave en bæredygtig omstilling, har vi brug for befolkningens opbakning og tro på, at deltagelse og engagement i politik nytter.

Heldigvis har vi en aktiv politisk befolkning. Valgdeltagelsen er stadig høj i Danmark - både på nationalt, regionalt og kommunalt plan. Og flere steder i samfundet spirer konkrete løsningsforslag på tidens udfordringer frem. Et nybrud er på vej, og enkeltpersoner, foreninger, virksomheder og organisationer udviser i stigende grad et beundringsværdigt demokratisk ansvar og et folkeligt engagement.

Men selvom engagementet er stort og valgdeltagelsen høj, er der stadig åbenlyse udfordringer i den nuværende politiske kultur. Befolkningens tillid til de folkevalgte er på et historisk lavt niveau, og aldrig har så få danskere været medlem af et politisk parti. Afstanden mellem Christiansborg og befolkningen bliver større og større.

Alternativet tror, at dette skyldes en politisk og mediemæssig kultur, hvor mudderkastning, taktik og mediespin fylder alt for meget. Politikernes lave tro-

værdighed og mediernes tendens til at udlægge politik som et taktisk spil er med til at forværre det politiske klima. Det skader borgerne lyst til at deltage i politik og kan i sidste ende ødelægge mulighederne for at løse samfundets reelle udfordringer.

Vi har tre konkrete forslag, der skal styrke åbenheden omkring de økonomiske interesser, som præger den nuværende politiske kultur og borgernes mulighed for direkte inddragelse og deltagelse i de politiske processer:

1. Fuld åbenhed om partistøtten
2. Mulighed for borgerdrevne lovforslag
3. Center for Demokrati, Politikudvikling og Borgerinddragelse

2.1 Det gør vi selv

I Alternativet starter vi med os selv, fordi vi anerkender, at al forandring nødvendigvis må komme indefra. Derfor har Alternativet opstillet en række ufravigelige kriterier for, hvordan vi vil operere og agere som politisk parti.

Debatdogmer

Alternativets politikere vil debattere ud fra Alternativets debatdogmer. Vi tror nemlig ikke på, at politikere skal være alvidende orakler, der ikke kan indrømme, at der er noget, de ikke ved, eller at politikere ikke kan anerkende et godt argument, selvom det måtte komme fra en politisk modstander.

Alternativets debatdogmer:

1. Vi vil gøre opmærksom på både fordele og ulemper.
2. Vi vil lytte mere, end vi vil tale, og vi vil møde vores politiske modstandere der, hvor de er.
3. Vi vil fremhæve de værdier, som ligger bag vores argumenter.
4. Vi vil åbent indrømme, når vi ikke kan svare på et spørgsmål og indrømme, hvis vi har taget fejl.
5. Vi vil være nysgerrige overfor dem, vi samtaler og debatterer med.
6. Vi vil åbent og sagligt argumentere for, hvordan Alternativets politiske visioner kan nås.

Mediedeklaration

Alternativet anerkender, at borgere kun kan inddrages og engageres i politik, hvis de rent faktisk hører om det. Her spiller medierne en afgørende rolle som

formidler, fortolker og kritisk vagthund på borgerne vegne. Alternativet vil bruge medierne aktivt og vil derfor også gøre sig taktiske overvejelser omkring kommunikation af budskaber. Vi vil lave en mediedeklaration, som præcist fortæller om hvad, hvordan og hvorfor, vi kommunikerer et budskab til et eller flere medier. På den måde sikrer vi åbenhed omkring Alternativets overvejelser. Borgere, politiske kommentatorer og andre interesserede vil derfor altid kunne læse om vores bevæggrunde for at fortælle en historie til et bestemt medie eller en bestemt journalist på en bestemt måde.

Lidt populært kan man sige, at Alternativet også laver spin – vi fortæller bare åbent om det.

Åbenhed i processen

Alternativet vil indgå i politiske forhandlinger med det klare mål at inddrage borgerne i hele processen og fortælle, hvordan de enkelte forhandlingsresultater er opnået. Alternativet vil således altid fortælle åbent om mellemregningerne i politiske forhandlinger.

Politisk ombudsmandsråd

Alternativet vil oprette et ombudsmandsråd, som skal fungere som Alternativets politiske vagthund. Ombudsmandsrådet vil bestå af 3–4 offentlige debattører med en mediemæssig, politisk eller retorisk baggrund. Ombudsmandsrådet skal være eksterne anmeldere af Alternativet. Det er dem, som skal holde Alternativet op på, at vi gør, som vi siger – og siger, hvad vi gør. Ombudsmandsrådet vil en gang om året offentliggøre en vurdering af Alternativets evne til at leve op til egne værdier og give konstruktive forslag til, hvordan vi kan blive bedre.

De fire ovenstående punkter er Alternativets interne præmisser for, hvordan vi som parti vil udøve ny politiske kultur. Det er vores håb, at vi ved at gå forrest kan inspirere andre partier, politikere og medier til at overveje, hvordan også de kan bidrage til at udvikle en bedre politisk kultur.

2.2 VISION | VIDEREUDVIKLING AF DEMOKRATIET

Alternativet vil arbejde for en ny politisk kultur i hele samfundet – både i de politiske partier, i lovgivningsarbejdet og hos den enkelte borger.

2.2.1 FORSLAG | FULD ÅBENHED OM PARTISTØTTEN

Der må ikke herske tvivl om, hvorvidt de politiske beslutninger er påvirket af økonomiske donationer fra erhvervslivet, organisationer eller andre, der har en interesse i, at politikken ser ud på en bestemt måde. Alternativet mener, at der skal være fuldstændig åbenhed om alle donationer ud over det almindelige medlemskab for at øge tilliden mellem befolkning og politikere markant. Som det er nu, er der kun åbenhed om donationer over 20.000 kr., og der er mange smuthuller, der gør det muligt at donere millionbeløb uden, at det kommer frem, hvem der står bag støtten. Vi mener, at befolkningen har krav på at vide, hvor pengene kommer fra.

2.2.2 FORSLAG | MULIGHED FOR BORGERDREVNE LOVFORSLAG

I Alternativet mener vi, at der er god demokratisk mening i at lytte til borgerne. I dag har borgere kun begrænset mulighed for at ytre sig om lovforslag gennem høringsprocessen. Den mulighed skal udvides radikalt, således at borgere kan foreslå nye lovforslag direkte til Folketinget.

I Finland har et samarbejde mellem et frivilligt drevet initiativ og parlamentet skabt platformen Åbent Ministerium (Avoin ministeriö). Her kan borgere såvel som etablerede organisationer indsende nye lovforslag, som efter en screening og formel godkendelse i justitsministeriet bliver lagt til afstemning online. Opnår forslaget 50.000 stemmer, skal det i behandling i parlamentet på linje med andre lovforslag. Denne proces har indtil videre ført til, at fem lovforslag er sendt i behandling. Borgernes stemmer legitimeres via en webbaseret infrastruktur, som svarer til NemID og garanterer, at hver borger kun har én stemme.

Alternativet vil arbejde for, at et tilsvarende projekt bliver en realitet i Danmark. Vi mener, det vil styrke forbindelsen mellem Christiansborg og befolkning, udvikle borgernes lyst til at engagere sig og føre til gode, nyskabende lovforslag.

2.2.3 FORSLAG | CENTER FOR DEMOKRATI, POLITIKUDVIKLING OG BORGERINDDRAGELSE

Danmark skal være førende indenfor udvikling og forskning i demokratiske processer, borgerinddragelse og politikudvikling. For at blive det, skal vi som samfund hele tiden undersøge og udfordre vores

forståelse af demokrati og politik. Kun på den måde sikrer vi, at vi hele tiden forbedrer den demokratiske organisering og beslutningsprocesserne.

Alternativet ønsker derfor at etablere en forsknings- og vidensinstitution inspireret af det nedlagte Teknologiråd og det eksisterende MindLab. Vi kalder denne praksisorienterede forskningsinstitution Center for Demokrati, Politikudvikling og Borgerinddragelse. Centeret skal bestå af både forskere og praktikere og løbende involvere borgerne. Det skal have base på Christiansborg for at fremme samarbejde med ministerier og partier. Centerets opgave vil være at indsamle viden både lokalt, regionalt, nationalt og internationalt samt at præsentere og teste nye løsninger på demokratiske udfordringer i samarbejde med Folketing, ministerier, regioner og kommuner.

2.3 FORSLAG | FRIERE RAMMER FOR KOMMUNERNE

Innovation og nytænkning forudsætter, at man er villig til at eksperimentere og afprøve nye løsninger. Det gælder ikke kun i erhvervslivet. Alternativet ønsker at give kommunerne friere rammer til at afprøve forskellige tiltag vel vidende, at ikke alle forsøg bliver succeser. Det vigtigste er, at vi som samfund lærer af både vores fejl og succeser, og at vi videreudvikler vores idéer til nye og bedre tiltag.

Vi ønsker derfor at give borgerne i en kommune langt større mulighed for at forfølge de idéer og drømme, de har. Hvis en kommune fx ønsker at indføre gratis internet til alle husstande eller gratis offentlig transport, skal det være muligt – også selvom det kan medføre, at skatten i den pågældende kommune hæves. I begyndelsen af det 20. århundrede var progressive kommuner pionerer for udviklingen af det velfærdssamfund, vi kender i dag. Alternativet ønsker, at kommunerne her i det 21. århundrede igen skal være med til at skabe de nye løsninger, der udvikler vores samfund.

3

MILJØMÆSSIG BÆREDYGTIGHED

Alternativet ønsker at sætte miljømæssig bæredygtighed øverst på dagsordenen. Vi vil arbejde for en effektiv og kontrolleret bæredygtig omstilling. En omstilling, der så vidt muligt sker på menneskeheds præmisser – for den kommer under alle omstændigheder.

Vi vil arbejde hårdt og vedholdende for at udfase det nuværende forbrug af fossile brændstoffer ved i stedet at benytte vedvarende energikilder. Samtidig skal vi øge mængden af CO₂, der er bundet i planterne og jordbunden, så drivhuseffekten reduceres, og jordbundens frugtbarhed øges.

Vi ønsker ligeledes at udfase udledningen af miljø- og sundhedsskadelige stoffer. Det skal ske ved initiativer i EU såvel som i Danmark.

Alternativets ambition er ikke bare at bevare eksisterende naturområder, men at arbejde for at skabe nye, sammenhængende naturområder, der kan øge den biologiske mangfoldighed væsentligt og understøtte livets naturlige udvikling på jorden.

I alternativet tror vi ikke på, at miljø- og klimaproblemerne kan løses med teknologi alene. Problemerne er tæt forbundet med den industrielle produktion og det stigende forbrug fra stadig flere mennesker. Hvis vi skal undgå at undergrave naturens evne til at understøtte vores liv og samfund og den rigdom af liv, der findes på jorden, er vi nødt til at omstille vores levevis med respekt for naturen.

En bæredygtig omstilling af Danmark lader sig ikke let realisere. Processen vil indebære en mærkbar omvæltning af vores nuværende samfundsstrukturer, og der vil være selvfølgeligheder i hverdagen, som vi må være parate til at give afkald på. Det er en kendsgerning. I alternativet er vi dog ikke i tvivl om, at den bæredygtige omstilling også vil udmønte sig i nye initiativer, som skaber spændende bo- og leveformer.

Vi ved med sikkerhed, at jo før vi handler, og jo bedre forberedte vi er på en sådan omvæltning, desto bedre vil vi komme igennem den, og desto lysere vil vores fremtid se ud. Borgere og virksomheder må i samarbejde med det offentlige finde frem til bæredygtige løsninger. Vi må i fællesskab sørge for at skabe de rammer, der kan hjælpe os til at ændre vores adfærd og vores vaner.

Det bliver ikke let. Det har i mange årtier været kendt, at planeten trues af alvorlige klimaproblemer. Alligevel bliver denne globale udfordring ikke mødt med den politiske alvor, den fortjener. I stedet dominerer en udpræget blind tro på, at den teknologiske udvikling vil løse alle vores problemer og gøre os i stand til at fortsætte den enorme vækst i befolkning og forbrug, der har præget det seneste århundrede.

Alternativet har 5 visioner for miljømæssig bæredygtighed:

1. Kontrolleret og effektiv omstilling til vedvarende energi
2. Omstilling af transportsystemet
3. En vild og mangfoldig natur i Danmark
4. Bæredygtig produktion og forbrug
5. Bæredygtigt landbrug, skovbrug og fisker med plads til naturen

3.1 VISION | KONTROLLERET OG EFFEKTIV OMSTILLING TIL VEDVARENDE ENERGI

Alternativet vil arbejde for en effektiv og kontrolleret omstilling af vores energisektor til 100 pct. vedvarende energi inden 2040.

Afbrænding af fossile brændsler skal udfases hurtigst muligt, og investeringer i efterforskning og udvinding af fossile brændsler fra nye områder skal stoppes. Danmark skal afstå fra at efterforske og udvinde olie og gas fra Arktis og andre sårbare områder. Tilsvarende mener Alternativet, at Danmark skal afstå fra at efterforske og udvinde skifergas fra undergrunden.

FN's klimapanel har fastslået, at verdenssamfundet er nødt til at udfase brugen af fossile brændstoffer hurtigere, end reserverne slipper op, da vi ellers vil gøre varig skade på klimaet. Vi ved, at vi ikke kan basere fremtidens energiforsyning på olie, kul og gas eller afbrænding af affald. Der er langt flere fossile brændsler i allerede kendte reserver, end det er forsvarligt at afbrænde, hvis målet om at holde os under en temperaturstigning på 2 grader skal nås. Derfor giver det ikke mening at lede efter endnu flere og derved belaste miljøet yderligere.

3.1.1 FORSLAG | SOLENERGI

Solenergi er et teknologisk område i rivende udvikling, og der forskes løbende i mere effektive, fleksible og billigere løsninger. Ikke desto mindre er det stadig kun en forsvindende lille del af vores energiforsyning, der stammer fra solenergi.

Alternativet mener, der findes et stort potentiale i en større satsning på området og arbejder for bedre vilkår for udnyttelse af solenergi ved at øge støtten til etablering af solcelle- og solvarmeanlæg f.eks. ved at kræve, at alle offentlige nybyggerier skal indtænke solenergi samt øge incitamenterne for etablering af solenergianlæg på eksisterende bygninger.

3.1.2 FORSLAG | BÆREDYGTIG AFFALDSHÅNDTERING

Danmark omlagde for 30 år siden affaldshåndteringen fra deponering på lossepladser til afbrænding. Derfor er vi i dag eksperter i affaldsforbrænding. Men selvom vores affaldsforbrænding er effektiv, er den ikke bæredygtig og medfører en række problemer hvad angår tab af vigtige ressourcer samt miljøskadelig slagter og luftforurening. Når det kommer til det organiske affald, kan vi ligeledes få mere energi og værdi ud af affaldet ved bioforgasning.

Derfor skal vi hurtigst muligt have reduceret affaldsforbrændingen markant. I stedet skal vi fokusere på at genanvende og genbruge materialer og produkter. Vi kan lære meget af vores nabolande samt de kommuner, som allerede har omlagt deres affaldshåndtering og valgt at satse på bioforgasning. Ambitionen er, at alt vores affald på sigt skal betragtes som uudnyttede ressourcer, og at Danmark skal blive førende på området og fokusere på at danne grobund for oplomstringen af et grønt erhverv i affaldssektoren.

3.1.3 FORSLAG | ENERGIANDELSBEVÆGELSE FOR LOKAL FORSYNING

Hvis Danmark i fremtiden ønsker at udnytte vedvarende energikilder bedre, er der brug for et avanceret og effektivt energisystem og distributionsnetværk. Omkring 40 pct. af den nuværende el-produktion kommer fra få, centrale kulkraftværker, hvorimod Alternativets vision om et vedvarende energisystem i højere grad er funderet på en række decentrale producenter af vedvarende energi.

For at styrke investeringerne i lokalt forankret energiproduktion ønsker Alternativet at støtte en bæredygtig energi-andelsbevægelse. På samme måde som mange lokalsamfund har etableret sig med et fællesejet vandværk, vil vi styrke mulighederne for, at lokalsamfund kan investere i etableringen og driften af fælles, bæredygtig energiproduktion og energiinfrastruktur. Dette skal blandt andet ske ved at give favorable vilkår for andelsforeninger samt at gøre det muligt at geninvestere grønne afgifter. Disse betingelser forudsætter naturligvis, at de lokale foreninger lever op til en række kriterier og krav til bæredygtigheden af energiproduktionen.

Vi er overbeviste om, at lokalt ejerskab kan være med til at gøre det langt mere attraktivt at udbrede eksempelvis vindmøller og solceller i det danske landskab. Det kan bidrage til større lokalt engagement i miljøet.

3.2 VISION | OMSTILLING AF TRANSPORTSYSTEMET

Alternativet vil arbejde for en trafikpolitik, som både satser på at fremme en adfærd med mindre overflødig trafik og på at etablere et effektivt transportsystem, som er baseret på vedvarende energikilder.

De fleste af os er afhængige af vores transportsystem for at kunne få hverdagen til at fungere. I Danmark har vi en velfungerende infrastruktur og offentlig transport. Det er naturligvis både bekvemt og godt for vores mobilitet, men i et bæredygtigheds-perspektiv er der plads til forbedring. Transportsystemet er næsten udelukkende baseret på fossile brændstoffer og er dermed ansvarlig for en anseelig andel af det samlede CO₂-udslip.

3.2.1 FORSLAG | ROADPRICING

Hos Alternativet vil vi arbejde for implementering af landsdækkende roadpricing. Teknologien er klar, og et roadpricing-koncept vil derfor kunne rulles ud over hele landet relativt hurtigt. Roadpricing giver et stærkt redskab til at regulere trafikken både hvad angår trængsel og miljøbelastning. De nyeste systemer er enormt avancerede og kan skelne både mellem by- og landzoner og mellem de enkelte køretøjs konkrete miljøbelastning.

3.2.2 FORSLAG | SATSNING PÅ OFFENTLIG TRANSPORT

Alternativet ønsker en ambitiøs satsning på en udvidet og bæredygtig offentlig transport, som kan nedbringe CO₂-udledningen, løse trængselsproblemerne i byerne og nedbringe bilismen generelt. Derfor ønsker vi for det første at gøre den offentlige transport attraktiv ved at styrke koblingen til andre transportformer.

Det kan ske gennem etablering af flere parkér-og-rejs-stationer, bedre muligheder for at tage cyklen med i toget og ved at sænke billetpriserne.

For det andet ønsker vi at gøre den offentlige transport bæredygtig og fuldstændigt baseret på vedvarende energi.

Selvom nogle af pengene kan findes i indførelsen af et landsdækkende system til roadpricing, vil der blive tale om en investering. Vi mener imidlertid, det er en investering, der kan betale sig på lang sigt.

3.2.3 FORSLAG | BIOBRÆNDELSE I GODSTRANSPORT

Den tunge godstransport står for en væsentlig udledning af CO₂ gennem dieseldrift. Dette skal mindskes markant ved omlægning af drivmidlet.

Det oplagte alternativ er biogas. En overgang til biogas i stor skala forudsætter et affaldssorteringssystem, som bygger på en effektiv frasortering af det grønne organiske materiale, som under kontrollerede og centraliserede forhold skal bio-forgasses sammen med gyllen fra landbruget. Gyllen skal udelukkende benyttes i en overgangsfase. Frem mod en omlægning til økologisk landbrug med en mindre og mere bæredygtig kødproduktion.

Således kan vi effektivt koncentrere og udnytte den naturlige forgasning fra vores organiske materiale. En forgasning som ellers vil slippe ud i atmosfæren. Resultatet er en biogas, der er et effektivt drivmiddel og som vi skal bruge i store køretøjer. Vi vil starte implementeringen i den offentlige sektor med busser og renovationsbiler. Senere skal det foldes ud til alle lastbiler gennem en indfasningsplan, som stiller stigende krav til transportindustriens brug af biogas. Denne omlægning skal spille sammen med en udfasning af naturgasopvarmningen af bygninger til fordel for jordvarme og fjernvarme. Således kan naturgassen prioriteres til den tunge transport. På sigt skal vi begynde at overføre teknologien til den internationale transport med fly og skibe, som udgør

en stor andel af miljøbelastningen fra transportområdet.

I Danmark har vi allerede både viden og teknologi indenfor biogasområdet, og der findes her en oplagt mulighed for, at vi kan blive en førende spiller på et nyt grønt marked.

3.3 VISION | EN VILD OG MANGFOLDIG NATUR I DANMARK

For Alternativet er det centralt at yde en målrettet indsats for igen at få en mangfoldig og vild natur i Danmark. Vi ønsker et samfund, der giver plads til biologisk mangfoldighed og til den vildskab, der skal til for at evolutionens kreativitet kan udfolde sig.

Det er Alternativets mål og prioritet at stoppe tilbagegangen af biologisk mangfoldighed i Danmark inden 2020. Alternativet vil arbejde aktivt og målrettet på at værne om de få gode naturarealer, vi har tilbage, og genoprette økosystemerne der, hvor de er brudt sammen.

Alternativet ser også et stort behov for at styrke forskningen i den danske biologiske mangfoldighed og sørge for bedre monitorering af den, så vi mere præcist kan følge med i og bakke op om naturens tilstand.

Der er også et stort behov for mere naturkendskab i den danske befolkning, og hos Alternativet mener vi, det giver god mening at starte med børnene. Derfor vil Alternativet arbejde på at fremme udeskole i naturen på alle klassetrin i folkeskolen. Det kan sikre en større grundlæggende naturforståelse- og kendskab.

Globalt er den biologiske mangfoldighed i hastig tilbagegang. På grund af menneskets fremfærd ser vi i stigende grad, hvordan arter forsvinder, og økosystemer bryder sammen langt hurtigere, end nye kan opstå.

Danmark er ingen undtagelse. Det er det mest intensive dyrkede land i verden. Oppløjning, gødsning, dræning og sprøjtning af vores jord har medført en enorm tilbagegang i den biologiske mangfoldighed, som vores landskab tidligere var rigt på. Til havs har det intensive landbrug også forurenset vores marine-økosystemer. Overfiskeri, råstofudvinding og ikke-bæredygtige fangstmetoder har belastet havenes livdyrligere.

Det står så grelt til med naturen i Danmark, at mange danske naturtyper og arter er på kanten til at forsvinde fra vores land. Selv hvis vi omlægger til 100% økologisk landbrug og giver mere plads til naturen, er det desværre ikke nok til at stoppe tabet af biologisk mangfoldighed i Danmark.

3.3.1 FORSLAG | FRA STATSLIG SKOVDRIFT TIL STATSLIG NATURSKOV

Selvom staten ejer store skovarealer i Danmark, er skovenes biologiske mangfoldighed stærkt indskrænket. De primære årsager til det er, at ønsket om et højt udbytte af godt tømmer betyder, at skovene er blevet drænet, at dødt ved bliver fjernet, og at der er for få store græssere. Alternativet vil derfor arbejde for en omlægning fra statslig skovdrift til statslig naturskov, hvor ingen form for skov- brugs- mæssig aktivitet må finde sted.

Omstillingen vil kræve engangsinvesteringer i at genskabe naturlig hydrologi og i udsætning af store græssere i skovene som f.eks. Europæisk Bison, der kan være med til at skabe de lysninger og den naturlige dynamik i skovene, der er så hårdt brug for.

3.3.2 FORSLAG | MÅLRETTEDE INDSATS FOR DEN MARINE NATUR

Det er en meget lille del af de danske havområder, der i dag er beskyttet. Alternativet vil derfor arbejde for, at der oprettes en række reservater på havet, hvor den marine natur og dyreliv kan udfolde sig så frit og naturligt som muligt.

Alternativet vil arbejde for en genopretning af den marine natur. En stor del af de danske stenrev er forsvundet på grund af årtiers stenfiskeri og bundtrawlfiskeri. Stenrev kaldes også havets oaser, fordi her lever flere dyr og planter end andre steder i havet. Stenfiskeri er i dag forbudt, men vigtig natur er forsvundet til skade for den biologiske mangfoldighed og fiskebestandenes genopretningsmuligheder. Alternativet vil arbejde for, at der kommer flere marine naturgenopretningsprojekter som et værktøj til at genopbygge fiskebestande og øge den biologiske mangfoldighed i havet.

Der bliver udvundet sand og grus fra de danske havområder. Meget af denne udvinding sker tæt på land og karambolere til tider med det kystnære fiskeri. Alternativet vil arbejde for, at råstofloven ændres

sådan, at der ikke udvindes sand og grus på fiskebanker og i fiskeområder samt, at udlægningen af indvindingsområder sker i områder, hvor der sker mindst naturskade.

3.3.3 FORSLAG | FLERE MANGFOLDIGE NATUROMRÅDER

Den biologiske mangfoldighed i Danmark er meget indskrænket og stadigt faldende.

I Alternativet vil vi arbejde for at beskytte de få mangfoldige naturarealer, vi har tilbage i Danmark og arbejde for større arealer af sammenhængende, vild natur, da vi værdsætter et landskab præget af mangfoldighed og sunde økosystemer, hvor naturens dynamik kan udfolde sig.

I Danmark har vi noget af den bedste landbrugsjord i verden. Den gode jord skal dyrkes og benyttes både til lokalsalg og eksport, men der skal også være plads til et dansk landskab rigt på biologisk mangfoldighed og skønhed, som danskerne kan glædes over og nyde godt af året rundt; også de, der ikke er landmænd.

Den danske planlov er unik, og den skal vi værne om, men loven skal forbedres således at der fremover vil være arealer i Danmark, der har biologisk mangfoldighed som hovedformål. Planloven og Naturbeskyttelsesloven må revideres, sådan at planlægningen bliver enklere og mere effektiv, så arealer ikke – som det er tilfældet i dag – uden videre kan vokse ind og ud af beskyttelsen.

Udvidelse af naturområder og udtagning af dårlig landbrugsjord til naturformål skal overvejende ske omkring de få værdifulde naturområder, vi har tilbage og omkring de små naturområder, der er beskyttet i dag. På den måde sikrer vi, at de truede arter kan sprede sig fra eksisterende naturområder til nye. Der bliver brug for lokalt forvalterskab i naturgenopretningen og naturplejen, så det er vigtigt, at det offentlige i høj grad samarbejder med private lods-ejer.

I byerne er det også vigtigt at få en rigere og mere mangfoldig natur. Her kan arbejdes på at skabe samspil mellem mennesker og en mangfoldig natur. Da der ikke er produktionskrav til naturen i byen, er der plads til vilde planter og dyr. Det kræver blot, at vi tør afgive noget af vores kontrol med de grønne

områder og lade dem være vilde. Mere natur i vores byer vil sikre, at flere danskere får en større viden om og forståelse af naturen.

3.4 VISION | BÆREDYGTIG PRODUKTION OG FORBRUG

Alternativet vil arbejde for at fremme cirkulær og bæredygtig produktion og forbrug. Vi vil arbejde for at fremme tiltag, der gør det let for den enkelte borger og virksomhed at træffe de rigtige valg i forhold til at ændre vores ufrugtbare forbrugskultur.

Hvor vi nu stræber efter vækst for enhver pris, bør vi i stedet gøre det, vi er bedst til; nemlig at bruge både hoved og hænder med omtanke. Der er behov for, at vi omstiller vores produktion og forbrug til en cirkulær model frem for den lineære model, som dominerer i dag. I en cirkulær økonomi tages der ansvar for at genanvende affaldet som nye råmaterialer samt at forlænge levetiden af produkter ved effektivt genbrug. I en sådan model bliver råmaterialerne brugt igen og igen i stedet for at blive nedgraderet til forurening gennem affaldsforbrænding. Det globale befolkningstal stiger år for år. Samtidig lykkes det flere og flere mennesker verden over at undslippe fattigdom. Det resulterer i et stigende globalt forbrug.

Vi har i den vestlige verden vænnet os til at forbruge og smide væk uden at tænke nærmere over, hvad det betyder for vores fælles verden. I verdenshavene har strømmene samlet store øer af plastikaffald, og mange mennesker i den fattige del af verden lever kummerligt af at pille værdifulde dele ud af det affald, der ligger på lossepladser. Danmark er lige nu et af de lande i EU, som producerer mest affald pr. indbygger.

Alt dette harmonerer dårligt med økonomer og politikeres konstante budskab om, at vi skal forbruge mere, så vi kan få gang i væksten og få skabt nye arbejdspladser. Selvfølgelig skal vi skabe mulighed for flere meningsfulde arbejdspladser, men vi skal ikke forbruge mere. Vi skal tværtimod forbruge mindre.

3.4.1 FORSLAG | SPIS GRØNT

Et menneske har ikke brug for mere protein end det, der findes i 300 gram kød om ugen. Som det ser ud lige nu, forbruger vi i gennemsnit ca. 240 gram kød om dagen. Hvis vi bringer det samlede kødforbrug ned til et niveau, der svarer til 100 gram kød om da-

gen per person, vil det have en lang række fordele. En sådan omstilling vil frisætte store arealer i det danske landskab, som vil kunne bruges på sammenhængende naturlandskaber eller planteproduktion, som er langt mindre næringskrævende. Desuden vil et reduceret kødforbrug bidrage til en mere mangfoldig natur, et mere bæredygtigt landbrug og en øget folkesundhed.

Derfor vil Alternativet arbejde for at gennemføre landsdækkende kampagner for flere grønsager i danskernes kost. Vi vil foreslå implementeringen af en ugentlig, landsdækkende 'spis grønt dag', som i første omgang effektueres på alle offentlige institutioner i håbet om, at den kan blive en folkeligt accepteret begivenhed.

3.4.2 FORSLAG | AKTIV BRUG AF PANTORDNINGER

Vi har et velfungerende pantsystem, som i adskillige år har fungeret på flasker af plast og glas såvel som på metalemballage. Pant er et effektivt virkemiddel til at promovere genbrug og nedsætte ressourceforbruget. Vi vil fremme udviklingen og udbredelsen af et pantsystem, som kan håndtere mange flere varettyper. Til en start skal det fungerende system udvides til også at inkludere bæreposer og elektronik. Vi vil arbejde for, at producenterne tager deres del af ansvaret for udviklingen af systemet.

Måske skal vi i fremtiden i højere grad leje end eje vores forskellige forbrugsgoder. Det kan være med til at sikre, at producenten højner kvaliteten og tænker genbrug og genanvendelse allerede i designfasen. Måske skal det endda være producentens ansvar, at de udtjente produkter kommer retur til virksomheden.

3.4.3 FORSLAG | GLOBAL RESSOURCESKAT

En miljømæssig korrekt pris på råvarer er forudsætningen for, at markedsmekanismerne fungerer korrekt og at ressourcerne anvendes økonomisk meningsfuldt. Effektive skridt i retning af global økonomisk bæredygtighed forudsætter derfor en korrekt prissætning af ressourcer og råvarer.

En global skat på ressourcer, som presser råvarepriserne op i et leje, der svarer til prisen for at producere/genanvende råvaren med bæredygtige metoder, vil skabe en mere hensigtsmæssig allokering af kostbare ressourcer. Det vil desuden gøre det økonomisk rentabelt at genanvende mange materialer, som i

dag afbrændes eller deponeres. Samlet set vil en sådan beskatning være et enormt effektivt værktøj til at fremme en global bæredygtig økonomi.

I erkendelse af at det internationale samfund på nuværende tidspunkt mangler de fornødne politiske strukturer til at gennemføre en sådan ordning, vil Alternativet arbejde for, at der skabes den fornødne viden om, hvordan sådanne indgreb kan lade sig gøre på længere sigt og for, at konsekvenserne af forskellige scenarier undersøges grundigt. Provenuet fra en sådan skat kunne muligvis gå til verdenssamfundet og bruges til at fremme bæredygtig omstilling og global retfærdighed. Men den optimale anvendelse af provenuet vil være en naturlig del af det udrædningsarbejde, der nødvendigvis må gå forud for en så omfattende global kursændring.

3.5 VISION | BÆREDYGTIGT LANDBRUG, SKOVBRUG OG FISKERI

Alternativet vil arbejde for stærkere integration mellem mennesker og natur. Landbrug, skovbrug, fiskeri, bosætning og natur skal smeltes langt bedre sammen.

Danmarks vigtigste naturressourcer har altid været vores frugtbare jord, vores skove og vores have. Målet med Alternativets landbrugs-, skovbrugs- og fiskeripolitik er at skabe samspil mellem samfundets behov for naturressourcer og en mangfoldig natur. Hvis nuværende og fremtidige generationer skal opretholde en sikker fødevarerforsyning, er det afgørende, at jordens frugtbarhed bevares, og at jorden opdyrkes på bæredygtig vis.

I Danmark har vi noget af det bedste landbrugsjord i verden, så det skal naturligvis opdyrkes og benyttes både til lokalsalg og eksport. Vi har samtidig nogle af verdens mest opfindsomme og kreative landmænd, hvilket betyder, at vores industrielle landbrug er effektivt, højteknologisk og udbytterigt.

På trods af det danske landbrugs umiddelbare succes, står det industrielle landbrug overfor nogle enorme udfordringer. Afhængigheden af dyre fossile energikilder og kunstgødning samt en øget global konkurrence presser landmændene til konstant at skulle øge produktiviteten for at overleve. Resultatet er øget forurening af vores miljø og et tab af biologisk mangfoldighed samtidig med, at der i mange tilfælde bliver gået på kompromis med dyrevelfærd.

Vi vil arbejde for et landbrug, der kan forsyne os med sunde velsmagende råvarer. Der skal fokus på kvalitet frem for kvantitet. Landbrugene skal være mindre og beskæftige flere.

Alternativet vil arbejde for at fremme økologisk planteproduktion som alternativ til ressourcetunge kødproduktion. I produktionen af kød og mælk, skal der fremover sættes på at få flere dyr på græs til gavn for naturen.

Der er desuden behov for innovation, der udfordrer monokulturen som produktionsform. Det vil kræve forskning og eksperimenter og tage tid, men vil muliggøre, at vi i langt højere grad kan høste afgrøder af biologisk set modne, komplekse landskaber.

Det danske landbrug skal resultere i et kulturlandskab, der er rigt på biologisk mangfoldighed og skønhed, som danskerne kan glædes over og nyde godt af året rundt.

Ligesom sprøjtegift og kunstgødning skal væk fra markerne, skal det også væk fra skovene. Alternativet vil arbejde for 100 pct. økologisk skovbrug.

Der er ikke længere behov for plantager med indførte nåletræsarter i Danmark. Behovet for træ fra nåleskov kan dækkes af import fra Sverige, hvor nåleskov vokser bedre, og hvor der er rigelige mængder af det. Der, hvor der skal drives skovbrug, skal der sættes på hjemmehørende arter og primært løvtræer. De er mere robuste overfor det danske klima og den danske jord, og de giver bedre vilkår for den biologiske mangfoldighed.

Statens skovarealer skal fortrinsvist udlægges til naturskov uden skovdrift. I dele af Statens skovarealer kan der drives skovbrug for at binde CO₂ fra atmosfæren i biomasse. I andre af Statens skove kan der eksperimenteres med nye innovative måder at producere fødevarer på i større skala, f.eks. skovhavebrug.

Alternativet ønsker desuden at styrke det skånsomme kystfiskeri og begrænse de store supertrawlers virke. Fiskeriet i Danmark har de seneste årtier været præget af større og færre fiskefartøjer, der fanger langt flere fisk på en gang. Dette lider fiskebestandene under, men også lokalsamfund langs de danske kyster, fordi hovedparten fiskekvoterne nu besiddes af ganske få mennesker.

3.5.1 FORSLAG | OMLÆGNING TIL 100 PCT. ØKOLOGISK PRODUKTION FØR 2040

Alternativet vil arbejde for en omstilling af landbruget, så det er 100 pct. økologisk inden 2040.

Et 100 pct. økologisk landbrug vil i kraft af et reduceret forbrug af kunstgødning og sprøjtegifte betyde store fordele for miljøet. På samme måde vil befolkningen og folkesundheden også mærke en positiv effekt, da vi vil få sundere, mere næringsrige og rener grøntsager.

En omlægning til 100 pct. økologisk produktion kan f.eks. styrkes ved at fritage Ø-mærkede varer for moms. En hævnning af momsen på ikke-økologiske varer kan også være en løsning. Da sådanne forslag kan opfattes konkurrenceforvridende og dermed møde modstand i EU, kan det blive nødvendigt, at vi allierer os med andre EU-lande.

Hvis 100% økologisk produktion skal kunne give højt nok udbytte til både at brødføde den danske befolkning og bidrage til eksporten, er der behov for innovation i dyrkningsmetoderne, så den økologiske planteproduktion bliver mindre afhængig af tilførsel af næringsstoffer fra husdyrproduktionen. Desuden skal vi blive endnu bedre til at undgå udvaskning af næringsstoffer fra markerne og til at genindsamle fosfor og kvælstof. Alternativet vil styrke innovationen på begge områder.

Omlægningen vil uden tvivl påvirke de virksomheder, der i dag lever af at forarbejde de danske råvarer. Det er vigtigt, at vi tager hånd om denne udfordring og skaber de bedst mulige rammer for omlægningen, som desuden kan resultere i nye og spændende muligheder for branchen – ikke mindst på eksportmarkederne.

Det er også vigtigt, at regler om håndtering og emballering af økologiske varer ikke bliver en uoverskuelig barriere, som står i vejen for overgangen til økologi i praksis. Det skal med andre ord gøres lettere for producenter, distributører og forhandlere af økologiske varer at håndtere økologien og bringe den ud til forbrugeren.

3.5.2 FORSLAG | FLERE MINDRE LANDBRUG

Det skal være muligt at ernære sig ved mindre og mere arbejdsintensive landbrug. De færreste har på nuværende tidspunkt råd til at købe et landbrug, da

gældsbyrden ofte er massiv. Alternativet vil kæmpe for en særlig støtteordning til mindre landbrug, som skal resultere i flere arbejdspladser i landdistrikterne, samt et økologisk fokus og en større variation i afgrøder.

Vi vil arbejde for implementering af en ordning, hvor en offentlig fond opkøber forgældede landbrug. Dette kunne foregå i samarbejde med Finansiell Stabilitet og banker med fokus investeringer i landbrug. Den opkøbte jord skal forvaltes bæredygtigt og forpagtes med et dekret om økologisk fødevarerproduktion.

Alternativet vil også arbejde på at lempe regelsættet for produktion og forarbejdning, når der er tale om produktion i mindre skala til lokal afsætning. Bureaukratiet kan mindskes uden at gå på kompromis med fødevarer sikkerheden.

3.5.3 FORSLAG | DET SKÅNSOMME FISKERI STØTTES

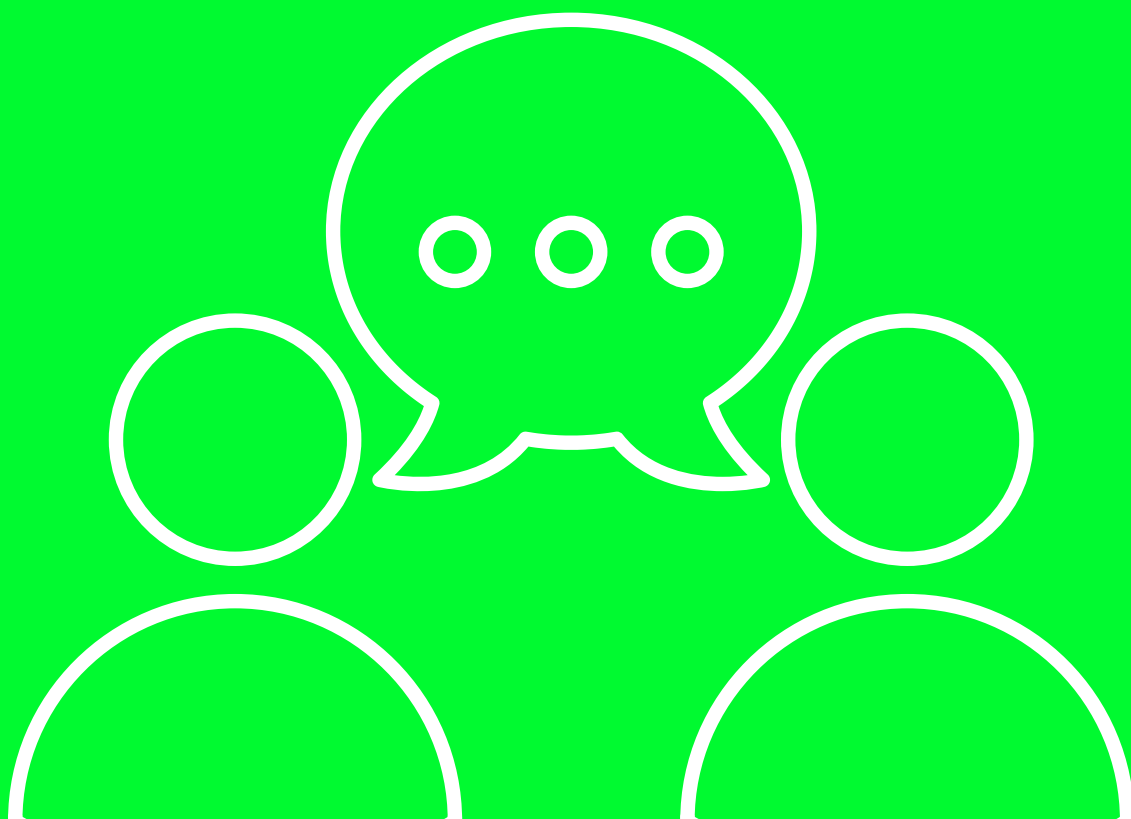
Fiskeriet er igennem en lang årrække blevet stadig mere intenst med en tendens til større og tungere fartøjer, der bundtrawlsfiske. Denne udvikling i flåden er sket på bekostning af det kystnære mere skånsomme fiskeri, som både er bedre for fiskebestandene, den marine natur og for lokalsamfundene langs de danske kyster.

Alternativet vil arbejde for at styrke skånsomt kystfiskeri. Dette skal ske via en omfordeling af de danske kvoter til dette fiskeri, oprettelsen af et offentligt mærke for skånsomt fiskeri, at offentlige indkøb så vidt muligt skal komme fra skånsomme fiskerier samt at adgangen til visse områder betinges af, at der fiskes med skånsomme redskaber.

Det skånsomme fiskeri har en lang række fordele for naturen; man vil se en mindre negativ påvirkning af havbunden, der kan fiskes stort set uden at have udsmid af fisk, og brændstofforbruget er markant lavere end for de store bundtrawlere. Desuden skaber de mindre fartøjer flere arbejdspladser i det primære fiskeri og styrker de små kystsamfund, hvorfra fiskeriet udgår.

4

SOCIAL BÆREDYGTIGHED

Alternativet ønsker et dynamisk og engagerende samfund, der skaber social og sundhedsmæssig lighed og retfærdighed. Vi skal alle have de bedste muligheder for at skabe et individuelt liv som del af fællesskabet, og alle skal kunne bidrage til fællesskabet.

Vi vil have et samfund, hvor der er plads til forskellighed og mulighed for udfoldelse for alle borgere. Vi ønsker derfor at reorganisere samfundet, så ulighedskurven knækkes, og ligeværdet og tilliden befolkningsgrupperne imellem øges.

Vejen til et socialt bæredygtigt samfund går ikke blot gennem et øget fokus på materiel lighed og social tryghed, men også gennem menneskeligt ligeværd samt oplevelsen af at bidrage til samfundet og blive værdsat som individ. Mennesker, der føler sig værdifulde, tager ansvar for sig selv og for samfundet og har bedre forudsætninger for at forholde sig til deres omverden. I dag er der alt for mange mennesker, der af forskellige årsager er marginaliserede i forhold til det danske samfund.

Som individ kan det være svært at se, hvad man kan gøre for omstillingen til økologisk bæredygtighed, men vi bliver stærke gennem fællesskaber, og omstillingen vil nødvendigvis i stort omfang ske lokalt. Det er derfor vigtigt at genskabe lokale fællesskaber og grupper, der kan handle sammen og sætte skub i omstillingen. Bofællesskaber, økosamfund og foreninger er allerede godt i gang. Der er eksempler på grupper i den uformelle økonomi (det civile samfund), som er vigtige aktører og bør støttes og udvides med flere lokale initiativer, der kan skabe forandring nedefra.

I Danmark har vi på mange områder allerede opbygget et stærkt velfærdssamfund og et godt udgangspunkt for udviklingen af et socialt bæredygtigt samfund

Men vi har også mange sociale udfordringer. Det er, som om vi på nogle grundlæggende områder er gået i stå eller ligefrem er gået tilbage. Misbrug af alkohol og narkotika er en udfordring og ensomhed er blevet et generelt problem i befolkningen. Mange danske unge mistrives og føler sig marginaliseret. Stress og brug af psykofarmaka er stigende og trykningen på arbejdsmarkedet er faldende. Det er med andre ord i lige så høj grad en psykologisk som miljømæssig udfordring, vi står overfor.

Alternativet vil derfor udfordre den socialpolitiske dagsorden gennem modige eksperimenter. Vi skal have fokus tilbage på trivsel, og vi skal turde at investere i mennesker.

Alternativet har tre visioner for social bæredygtighed:

1. Balance i hverdagen
2. Investering i mennesker
3. Alle skal kunne bidrage til samfundet

4.1 VISION | BALANCE I HVERDAGEN

Alternativet ønsker et socialt bæredygtigt samfund, hvor den enkelte borger oplever, at livet er kendetegnet ved meningsfuldhed, livskvalitet og social betydning.

Alternativet vil arbejde for at danske småbørnsforældre får en langt bedre balance mellem familie og arbejdslivet end tilfældet i dag. Det starter og slutter selvfølgelig hos den enkelte forælder. Alle skal påtage sig deres forældreansvar. Alternativet mener dog, at virksomheder, arbejdsmarkedets parter og ikke mindst den offentlige sektor skal påtage sig et samfundsansvar for, at vi skaber de bedst mulige rammer for et godt familieliv og dermed et godt børneliv.

Gennem de sidste 30 – 40 år er der sket en markant ændring af den måde, vi bor på, arbejder og lever vores liv. Familielivet er ofte kendetegnet ved, at begge forældre har fuldtidsarbejde – uanset om de bor sammen eller ej. Den tidligere opdeling mellem den tid, vi tilbringer på vores arbejdspladser, og det liv, vi lever sammen med familie og venner, er under opbrud.

Vi har fået en arbejdskultur og et familieliv, der for nogle er præget af store personlige glæder, men for andre er det forbundet med store udfordringer. Nogle kan ikke forestille sig et bedre liv. Andre kan ikke få arbejds- og familieliv til at hænge sammen. Hverken socialt, økonomisk eller følelsesmæssigt.

4.1.1 | FORSLAG | FLEKSIBELT ARBEJDSLIV

Alternativet ønsker et arbejdsmarked præget af større organisatorisk fleksibilitet og mangfoldighed. En fleksibilitet og mangfoldighed, der afspejler de vidt forskellige behov, vi som mennesker har gennem et helt liv.

Der er perioder i ens liv, hvor man kan og vil arbejde meget. Til gengæld er der også perioder, hvor man enten ikke kan eller vil arbejde på samme høje aktivitetsniveau.

Det skal derfor være muligt at spare sin arbejdstid op, hvis man i en periode yder en særlig indsats. De overskydende timer skal kunne sættes ind i en timebank, hvorfra de igen kan trækkes ud, hvis der er en periode i ens liv, hvor man arbejdsmæssigt gerne vil gå ned i tid eller holde helt fri.

Arbejdsmarkedet parter skal være med til at udvikle en timebankmodel.

4.1.2 FORSLAG | 30 TIMERS ARBEJDSUGE OVER EN 10-ÅRIG PERIODE

Alternativet ønsker sammen med arbejdsmarkedets parter at undersøge mulighederne for at sænke arbejdsugen til 30-timer over en 10-årig periode. Det skal stå frit for den enkelte lønmodtager, om real-lønsfremgangen skal konverteres til indkomst eller nedsat arbejdstid. På denne måde bevarer lønmodtagerne deres købekraft men kan samtidig gradvist gå ned i tid.

Reformen skal gerne være fleksibel og supplere Alternativets forslag om en timebank, så lønmodtagere kan arbejde mere i visse perioder og mindre i andre.

Reformen vil bidrage til at løse tre centrale udfordringer. Den første udfordring er arbejdsløshed, hvor nutidens 180.000 arbejdsløse får en større chance for at få et job. Den anden udfordring er stress, hvor de 435.000 stressramte danskere kan få en bedre balance mellem arbejdsliv, fritid og familieliv. Den tredje udfordring findes omkring klimaforandringer og miljøforurening, hvor danskerne får lettere ved at foretage bæredygtige valg såsom at f.eks. cykle og bruge kollektiv transport, deltage i deleøkonomi mv. Økonomisk set vil reformen have forskellige omkostninger og indtægter. På udgiftssiden vil der være faldende skatteindtægter fra lønarbejdere, der ikke oplever reallønsfremgang. Der vil være behov for målrettet videreuddannelse for at undgå mangel på arbejdskraft i bestemte sektorer. Det kan være fornuftigt at indføre forskellige støtteordninger, så virksomheder sørger for at hyre ny arbejdskraft frem for at presse de eksisterende medarbejdere hårdere. På indtægtssiden kommer der færre udgifter til overførselsindkomster, fordi flere kommer i arbejde.

Der kommer færre sundhedsudgifter til stressramte, ligesom der spares mange penge i tabt arbejdsfortjeneste. Desuden kan pensionsalderen på sigt stige, fordi nedsat arbejdstid medfører mindre arbejdsrelateret nedslidning.

Alternativet ønsker, at et muligt overskud på ordningen målrettes kompensation til lavindkomstmodtagere, så disse ikke rammes så hårdt af at gå ned i tid.

4.1.3 FORSLAG | FLERE EKSPERIMENTER MED NYE BO-, BYGGE- OG LEVEFORMER

Boforner, som er designet omkring muligheden for social interaktion, er generelt meget populære, og Danmark har historisk set været foregangsland for eksperimenter med nye bo- og leveformer. Den tradition ønsker Alternativet at styrke og bruge i arbejdet med omstilling til bæredygtighed. Nye bo- og leveformer er nemlig en vej til at reducere vores samlede økologiske fodspor og samtidig opnå større menneskelig trivsel.

Allerede nu finder sådanne sociale og miljømæssige projekter sted rundt om i landet, men vi ønsker at gøre det langt nemmere for borgere at afprøve forskellige bo-, bygge- og leveformer – både på landet og i byen. Det kunne ske ved at stille offentlig jord til rådighed, nemmere dispensation for landzoneloven, målrettede krav til lokalplaner og ved at yde bistand i form af vejledning, forskning samt økonomisk tilskud til etablering. Alternativet ønsker også at prioritere offentlige investeringer i boligområder og projekter, hvor det sociale, økologiske og kulturelle er sammentænkt i helhedsløsninger designet til gavn for børn og voksne i alle aldre. Vi mener desuden, at sociale behov skal tænkes mere ind i byplanlægning generelt, så der skabes naturlige og attraktive rum, hvor mennesker kan mødes, og det sociale liv kan udfolde sig.

4.2 VISION | INVESTERING I MENNESKER

Alternativet vil vende socialområdet på hovedet. Vi skal i Danmark se udgifter på socialområdet som investeringer i mennesker; investeringer, som kommer os alle til gode. Alle har ikke de samme grundvilkår, og det er vigtigt, at samfundet investerer i at give alle mennesker forudsætningerne for at skabe et godt liv.

Vi skal på socialområdet skabe de bedste forudsætninger for nye helhedsorienterede løsninger, som

kan forebygge, at mennesker af forskellige grunde ender på samfundets sidelinje.

Bæredygtighed, både socialt og miljømæssigt, er naturligt forankret i lokalsamfundet. Det er derfor naturligt, at bæredygtighedsinitiativer bør forankres lokalt og bruge det lokale engagement som en motor i omstillingsprocessen.

Samtidig skal vi sikre større træfsikkerhed i uddeelingen af sociale midler. I dag bliver pengene delt ud uden klare mål for, hvilke sociale udfordringer de skal løse, og der bliver brugt alt for mange ressourcer på at opretholde et bureaukratisk system. Det nuværende system giver ikke de bedste forudsætninger for skabelsen af nye helhedsorienterede løsninger, der målrettet løser sociale udfordringer. Det skaber heller ikke viden om, hvad der virker, eller hvorfor det virker.

Det vil Alternativet ændre.

4.2.1 FORSLAG | FJERDE SEKTOR EKSPERIMENTALZONER

Vi står som samfund med et behov for massiv nytænkning. Det er dog helt urealistisk at tro, at man fra politisk side kan tænke sig frem til optimale løsninger på de komplekse udfordringer, vi står overfor. Alternativet mener derfor, at vi må leve os vej ind i fremtidens bæredygtige løsninger gennem modige og visionære eksperimenter.

Mange af de bedste bæredygtighedsinitiativer kommer i dag nedefra; fra græsrodder, sociale entreprenører og innovative virksomheder. I Alternativet tror vi på, at de mest levedygtige løsninger vil komme fra folk, der er parate til at investere sig selv og deres penge i at skabe bæredygtige virksomheder og entreprenante lokalsamfund.

Staten spiller selvfølgelig en vigtig rolle i forhold til den grundlæggende infrastruktur, men vi tror især, det er i samspillet mellem borgere, virksomheder og stat, at banebrydende løsninger vil vokse frem. Eksperimentalzoneerne kan således ses som en form for entreprenante drivhuse for en helt ny slags initiativer bredt kategoriseret som 4. sektor- virksomheder. Der forventes at blive tale om tre forskellige kategorier af eksperimenter. Regionale, teknologiske eksperimenter, hvor nye bæredygtighedsløsninger udvikles og afprøves, kommunale sociale eksperimenter, hvor man f.eks. afprøver strategier for at mobilisere den ressource, de ledige udgør til brug for den

store omstilling og lokale pionerprojekter i mindre skala (op til ca. 1.000 personer), som i et geografisk afgrænset område afprøver mere radikale løsninger, der rummer en kombination af økonomiske, sociale og teknologiske innovationer.

Man kan desuden forestille sig, at initiativet til eksperimenterne vil komme fra staten i form af et ønske om at afprøve forskellige bæredygtighedsstrategier i mindre målestok, eller fra græsrodder som ønsker at afprøve deres egne idéers levedygtighed i praksis. Alternativet mener, at begge typer af initiativer har deres berettigelse, blot det kan sandsynliggøres, at de har samfundsmæssig relevans.

De græsrodsdrevne eksperimenter store styrke er, at borgerne selv er parate til at investere deres egen tid og penge i projekterne, hvilket sikrer ansvarlighed og entreprenørskab og formentlig også større levedygtighed på lang sigt. I forsøget på at tænke ud af boksen, bør det i de mere pioneragtige projekter være muligt at eksperimenter med vidtgående ændringer såsom implementering af lokale pengesystemer, nye interne beskatningsmodeller, nye ejerskabsmodeller og nye regler for overførselsindkomster og håndtering af sociale problemer.

Eksperimenterne har til mål at frigøre engagement og kreativitet i befolkningen og vil naturligvis kun blive realiseret efter en gennemsigtig demokratisk beslutningsproces. Bortset fra direkte projektstøtte bør pionerprojekter være udgiftsneutrale for det omgivende samfund. De skal endvidere designes, så de har en fornuftig social balance og tjener et klart samfundsmæssigt formål.

4.2.2 FORSLAG | SOCIALE INVESTERINGSFONDE

Alternativet vil oprette sociale investeringsfonde, som skal arbejde målrettet med forebyggelse af sociale og sundhedsmæssige problemer. De sociale investeringsfonde skal udvikle de bedste vilkår for skabelsen af nye forebyggende løsninger, og de skal skabe en ny forståelse for og brug af sociale midler. De sociale investeringsfonde skal sætte klare målsætninger for investeringerne, og alle investeringer skal give viden om, hvad der virker, hvorfor det virker, og hvordan det virker.

Alternativet vil arbejde for, at vi hurtigst muligt får afprøvet sociale investeringsfonde i Danmark, så vi kan få erfaringer med, hvordan vi ændrer finansieringen af forebyggende arbejde fra udgift til investering.

4.3 VISION | ALLE SKAL KUNNE BIDRAGE TIL SAMFUNDET

Alt for mange mennesker har i dag ikke mulighed for at bidrage til samfundet med de ressourcer, de har, og regningen for den økonomiske krise er i alt for høj grad havnet hos samfundets svageste. Det vil vi gøre op med.

Alternativet vil skabe et samfund, hvor alle mennesker er værdifulde og hvor der er tillid til at alle har lyst til at bidrage til fællesskabet. Alle skal have mulighed for at deltage i arbejdsfællesskaber, uanset om det er som fuldtids- eller deltidsansat, i praktik eller som frivillig.

Vores beskæftigelsessystem skal reformeres, så systemet skaber de bedst mulige rammer for, at alle kan indfri deres potentialer. Der skal ses på det enkelte menneskes ressourcer. Vi vil fra kassetænkning til "mennesketænkning".

4.3.1 FORSLAG | BASISYDELSE UDEN MODKRAV I STEDET FOR KONTANTHJÆLP

Alternativet ønsker at forenkle det nuværende system. Kontanthjælpen skal erstattes af en fast basisydelse uden særlige kontrolforanstaltninger, og vi ønsker desuden et opgør med den gensidige forsørgelsespligt for samboende, ikke-gifte partnere. Borgerne bør behandles som individer, og der må ikke skabes urimelige barrierer for at modtagere af sociale ydelser kan flytte sammen med nye partnere. Der skal i beskæftigelsessystemet være fokus på, hvordan vi bedst muligt kan støtte de personer, der har behov for det. Beskæftigelsessystemet skal være en ressource, som borgere kan drage nytte af i form af rådgivning, vejledning og anden støtte. Der skal ydes løbende vejledning og sparring med den enkelte, så vi ikke overlader folk udenfor arbejdsmarkedet til sig selv.

Beskæftigelsessystemet skal i langt højere grad tage hensyn til forskellige erhverv, herunder personer som har sæson- og projektansættelser. Et eksempel er kunstnere, hvis tilknytning til arbejdsmarkedet ofte er præget af projektansættelser, og som har

behov for at kunne udvikle og vedligeholde deres talent løbende.

I forbindelse med konverteringen af kontanthjælp ønsker Alternativet også at understøtte og styrke sammenhængen og fællesskabet i samfundet. Alternativet ønsker at understøtte frivilligt arbejde i alle afskygninger. Det kan være som besøgsven på plejehjemmet, lektiehjælp, træner i den lokale sportsklub, mentor for nye tilflyttere til landet og lignende. Der skal altid være mulighed for at lave frivilligt arbejde, også selvom man er arbejdsløs eller på kanten af arbejdsmarkedet.

4.3.2 FORSLAG | EN MARKANT FORENKLING AF SOCIALSYSTEMET

På længere sigt ønsker Alternativet en markant forenkling af det nuværende system, så sygedagpenge, arbejdsløshedsunderstøttelse, kontanthjælp og pension erstattes af en basisydelse, med mulighed for nogle tillæg afhængig af borgerens aktuelle situation.

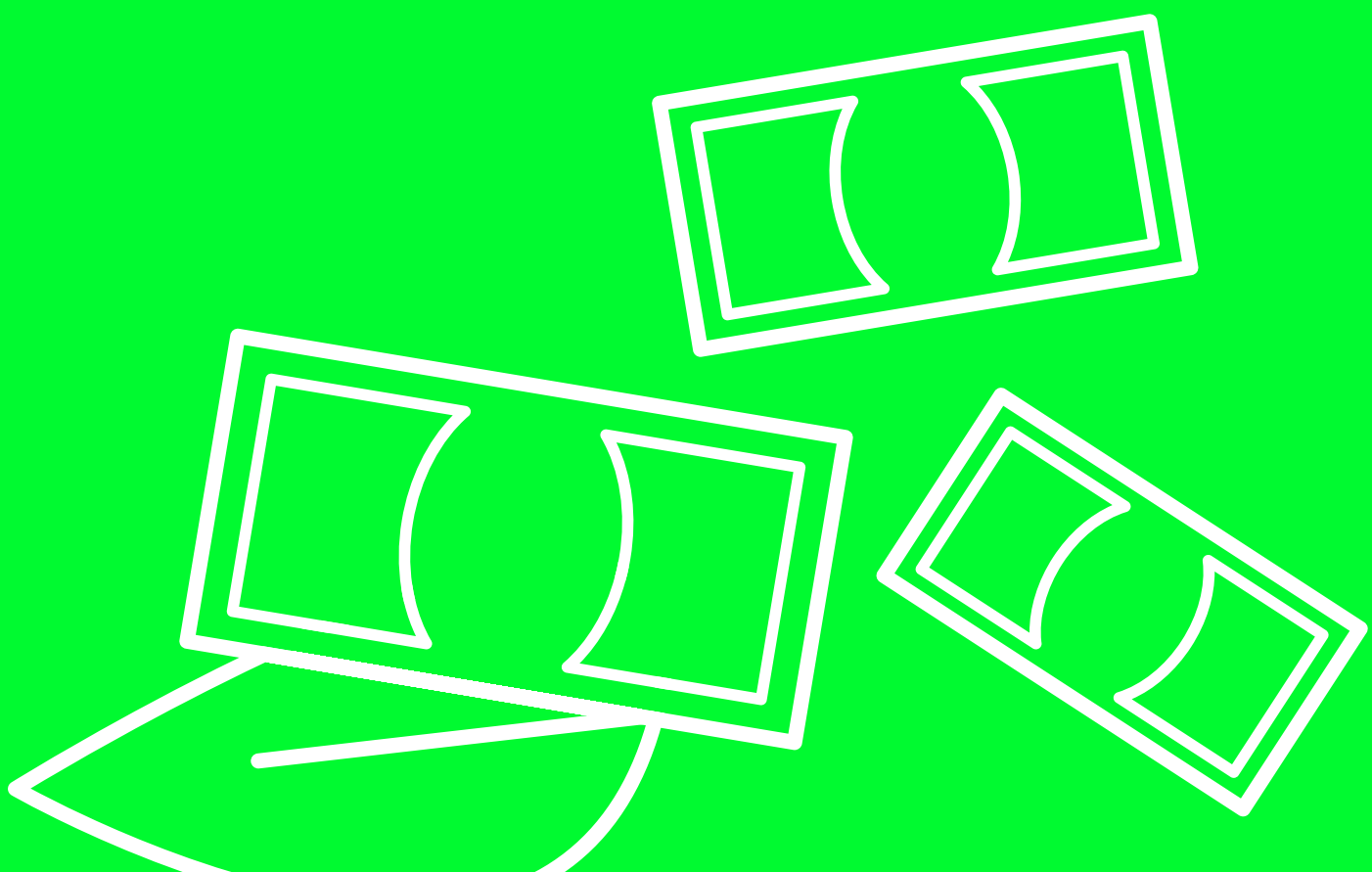
I tillæg hertil kan arbejdstagere så tegne arbejdsløshedsforsikringer, således at man kan opretholde sin indtægt ved kortere perioder af ledighed. En overgang til et nyt system vil naturlig kræve grundig forberedelse og tid til tilpasning.

Formålet med forenklingen er at reducere de enorme ressourcer, sagsbehandlerne i dag bruger på at få afklaret klienternes status hver gang, der kommer lovændringer, eller klienten skifter fra en ydelse til en anden. Som det er lige nu, viser praktiske erfaringer desuden, at psykisk sårbare mennesker får problemer, hver gang der skal skiftes ydelse og dermed sagsbehandler.

De mange forskellige systemer skaber et overdrevent fokus på diagnoser og ekspertudtalelser, og det omfangsrige bureaukrati på området risikerer at øge oplevelsen af magtesløshed hos den enkelte borger. Et enklere system vil kunne kanalisere de mange ressourcer, som i dag bruges til at diagnosticere og kategorisere individer, ind i mere produktive aktiviteter.

5

ØKONOMISK BÆREDYGTIGHED

Alternativet ønsker et samfund, hvor den menneskelige trivsel, livskvalitet og lighed er i top, uden at det er på bekostning af økosystemernes bæredygtighed. Vi vil kæmpe for en stabil økonomi, der er indrettet efter menneskets behov og naturens begrænsninger. Danmark skal være et foregangsland for seriøs bæredygtig økonomisk politik, der fungerer både lokalt og nationalt og inspirerer andre lande til at deltage i omstillingen.

Økonomien må aldrig være et mål i sig selv, men skal udelukkende være et middel til at opnå et bæredygtigt samfund, hvor vi alle passer på vores planet, hinanden og os selv.

Det kræver radikale reformer, som Alternativet kæmper for.

Vejen til en bæredygtig økonomi går gennem et opgør med den herskende økonomiske tænkning. Alternativet mener, at det neoliberalistiske økonomiske system, der har domineret verden over de sidste tre årtier, har nået grænsen for, hvad det kan bidrage med i form af vækst og økonomisk fremgang. Neoliberalismen fører i dag til større ulighed, hvor de fattige bliver fattigere, og de rige bliver endnu rigere. Desuden er Jordens økosystem blevet den helt store taber, og Alternativet mener, at det nu er på tide at gå nye veje.

I Danmark har vi de seneste 100 år set en økonomisk vækst, der har skabt et samfund, vi på mange måde kan være glade for og stolte over. Men den økonomiske vækst har også skubbet nogle ekstreme omkostninger foran sig, som for alvor begynder at vise sig nu. Jordens energi-, materiale- og vandressourcer opbruges i en rivende fart, og områder med frugtbar jord bliver færre og færre. Samtidig stiger forureningen i så høj grad, at der er mange steder i verden, hvor det er direkte sundhedsskadeligt at færdes udendørs. Det er tydeligt, at mennesker i fremtiden ikke kan leve på Jorden, hvis vi fortsætter udviklingen ad det spor, vi har fulgt i de seneste 100 år. Den nuværende neoliberale økonomi vil føre til varige temperaturstigninger, fødevarer mangel og folkevandringer, og før eller siden venter et sammenbrud af økosystemet - også i Danmark.

Derfor skal den økonomiske politik ikke fremme væksten, som vi kender den i dag. Den skal i stedet fremme en grøn omstilling af vores samfund.

Alternativet vil arbejde for en forandring af tilgangen til økonomi, således bæredygtighed kommer i centrum. Vi har fem økonomiske visioner:

1. Nyt vækstbegreb
2. Øget offentlig investering i bæredygtighed
3. Virksomheder og borgere skal arbejde for en bæredygtig omstilling
4. En stabil bank- og finanssektor
5. Danmark som foregangsland

5.1 VISION | NYT VÆKSTBEGREB

Alternativet vil indføre et nyt vækstbegreb med nye mål for bæredygtig fremgang. Vi vil opgøre vækst på en ny og mere nuanceret måde. Vækst skal ikke handle om evnen og viljen til øget produktion og forbrug, men om vores mulighed for at udvikle samfundet til det bedre. Det skal handle om bedre menneskelig trivsel, mere livsglæde og større miljømæssig og økonomisk bæredygtighed.

Hidtil har et stigende bruttonationalprodukt (BNP) været målestokken for samfundsøkonomisk fremgang. Denne anskuelse vil Alternativet gøre op med.

Vi mener ikke, at BNP-målinger alene giver et retvisende billede af samfundets reelle tilstand. Produktion må ikke stå i centrum for vores visioner for samfundet – for det er måden, vi producerer og skaber vækst på, som er vigtigst. Vi skal finde meningen med det, vi gør, og måle på det, der giver mening.

Det, vi skal vide, er, om vi som borgerne trives. Om vi passer godt nok på naturen og miljøet, og om vores økonomi skaber lighed og sørger for, at pengene bliver investeret i de rigtige bæredygtige initiativer.

5.1.1 FORSLAG | VÆKSTBEGREB, DER MÅLER PÅ TRIVSEL OG LIVSGLÆDE SÅVEL SOM GRADEN AF MILJØMÆSSIG OG ØKONOMISK BÆREDYGTIGHED

Alternativet ønsker at nedsætte et udvalg, der undersøger, hvordan et nyt vækstbegreb kan skrues sammen, så det er med til at understøtte en seriøs bæredygtig omstilling. Dette kræver en ændring, så der ikke udelukkende måles på økonomi, men også på den sociale og miljømæssige tilstand.

Vi kan blandt andet måle på trivsel og livsglæde, men også på andre vigtige parametre såsom høj beskæftigelse, lighed, stigende fritid, fællesskabsfølelse, opfyldelse af basale behov og deltagelse i demokrati. Det er alt sammen elementer, som bidrager til en social retfærdighed og en meningsfuld tilværelse. Det nye vækstbegreb skal som nævnt også måle graden af miljømæssig bæredygtighed i samfundet. Dette kan f.eks. ske ved hjælp af allerede kendte metoder såsom "det økologiske fodaftryk"; en målemetode, der udregner, hvor stor en del af Jordens ressourcer en person i et givent land forbruger.

5.2 VISION | ØGET OFFENTLIG INVESTERING I BÆREDYGTIGHED

Alternativet vil gøre den offentlige sektor til en langt stærkere drivkraft i den bæredygtige omstilling, end den er i dag. Den offentlige sektor skal i alt, hvad den foretager sig, handle ud fra sociale, miljømæssige og økonomiske hensyn.

5.2.1 FORSLAG | BÆREDYGTIGE BESLUTNINGER I DET OFFENTLIGE

Det skal ved lov vedtages, at alle offentlige investeringer og tilskud, indkøb og lignende fremover skal vurderes ud fra miljømæssige, sociale og økonomiske hensyn.

Det betyder, at den offentlige sektor særligt vil komme til at støtte erhverv og sektorer, der skaber bedre miljø og trivsel. Eksempler kunne være økologiske landbrug, grønne og socialøkonomiske virksomheder m.fl. Det offentlige skal i det hele taget støtte initiativer, som forsøger at finde bæredygtige løsninger på vores sociale og klimamæssige udfordringer, hvad enten de foregår blandt græsrodder og frivillige eller i større eller mindre virksomheder.

Alle de eksperimenter, der i disse år foregår både lokalt og nationalt, skal hjælpes på vej og samtidig undersøges, så vi kan sprede de erfaringer, der virker og ændre dem, som ikke virker. På den måde kan den offentlige sektor blive en stærk motor i omstillingen af samfundet.

Det offentlige skal ikke alene hjælpe andre til en bæredygtig omstilling. Det offentlige skal også selv arbejde mere bæredygtigt, og den transformation skal der afsættes penge til.

Kommunerne skal blandt andet have friere rammer til at investere langsigtet i nye initiativer indenfor transport, energi, fødevarerproduktion og klimatilpasning. Ligesom kommunerne skal have friere rammer til at støtte lokale, sociale og grønne initiativer. For Alternativet kan stat og kommune sagtens være en entreprenant spiller i samfundet. Udviklingen af internettet var f.eks. i sin tid kun muligt, fordi staten investerede i den nødvendige forskning og teknologi. Generelt er der megen fornuft i, at det offentlige aktivt går ind og understøtter med forskning og ny teknologi, når det kommer til investeringer i grøn omstilling. Det drejer sig nemlig ofte om så store basisinvesteringer, at private virksomheder ikke kan løfte byrden uden statens hjælp. I sidste ende kan det betyde forskellen på et fremtidigt velstående Danmark og et Danmark, der sakker bagud.

5.2.2 FORSLAG | PENSIONS KASSERNE SKAL INVESTERE I BÆREDYGTIGHED

Pensionskasserne investerer rigtig mange penge, som i bund og grund tilhører os alle sammen. De bør derfor være en vigtig medspiller i omstillingen af vores samfund. Det er u hensigtsmæssigt, at pensionskasserne primært søger det højeste mulige afkast på deres pengeplaceringer i stedet for at hjælpe med til at omstille samfundet i positiv retning via deres investeringer.

Alternativet ønsker, at loven om pensionskasser ændres, så pensionskasserne bruger andre kriterier for deres investeringer end det højeste mulige afkast. Det bør fastlægges ved lov, at investering i bæredygtighed og andre samfundsgavn timer investeringer er lige så vigtige for bestyrelsen som det direkte afkast. Beskatningen af pensionskassernes investeringer skal også ændres, så bæredygtige investeringer bedre kan betale sig, ligesom der bør indføres højere beskatning på finansielle investeringer, som ikke bidrager til omstillingen af samfundet.

5.3 VISION | VIRKSOMHEDER OG BORGERE SKAL ARBEJDE FOR EN BÆREDYGTIG OMSTILLING

Vi skal alle tilskyndes til at hjælpe den grønne, bæredygtige omstilling på vej. Både virksomheder og borgere skal have plads til at eksperimentere og lyst til at investere i udviklingen af bæredygtige løsninger.

En meget stor del af de klimaproblemer, som vores vækstøkonomi har skabt skyldes, at naturressourcer er meget billige, og at det koster for lidt at forurene. Virksomheder og borgere bliver fremover nødt til at producere og forbruge på nye måder, som tager mere hensyn til miljøet.

I dag bliver hverken virksomheder eller borgere tilskyndet tilstrækkeligt til at tage del i omstillingen. Derfor mener vi, at det skal være nemmere for både borgere og virksomheder at træffe det rigtige miljømæssige valg.

Alternativet vil gøre det dyrere for virksomheder at producere produkter, der belaster miljøet og dyrere for forbrugerne at købe dem. Ligesom det skal gøres billigere både at producere og købe miljørigtige produkter.

Alt det skal løses via skattepolitikken. Med afgifter skal varer og tjenester trækkes i en mere miljørigtig retning, og ved at forskyde skat fra arbejde til formuer skaber vi en mere stabil økonomi og en mere rimelig fordeling af værdier.

5.3.1 FORSLAG | SKATTEREFORM TIL FORDEL FOR MILJØET OG LIGHEDEN

Alternativet mener, at vi skal indføre flere grønne afgifter. På den måde kan vi give virksomheder økonomiske incitamenter til at forbedre produktionen ud fra miljømæssige hensyn. Produktionen skal i fremtiden omstilles radikalt til at fokusere langt mere på genanvendelse. Grønne afgifter giver borgere økonomiske incitamenter til at bruge mindre energi, købe biler, der kører længere på literen, bygge boliger, som er mere bæredygtige, købe økologiske fødevarer og så videre.

Det er dog ikke rimeligt, at de grønne afgifter går ned i en fælleskasse, som bruges til andet end grøn omstilling. Vi vil omlægge de grønne afgifter, så borgere og virksomheder har mulighed for at få afgifterne tilbage, hvis de foretager grønne investeringer. En øremærkning af de grønne afgifter vil belønne de borgere og virksomheder, der aktivt arbejder for en bæredygtig omstilling. Det synes Alternativet kun er rimeligt.

En alternativ skattereform vil ikke kun tage fat på miljøudfordringerne, men skal også modvirke den stigende ulighed i Danmark. En af de grundlæggende årsager til den stigende ulighed er, at afkastet på formuer er langt større end afkastet på arbejde. Kon-

sekvensen er, at de rige bliver rigere, mens de fattige bliver fattigere. Alternativet vil omlægge skatten, så arbejde beskattes mindre, mens kapital såsom formue, boliger og arv beskattes højere og mere progressivt.

5.4 VISION | STABIL BANK- OG FINANSSEKTOR

Alternativet ønsker at ændre hele bank- og finanssektoren. Det skal give større stabilitet, bedre muligheder for bæredygtig produktion og øget social retfærdighed.

Finans- og banksektoren er blevet al for stor og magtfuld i forhold til helt almindelige produktionsvirksomheder. Det er ikke kun et problem for virksomhederne, men også for samfundsøkonomien i sin helhed. Finans- og banksektoren forhindrer udviklingen af bæredygtig produktion, fordi den investerer de fleste penge i spekulation. Det er uretfærdigt og uhensigtsmæssigt.

Det er blevet vanskeligere for almindelige virksomheder at låne penge, og det gælder især virksomheder, som arbejder på at skabe nye sociale og miljørigtige løsninger. Derfor er det blevet svært at etablere nye produktionsvirksomheder. Finans- og banksektoren opererer på mange måder, der ikke er i overensstemmelse med et bæredygtigt samfundsinteresser. Tværtimod fremmer det nuværende system ulighed, stigende gæld, ustabilitet og økonomiske kriser. Derfor er der brug for forandringer.

5.4.1 FORSLAG | REFORM AF FINANS- OG BANKSEKTOREN

Finanskrisen viste, hvordan den finansielle sektor kunne tvinge hele den globale økonomi i knæ. Derfor skal staten tage kontrollen med pengeskabelsen tilbage fra de private banker. Den proces vil Alternativet bakke op om ved at dele finans- og banksektoren op i to sektorer. En med almindelige forretningsbanker og en anden med de øvrige finansielle institutioner. Forretningsbanker skal udelukkende betjene husholdninger og erhvervsvirksomheder. Det er afgørende, at de er stabile og sikrer de penge, som opspares. Derudover skal der være muligheder for at tage lån på rimelige vilkår. Derfor skal forretningsbanker ikke arbejde med usikker spekulationsvirksomhed.

En sådan omlægning vil ikke kun gavne borgere, men også erhvervsvirksomheder. For at sikre borgernes og erhvervsvirksomhedernes penge, skal

Danmarks Nationalbank have ansvaret for, at forretningsbanker med stort indlånsunderskud holdes under ekstra opsyn.

På samme måde skal Nationalbanken sikre, at underskudsramte banker betaler en strafrente, som det allerede er almindelig praksis i Sverige. Alternativet ønsker samme fremgangsmåde indført i Danmark.

Ved at lave en opsplitning mellem erhvervsbanker og øvrige finansielle institutioner, kan vi indføre en statsgaranti på alle indlån. Går en bank konkurs, skal det ikke være borgeres eller virksomheders penge, der mistes. Det synes Alternativet kun er rimeligt.

Desuden vil Alternativet på kort sigt indføre skat på finansielle transaktioner og forbyde spekulationsforetagender såsom hedgefonde og kapitalfonde samt de finansielle instrumenter, der har været årsag til finanskrisen. På længere sigt vil Alternativet arbejde for at indføre stærkere kapitalkontrol, så private investorer og spekulanter ikke har mulighed for at overtage kontrollen med nationaløkonomier i de enkelte lande. På den måde kan vi forhindre en spekulation og sikre, at vi i højere grad end i dag har demokratisk kontrol med økonomierne.

5.4.2 FORSLAG | 100 PCT. RESERVEKRAV TIL BANKSYSTEMET

I Alternativet foreslår vi at nedsætte en arbejdsgruppe, der skal undersøge mulighederne for at omlægge pengesystemet til 'fuld reserve' banksystem. Under sådan et system kan bankerne kun udlåne penge ud, som de allerede har modtaget gennem kundernes indskud eller via lån fra nationalbanken. Det er således et system i tråd med, hvordan de fleste personer allerede tror, at pengesystemet fungerer. Banker vil selvfølgelig stadigvæk have en rolle i samfundet, men vil nu skulle tilbyde et incitament for borgerne til at vælge at placere deres penge i banken frem for neutralt hos nationalbanken.

Under det nuværende pengesystem skabes og styres pengemængden af de private banker. I praksis foregår dette ved, at der hver gang en person modtager et lån, så indsættes et tilsvarende beløb på personens konto i den selv samme bank, hvormed nye penge er skabt ud af ingenting. Ud fra gældende jura er dette kontoindestående et tilgodehavende - et bevis på, at personen, som modtog lånet, på et senere tidspunkt kan hæve 'rigtige' penge i form af kontanter skabt af nationalbanken. I praksis er det

dog efterhånden udelukkende disse tilgodehavender, der benyttes som penge.

Udover de umiddelbare fordele som, at man ikke længere tvinges til at låne sine penge til bankerne, hver gang man modtager en betaling, vil et betalingssystem direkte via Nationalbanken udenom normale banker også have en række af afledte effekter: det vil blive lettere og hurtigere at overføre penge, da transaktioner vil ske udenom bankernes bureaukratiske og langsommelige afviklingssystemer, og dermed også meget billigere at overføre penge. Samtidig vil det betyde, at den enkelte borger får større ejerskab over sine egne penge, da man ville kunne fravælge at være en del af bankernes kreditsystem.

Samfundsmæssigt vil systemet medføre en mere stabil pengemængde, lavere boligpriser, større lighed og at gevinsten ved at skabe penge vil tilfalde fællesskaber i stedet for en lille bankelite.

Udfordringen ved overgangen til et pengesystem som ikke direkte er baseret på gæld, er den delvise afvikling af den nuværende gæld på en hensigtsmæssig måde.

En måde at løse dette problem på kan være at understøtte en pengepolitik, hvor man langsomt spenderer nye penge fri af gæld ind i økonomien. En beslutning, der dog skal tages varsomt og med separation mellem dem, der vedtager, hvor mange penge der skal spenderes ind i økonomien, og dem der vedtager, hvad disse nye penge skal spenderes på. I dag er det de store banker, der gennem deres kreditvurderinger både beslutter, hvor mange og hvor nye penge skal hen i økonomien.

Derudover er der en frygt for, at der ikke vil være nok kreditter i systemet, da de fleste mennesker blot vil holde deres penge i nationalbanken. Her kan blot refereres til, hvor dårligt bankerne i dag varetager denne opgave. Kun ca. 12 % af bankernes udlån går i dag til virksomheder, hvoraf en stor del oven i købet er betinget af garantier fra statens vækstfond. Bankerne udlåner i dag i hel overvejende grad kun med pant i allerede eksisterende aktiver - primært til boliger. Et fuldt reserve-system vil bedre kunne underbygge nye metoder at finansiere iværksættere og virksomheder på, udenom det traditionelle banksystem, f.eks. via crowdfunding.

5.5 VISION | DANMARK SOM FOREGANGSLAND FOR BÆREDYGTIG ØKONOMISK POLITIK

Alternativet vil arbejde for, at bæredygtig omstilling også internationalt får langt højere prioritet. Danmark skal være et foregangsland for bæredygtig økonomisk politik.

Globaliseringen og den internationale konkurrence betyder i dag, at det er meget svært for et enkelt land som Danmark at gennemføre en seriøs bæredygtig omstilling. En af de globale udfordringer, der nødvendigvis skal håndteres i internationalt regi, er, at virksomheder i dag kan producere billigere i lande med lave økologiske og sociale standarder.

Verdens Handelsorganisation (WTO), EU-traktaten og en evt. kommende frihandelsaftale med USA giver multinationale selskaber uhindret frihed til at flytte penge over grænser. Derved undergraves nationalstaternes kontrol over deres økonomi og i forlængelse heraf også omstillingen til et bæredygtigt samfund. Det vil Alternativet arbejde intensivt for at ændre.

Alternativet vil desuden arbejde for, at der globalt set er høje sociale og miljømæssige standarder, og for at multinationale virksomheder tager ansvar for de samfund, de er en del af. Multinationale virksomheder skal, ligesom andre virksomheder, sikre ordentlige arbejdsvilkår, tage miljømæssige hensyn og betale skat. International lovgivning og samarbejdsaftaler skal sikre finansiel gennemsigtighed, opgør med skattely og at multinationale virksomheders skattebetalinger afspejler omsætningen i det enkelte land.

5.5.1 FORSLAG | INTERNATIONALE BÆREDYGTIGHEDSREFORMER

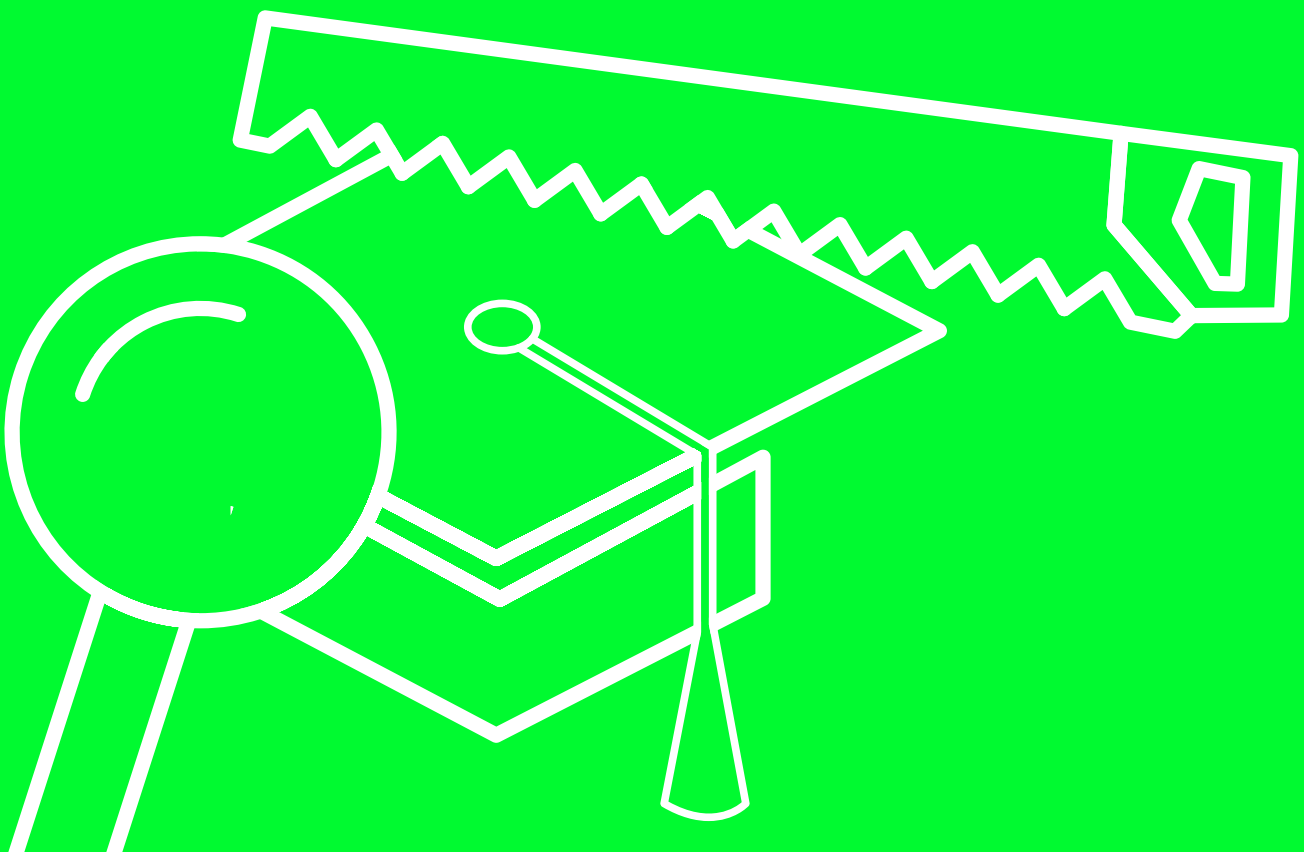
Alternativet vil arbejde for at ændre reglerne og prioriteringerne i Verdens Handelsorganisation (WTO) og i EU, så bæredygtighed bliver topprioritet.

Vi vil ændre de nuværende internationale regler i WTO, hvor et land uden konsekvenser kan fortolde importerede produkter, der er produceret under lavere miljømæssige eller sociale standarder end dem, der gælder nationalt. En sådan ændring vil have to vigtige konsekvenser; 1) Der vil blive skabt incitament til at stille højere miljømæssige og sociale standarder til landes virksomheder, fordi de er beskyttet mod uretfærdig og ulige konkurrence udenfra, og 2) Der vil blive skabt incitament til, at udenlandske producenter forbedrer deres miljømæssige og sociale standarder, hvis de ønsker adgang til "foregangslandes" markeder.

Danmark bør ligeledes indenfor EU-medlemskabet arbejde på, at bæredygtighed bliver prioriteret højere end økonomisk vækst. EU er muligvis den eneste organisation i verden, der har tilstrækkelig gennemslagskraft til at føre an i forhold til sådanne nødvendige globale reformer. Hvis EU tager føringen, er vi ikke i tvivl om, at andre lande vil følge med. EU har en enestående historisk mulighed for at lede menneskeheden, og det er vigtigt, at institutionen ikke svigter sine befolkninger i denne altafgørende stund.

6

UDDANNELSE OG LIVSLANG NYSGERRIGHED

Alternativet ønsker et samfund, hvor uddannelse er for både hoved, hænder og hjerte. Uddannelse skal kunne favne og styrke både håndværksmæssige, åndelige og boglige evner. Der skal være plads til både personlig indsigt og fagligt udsyn. Til dyb kundskabslære og kreative og kunstneriske processer i en integreret og uadskillelig helhed.

Læring er en personlig og unik proces. Vi lærer på forskellige måder og i forskellige hastigheder. Uddannelsesrejsen skal ikke gå den lige vej, men være skæv og bugtende. Vi skal ikke længere lære i takt. Derfor skal vi gøre plads til den tidsforskudte, personlige og slingrende læringsproces.

Uddannelse og livslang nysgerrighed skal ruste børn, unge og voksne til at møde en fremtid, som ingen kender, men hvor ambitionen er et bæredygtigt samfund, som er båret af meningsfulde og forpligtende fællesskaber og en fælles opgave i at passe på jordens ressourcer.

Derfor er det helt essentielle formål med uddannelse at skabe de bedste vilkår for meningsfuld og forandringsorienteret læring. Elever og studerende skal kunne omsætte viden og indsigt, så det skaber værdi for andre. De skal sættes i stand til tænke kreativt, skabe forandring og løse konflikter.

De studerendes undervisningsmiljø skal være kendetegnet af en høj engagementskultur med personlig feedback, balance mellem teori og praksis, såvel mellem kundskaber og kreativitet, fokus på den enkeltes trivsel og tryghed, kunst og kultur som forudsætning for al læring samt dynamiske samspilsrelationer med det omgivende samfund.

Med de udfordringer, vi som samfund står overfor, har vi brug for al den kreativitet, entreprenante energi, kritiske og empatiske tænkning og handlekraft, som vi individuelt og i fællesskab kan mønstre. Derfor skal uddannelsesprocessen være båret af engagement, modet til at turde fejle og nysgerrighed. Samtidig skal uddannelserne tilbyde elever og studerende et fundament, som består af kritik, empati, livsdannelse og medborgerskab, både i et teoretisk og praktisk snit. Ud fra dette skal elever og studerende forholde sig til, hvilket samfund, de gerne vil bidrage til, og hvordan. Det er svarene på disse spørgsmål, som skaber de forandringer, morgendagens unge mennesker bringer frem.

For at kunne skabe et læringsrum, hvor denne vision er mulig, kræver det, at vi fra politisk hold tør slippe

tøjlerne og give friheden til uddannelse tilbage. Vi skal have tillid til institutionernes ledelse og undervisernes faglige engagement. Vi skal tilbyde eleverne og de studerende fleksible uddannelsesforløb. Og vi skal sætte langt størstedelen af forskningen fri. Det er tid til at anskue uddannelse som den katapult, der skyder studerende af sted, som er stolte af sig selv og engagerede i at skabe en bæredygtig fremtid. Det er tid til at eksperimentere!

Alternativet har to forslag, som knytter sig til uddannelsesområdet generelt:

1. Alle uddannelsesinstitutioner skal formulere en ekstern netværksstrategi
2. Forbedring af evalueringskulturen

Desuden har vi disse visioner for uddannelse og livslang nysgerrighed:

1. En åben og fri grundskole
2. Fleksible og helhedsorienterede ungdomsuddannelser

6.0.1 FORSLAG | ALLE UDDANNELSES- INSTITUTIONER SKAL FORMULERE EN EKSTERN NETVÆRKSSTRATEGI

Alle uddannelsesinstitutioner fra folkeskolen over ungdomsuddannelserne til de videregående uddannelser skal formulere en egentlig netværksstrategi. Det vil sige, at institutionen skal tage stilling til, hvilke miljøer, virksomheder, institutioner, forskningsmiljøer, tænketanke og enkeltpersoner, der er relevante for fagligheden det givne sted. Ikke bare på lokalt plan, men også nationalt og internationalt. En sådan bevidst netværks- og samarbejdsstrategi skal være med til at sikre, at der bliver bygget den nødvendige videns- og erfaringsbro mellem den enkelte uddannelsesinstitution og den faglige, kulturelle, sociale og politiske omverden. Og sammen med disse identificerede nøgleaktører udvikle samarbejdsprojekter til gavn for de studerendes og institutionens medarbejders faglige udvikling.

6.0.2. FORSLAG | FORBEDRING AF EVALUERINGSKULTUREN

Alternativet foreslår en reform af karaktersystemet, hvor 12-skalaen suppleres med en mere personlig evaluering og en faglig feedback. Både på folkeskolerne og på ungdomsuddannelserne er udarbejdelsen af de nuværende elevplaner et skridt i den rigtige retning. Men også på de videregående uddannelser skal vi bevæge os mod et mere individuelt

responsssystem, hvor fokus er lige så meget på den studerendes faglige og personlige udviklingspotentiale som på den konkrete faglige præstation.

6.1 VISION | EN ÅBEN OG FRI GRUNDSKOLE

Alternativet vil sætte skolerne fri. Det vil vi, fordi vi ønsker at skabe forudsætningerne for et mangfoldigt spektrum af forskellige grundskoler rundt om i landet.

Vi skal skabe rum for, at den enkelte skole selv kan træffe beslutning om, hvordan den ønsker at være skole, herunder indholdet af hverdagen, de strukturelle rammer for skoledagen og egen profil.

Grundskolen skal være en skole, hvor både boglige færdigheder, håndværksmæssige, kunstneriske og kreative kundskaber samt de personlige og åndelige evner tildeles lige stor vægt og betydning i skolens hverdag. Det betyder, at elevernes læring og udvikling i de forskellige fag skal have lige stor vægt og anerkendelse. En ny evalueringskultur uden karakterer skal sikre, at eleverne får individuel feedback, så faglig udvikling og personlig indsigt understøttes i det brede felt af fag.

Grundskolen skal åbne sig for omverdenen og involvere en mangfoldighed af erfaringer fra lokalsamfundet. En skole er lokalt forankret og bør fungere som et samlingspunkt og åbent medborgerhus. Skolens bygninger skal være tilgængelige for lokalsamfundet, og omvendt skal lokalsamfundet indgå som en del af elevernes læring. Det kalder vi forpligtende fællesskaber.

Uddannelse for en bæredygtig fremtid forudsætter en grundskole, hvor børn lærer naturen at kende, at bruge den og at agere med respekt for naturens præmisser. Alternativet ønsker gennem hele grundskolen obligatoriske forløb, der skal styrke elevernes forståelse af og praktiske erfaring med klimaforandringer, miljø og økologi.

Også den demokratiske bæredygtighed skal styrkes hos eleverne i grundskolen. Det betyder, at skolen skal eksperimentere med demokratiske processer i praksis, der udvikler elevens inddragelse og medbestemmelse. Eleverne skal som kollektiv enhed have mulighed for at sætte deres aftryk på skolens profil, indretning og organisering.

Elevernes livsdannelse, åndelige indsigt og udsyn skal udvikles gennem erkendelsesundervisning, der skal styrke elevernes evne til at mærke sig selv som mennesker og deres forhold til omverdenen. Der skal undervises i forskellige livssyn, i demokratisk forståelse og deltagelse, i menneskelig empati og udfordringer af etablerede fordomme.

Eleverne skal ikke bare lære at indgå i samfundet, men skal også rustes til at være medskabere af det. Derfor skal iværksætter, entreprenant tænkning og skaberkraft være en del af grundskolen sammen med opbygningen af den faglige viden. Eleverne skal lære at udfordre og omskabe de eksisterende rammer og være forandringssskabende og handle-dygtige.

6.1.1. FORSLAG | SKOLEN SOM EN AKTIV DEL AF LOKALSAMFUNDET

I Alternativet hylder i ideen med den åbne skole og ønsker derfor et endnu stærkere fokus herpå. Skolen skal åbne sig for omverdenen og involvere en mangfoldighed af perspektiver og erfaringer. Vi ønsker, at skolen skal fungere som et lokalt samlingspunkt og åbent medborgerhus, hvor flere tager del og kommer for at lære. Det kan f.eks. foregå ved, at skolen stiller lokaler og faciliteter til rådighed for lokale foreninger, iværksættere og frivillige, som til gengæld kan bidrage til undervisningen i håndværk, iværksætter, bæredygtig udvikling, og meget mere. Vi ønsker også at bevare de lokale skoler i det hele taget, da de er med til at give energi og mening til lokalsamfundet. Ved at styrke de lokale skoler, skaber vi samtidigt bedre forudsætninger for at små- og mellemstore byer kan fastholde og tiltrække nye borgere.

6.1.2. FORSLAG | DEN BÆREDYGTIGE SKOLE

Alternativet ønsker, at grundskolen nærer den ydmyghed, som menneskeheden og jorden har brug for. Skolen skal lære eleven at passe godt på planeten, fordi vi ikke kan bruge ubegrænset løs af ressourcerne, når vi lever på en planet med begrænsede ressourcer.

Derudover skal skolen inspirere eleven til at se naturen som vores ansvar, men ikke vores ejendom. Dette skal ske ved, at eleven ikke blot læser om naturen i en bog, men faktisk kommer ud og mærker og føler

den. Kort sagt skal eleven ud i naturen, og naturen skal ind i eleven. Kun på den måde kan vi (ud)danne vores kommende samfundsborgere til at passe godt på vores klode.

Derfor vil vi arbejde for:

”Bæredygtighed, klima og økologi” som obligatorisk fag fra 0. – 9. klasse. I dette fag skal eleverne undervises i klimaforandringer, miljø og økologi. Faget skal belyse årsager til og perspektiver på klimaforandringerne, både nationalt og globalt, samt skabe rum for løsningsmuligheder på både mikro- og makroniveau.

Obligatorisk naturskole. Med inspiration fra Varde Kommune bør alle grundskoler indeholde obligatorisk naturskole fra 0. – 9.klasse.

Skolehaver i alle danske grundskoler. Alle grundskoler bør have økologiske skolehaver, hvor årstidens grøntsager dyrkes og indgår i skolens kost.

6.1.3. FORSLAG | LIGE ANERKENDELSE OG VÆGTNING TIL DE HÅNDVÆRKSMESSIGE FAG

Mere anerkendelse af forskellige kompetencer, intelligenser og færdigheder: Konkret på vægtning i feedback og evaluering.

Kreative og åndelige fag skal tildeles samme betydning og værdi som boglige fag, fordi iværksættelse, kunst, kultur, erkendelse, dannelse og innovation kommer til at spille en stadigt stigende rolle i fremtidens bæredygtige samfund, hvor den næste generation skal være i stand til at skabe deres egne jobs, mere end at tage et, der allerede findes. Derfor skal vægtningen gentænkes, og også de kreative og åndelige talenter skal ses og anerkendes. Det skal være lige så sejt at være god til sløjd og iværksættelse som at være god til dansk eller matematik. Det betyder, at evalueringskulturen skal ændres.

6.2 VISION | FLEKSIBLE OG HELHEDSORIENTEREDE UNGDOMSUDDANNELSER

Alternativet ønsker, at ungdomsuddannelserne skal understøtte, styrke og udfordre elevernes faglige og personlige engagement og nysgerrighed. Derfor skal vi skabe fleksible ungdomsuddannelser, hvor eleverne har friheden til vælge de studieretninger, der passer til deres interesser og drømme om fremtiden. Og så skal der være plads til både at vælge og at vælge om igen. Alle ungdomsuddannelser skal un-

derstøtte et helhedssyn på faglighed, så kundskabslære og kreative processer forstås og praktiseres i en uadskillelig sammenhæng. På ungdomsuddannelserne skal kreative processer, projektarbejde, kunst og kultur og tværfaglighed gå hånd i hånd med den dybe kundskabslære.

Trivsel og et godt fysisk og psykisk undervisningsmiljø er forudsætningen for god faglig og personlig udvikling. Fokus på karakterer skal begrænses, og der skal eksperimenteres med flere karakterfrie forløb. Karakterer bør alene anvendes som pædagogisk værktøj og ikke som styringsinstrument.

Derfor er det nødvendigt at eksperimentere med alternative optagelseskrav til de videregående uddannelser – f.eks. i form af optagelsesprøver. Det er elevernes faglige og personlige udvikling, mål og drømme, der skal være i centrum for deres ungdomsuddannelse, ikke ønsket om en høj karakter. Ungdomsuddannelserne skal være et sted, hvor også elever med håndværksmæssige evner og ambitioner kan videreudvikle sig på erhvervsskoler, præget af faglig stolthed. Valget af en erhvervsuddannelse skal ikke være grundet i en mangel af andre muligheder, men være et valg præget af ambitioner og talent. Erhvervsliv og civilsamfund skal være modige i samarbejdet med erhvervsskolerne og de øvrige ungdomsuddannelser, så eleverne kan komme ud i samfundet og lære i praksis under deres uddannelse. Flere praktikforløb samt et styrket fokus på håndværk i folkeskolen er sammen med obligatoriske netværksstrategier elementer, der kan bidrage hertil.

Ungdomsuddannelserne skal uddanne de unge til at være medskabere af det bæredygtige samfund på et socialt og miljømæssigt plan. Derfor skal alle ungdomsuddannelser sætte deres undervisning i en miljø- og klimamæssig kontekst, der skal styrke elevernes forståelse af og handlekraft over for klimakrisen, jordens knappe ressourcer og det ansvar, den enkelte har, for at bidrage til en grønnere jordklode. Og så skal dannelse have en central plads i alle ungdomsuddannelser. Med dannelse mener vi evnen til at blive menneske i og gennem samfundet. Ungdomsuddannelserne har en betydning for den enkelte elevs dannelsesrejse. Derfor ønsker vi at indføre et fælles dannelsesfag på alle ungdomsuddannelser. Faget skal styrke og udvikle elevernes selvberoenhed, såvel som deres evner til at udfordre etablerede fordomme og strukturer og til at lytte til og samarbejde med andre. Det kalder vi Kritik og empati.

Herudover skal eleverne sættes i stand til at være aktive og handledygtige medborgere i samfundet gennem en udvikling af deres demokratiske forståelse, kreativitet og entreprenante tænkning. De unges iværksættertalenter og skaberkræfter skal styrkes, så de evner at møde en uvis fremtid med en stærk selvbevidsthed, forandringsevner og handle-dygtighed.

6.2.1 FORSLAG | OVERBYGNINGSUDDANNELSER MED FOKUS PÅ BÆREDYGTIGHED FOR ALLE HÅNDVÆRKSFAG

Det skal indenfor alle håndværksfag være muligt at videreuddanne sig i retning mod bæredygtigt byggeri, produktion, design og produktudvikling.

Efteruddannelsen kan f.eks. udvikles i samarbejde mellem håndværksuddannelserne, design- og arkitektskolerne, DTU og IT-universitetet med det formål at opnå et nationalt uddannelses- og kompetenceløft for alle håndværksfag målrettet en bæredygtig omstilling af samfundet.

6.2.2. FORSLAG | STYRKELSE AF DET UFORMELLE UDDANNELSESMARKED

Når danske unge forlader uddannelsessystemet efter folkeskolen, ender de ofte på det uformelle uddannelsesmarked. Det kan være på produktionsskoler, daghøjskoler, hos private aktører, i kommunal jobtræning eller hos ungdomsskolens heltidsundervisning. I alt op mod 300 uformelle læringsorganisationer danner i Danmark ramme for over 20.000 unges hverdag. Fælles for disse læringsorganisationer er, at de skal kvalificere de unge til at komme tilbage i uddannelse og arbejde.

Alternativet vil arbejde for en opkvalificering af det uformelle uddannelsesmarked, hvor de kommer i tættere kontakt med lokale uddannelser og virksom-

heder, der skal varetage de unges videre forløb. De lokale uddannelser og virksomheder skal være med til at formulere, hvad de unge skal lære for at fastholde uddannelse og arbejde. De uformelle læringsorganisationer skal på den måde blive eksperter i at fremelske netop de kvalifikationer hos de unge. De relevante færdigheder skal trænes gennem praktikker, projektsamarbejder og andre initiativer, hvor unge kan møde de faglige og personlige krav, der er på ungdomsuddannelserne og arbejdspladserne. Den læring, som unge modtager på de uformelle læringsorganisationer, dokumenteres, så de unge altid har dokumentation på det, de har lært. Dermed styrkes de unges ejerskab til læringen, og den unge får mulighed for at vise, hvad han eller hun kan.

6.2.3 FORSLAG | GRØN BÆREDYGTIGHED, IVÆRKSÆTTERI OG KREATIVITET SOM LÆRINGSPLATFORD OG FAGLIGHED

På alle ungdomsuddannelser skal der indarbejdes projektforløb som har fokus på grøn bæredygtighed, iværksætteri og kreativitet. Konkret kan det foregå ved, at der afsættes et antal fastlagte, men fleksible timer i løbet af skoleåret, hvor eleverne individuelt eller i grupper udvikler deres egen forretningsidé eller bæredygtige projekt, som gavner miljøet og lokalsamfundet. Forretningsidéen, eller det bæredygtige projekt, skal føres hele vejen fra "idé til virkelighed", og afslutningsvis skal resultatet præsenteres for et eksternt fagligt panel af lokale professionelle. Alt efter emnevalg kan panelet bestå af iværksættere, forretningsfolk, organisationer eller offentlige institutioner, som vil vurdere projektet bæredygtighedspotentiale både økonomisk, socialt og miljømæssigt. Projekterne kan med fordel udføres på tværs af uddannelsesinstitutioner.

7

KUNST OG KULTUR

Alternativet ønsker et samfund uden et hierarkisk kultursyn. Vi ønsker plads til og respekt for både den smalle kunst og populærkulturen. Begge dele har værdi for vores samfund.

Vi ønsker et kulturliv og en kunstscene med et stærkt, levende og talentfuldt vækstlag, hvor der er plads til at eksperimentere og begå fejl. Men hvor der også er en solid bro mellem vækstlaget og de professionelle kulturinstitutioner. En bro mellem fornyelse og erfaring.

Vi ønsker et samfund, hvor vi ikke kun møder kunsten og kulturen på vores kulturinstitutioner men også i det offentlige rum, på vores arbejdspladser, i børnehaven, folkeskolen og på ungdomsuddannelsen. Og selvfølgelig også på sygehuset og plejehjemmet.

Vi ønsker, at danske kunstnere og dansk kultur skal ud i verden og at verdenskunsten skal ind i Danmark. Den form for udveksling gør os bedre til at håndtere kulturmødet og styrker evnen til at udnytte de muligheder, som globaliseringen åbner for os både økonomisk, socialt, videnskabsmæssigt og kulturelt.

Vejen til et levende og bæredygtigt samfund går gennem et fornyet fokus på kunsten og kulturen. For Alternativet er et mangfoldigt, levende kunst- og kulturliv helt afgørende for, at vi som enkeltindivider og samfund kan udvikle vores menneskelige selvindsigt, intellektuelle udsyn og historiske hukommelse. Selvindsigt, intellektuelt udsyn og historisk hukommelse er grundlæggende byggesten til det, vi noget uklart definerer som vores fælles kulturelle identitet. Det kulturelle ståsted, hvorfra vi møder verden i al dens komplekse kulturelle mangfoldighed.

Ikke mindst, når vi som i disse år står midt i en forandringstid, hvor værdier, holdninger og traditioner er i skred, har vi brug for et kunst- og kulturliv, der kan udfordre os, stille spørgsmålstejn ved det etablerede, og som kan være med til at sætte ord og billeder på andre værdier end materiel og økonomisk vækst. For det er ikke et spørgsmål om mere eller mindre vækst. Det er et spørgsmål om at definere helt andre former for vækst: personlig vækst, intellektuel vækst, emotionel vækst.

Vi ser allerede en fremkomst af nye kulturelle tiltag, der afspejler, at Danmark i dag rummer en mangfoldighed af sociale og kulturelle fællesskaber og virkeligheder.

Men samfunds rigdom defineres desværre stadig oftest ud fra materiel og økonomisk vækst og i mindre grad ud fra kulturel, intellektuel og personlig vækst. Det er ikke mindst gennem kulturen og kunsten, at vi kan få modet og inspirationen til at forestille os en radikal anden bæredygtig fremtid.

Alternativet vil prioritere den kunstneriske og kulturelle dimension inden for alle samfundsområder. Kulturpolitikken skal væk fra at være et marginals politisk interesseområde og løftes ind i centrum for al politikudvikling. Den kulturelle og sociale mangfoldighed skal styrkes på de kunstneriske produktioner på vores teatre, i biografen, på museerne, på tv og radio, og det er vigtigt, at den kommer tydeligt til udtryk i kulturministeriets støtteordninger såvel som i de kunstneriske uddannelser.

Alternativets har disse visioner for kunst og kultur:

1. Mere kunst, færre mursten og flere frizoner
2. Kunst og kultur skal i centrum for politikudvikling

7.1 VISION | MERE KUNST, FÆRRE MURSTEN OG FLERE FRIZONER

Det er helt afgørende for kunst og kulturlivet, at der er gode muligheder for at blive og være udøvende, skabende kunstner. Kunst og kultur skabes ikke af mursten men af mennesker.

Derfor vil vi have en kulturpolitik, som bringer fokus tilbage på de mennesker, der skaber, udøver og formidler kunsten og kulturen, hvad enten det er på professionelt niveau eller som lovende kunstnerisk talent.

7.1.1 FORSLAG | FLERE KREATIVE FRIZONER

Der skal være nemmere adgang til gode fysiske rammer for kunstnerisk udfoldelse og bedre muligheder for at blive og være udøvende kunstner. Der findes allerede flere private og offentlige initiativer, som arbejder for at skabe bedre rammer, og dem vil Alternativet øge støtten til.

I mange byer i Danmark bliver der lige nu eksperimenteret med at inddrage midlertidige offentlige rum til kulturelle "legepladser". Inspirerende initiativer som GivRum.NU i København og Detours i Århus har allerede vist vejen herhjemme, og i Canada har

projektet Artscape på fornemste vis vist, hvordan man skaber gode rammer for kreativ og kunstnerisk udfoldelse gennem en ambitiøs byudviklingspolitik. Alternativet mener, at vi skal øge støtten til denne udvikling gennem skabelsen af flere kreative frizoner med plads og rum til kunst- og kulturproduktion. Vi vil støtte frizonetanken ved at skabe bedre muligheder for, at kunstnere kan anvende tomme bygninger til projektarbejde og kunstnerisk udfoldelse. Desuden vil Alternativet arbejde for, at kunst og kultur i langt højere grad end det er tilfældet i dag bliver tænkt ind i planlægningen af nybyggeri.

7.1.2 FORSLAG | OMFORDDELING AF MIDLER FRA MURSTEN TIL KUNSTNERISK PRODUKTION

Alt for meget af det statslige, regionale og kommunale kulturbudget er bundet til bygninger og drift. Selvom flere af de store byggeprojekter indenfor kulturlivet ofte er delvist finansieret af private fonde, er driftsomkostningerne alene til de nye bygninger så markante, at mange af de penge, der kunne gå til kunstnerisk produktion, i stedet ender i mursten og administration.

Det vil vi ændre på. Derfor foreslår Alternativet en omfordeling af midler, så en større del af statens kulturbudget går til egentlig kunstnerisk produktion og kulturelt udviklingsarbejde. Dette kan dels ske gennem et generelt loft for, hvor meget af det statslige kulturbudget, der må bruges på drift i forhold til produktion, og dels gennem en kritisk vurdering af den nuværende institutionsstruktur på kulturområdet. Både i forhold til fordelingen af midler mellem hovedstaden og resten af landet, men også i forhold til antallet af statsligt støttede teatre, museer, orkestre osv.

7.2 VISION | KUNST & KULTUR SKAL I CENTRUM FOR POLITIKUDVIKLING

Alternativet ønsker, at kulturpolitikken i langt højere grad tænkes sammen med øvrige politiske områder. Det vil sige, at det kulturelle perspektiv ikke bare skal inspirere, men også udfordre de øvrige politikområder og dermed den måde, vi tænker blandt andet byudvikling, erhvervs politik, uddannelses politik, social politik, miljø politik og udenrigs politik på. Med andre ord: Det kulturelle perspektiv skal gennemsyre hele den måde, som vi forstår vores samfund på.

Nedenfor giver vi fire forslag til, hvordan man i langt højere grad kan koble kulturområdet med andre væsentlige samfundsområder, nemlig uddannelses-

verdenen, udenrigspolitikken/public diplomacy og sundhedsområdet.

7.2.1 FORSLAG | UDDANNELSERNE UD I KULTUREN, OG KULTUREN IND PÅ UDDANNELSERNE

Kulturministeriet skal sammen med Undervisningsministeriet og Uddannelses- og Forskningsministeriet formulere en fælles strategi for, hvordan alle uddannelsesinstitutioner i Danmark fra folkeskolen over ungdomsuddannelserne til de videregående uddannelser kan formulere en netværksstrategi for deres samarbejde med relevante lokale kulturinstitutioner og miljøer.

Relevante lokale kulturinstitutioner og miljøer dækker her både over etablerede kulturinstitutioner som teatre, spillesteder, museer, kunstbiografer og biblioteker og over kulturhuse og ungdomskulturmiljøer. Og endelig også idrætslivet – både det organiserede og det uorganiserede som for eksempel gadeidræt. En sådan kulturel netværksstrategi skal understøttes med udviklingsmidler fra de tre berørte ministerier, der reelt gør det muligt for uddannelsesinstitutionerne at opsøge kunsten på kunstens egen institutionelle hjemmebane. Men også at invitere kunsten og kulturen ind på uddannelsesinstitutionerne. Ikke bare på gæstevisit, men i egentlige forpligtende samarbejdsprojekter.

Der findes allerede flere inspirerende eksempler, vi kan lære af. I samarbejde med VUC Odense har kunstnerkollektivet Sister's Academy kørt et eksperiment, hvor man sammen med den faste medarbejderstab arbejdede med at udvikle nye læringsrum for de studerende. Projektet gik ud på at integrere kunstneriske arbejdsprocesser og metoder i den normale fagundervisning. I Vejle har man indført, at alle børn i kommunens folkeskoler skal ud og opleve professionel kunst og kultur som en del af projektet Kulturrygsækken. Begge projekter er gode eksempler på den form for velfungerende samarbejde på tværs af samfundsinstitutioner og aktører, som Alternativet ønsker at fremme.

Desuden skal kunst og kultur spille en langt større rolle i folkeskolen og på ungdomsuddannelserne. De kreative fag i folkeskolen og ungdomsuddannelserne skal omlægges til et bredt og generelt kunstfag, hvor den enkelte elev kan lære om og afprøve de forskellige kunstneriske discipliner. Ved at afprøve og eksperimentere med forskellige kunstneriske udtryk allerede fra første klasse, vil elever i folkeskolen og ungdomsuddannelserne opleve den frihed og

lystfølelse, der er nogle af hjørnestenene i kunstnerisk udfoldelse. I forbindelse med kunst må og skal det være lysten, der driver værket. Kun når det forholder sig sådan, vil børnene opleve, at de kan blive rigtig dygtige til det, de beskæftiger sig med.

Formålet her er ikke at gøre alle børn til kunstnere. Sigtet er at lade alle elever få mulighed for at vedligeholde den kreative åre, som langt de fleste børn gør flittigt brug af, før de starter i skolen.

Et sådant fokusskifte i uddannelsessystemet vil helt grundlæggende give børnene en stærkere tilknytning til kunsten, hvilket vil udvide deres horisont som fremtidige kunst- og kulturbrugere i det danske samfund. Den slags oplyste og kreative mennesker har vi brug for.

7.2.2 FORSLAG | DANMARK UD I VERDEN, VERDEN IND I DANMARK

Kulturministeriet og Udenrigsministeriet skal formulere en ny ambitiøs internationaliseringsstrategi for dansk kunst og kultur.

Alternativet ønsker en strategi og en handlingsplan, der står på skuldrene af den nuværende internationaliseringsstrategi, men som er i stand til at tage arbejdet til det næste niveau. Det er vigtigt, at strategien indebærer et reelt, og på sigt også økonomisk, samarbejde mellem ministerierne, de danske ambassader og kulturlivet i Danmark.

Internationaliseringsstrategien skal være båret af et ønske om at bygge bro mellem relevante kulturmiljøer i de pågældende lande og deres sammenlignelige kulturmiljøer i Danmark.

Det vil sige, at der er tale om et samarbejdsprojekt, som bygger på en reel kunstnerisk eller kulturel samproduktion mellem danske kunstnere og deres internationale kolleger.

Formålet er både faglig kunstnerisk udveksling men også opbygningen af mellemfolkelige relationer på græsrodsniveau.

Det sidste er særligt vigtigt for Udenrigsministeriet, der gennem et sådant initiativ vil kunne opbygge lokale relationer, der ikke er båret af de officielle diplomatiske kanaler eller lokale institutionelle

strukturer. Der vil i stedet være tale om frugtbare tilfoldsrelationer mellem mennesker, der har arbejdet tæt sammen om konkrete kulturelle og kunstneriske produktioner, og det er præcis den form for forbindelser, Danmark har brug for langt flere af ude i verden.

En ny internationaliseringsstrategi vil kræve udviklingspenge til de konkrete kunstneriske og kulturelle samarbejdsprojekter. På samme måde vil der også skulle investeres i en opgradering af personalet på de danske ambassader, således at staben kommer til at inkludere flere medarbejdere med kunstnerisk og kulturel baggrund.

Her bør Danmark og Det Danske Kulturinstitut lade sig inspirere af erfaringerne fra blandt andet British Council, Goethe Institutterne samt Kinas markante globale kultursatsning gennem deres Confucius Institutter.

7.2.3 FORSLAG | KULTUR PÅ RECEPT

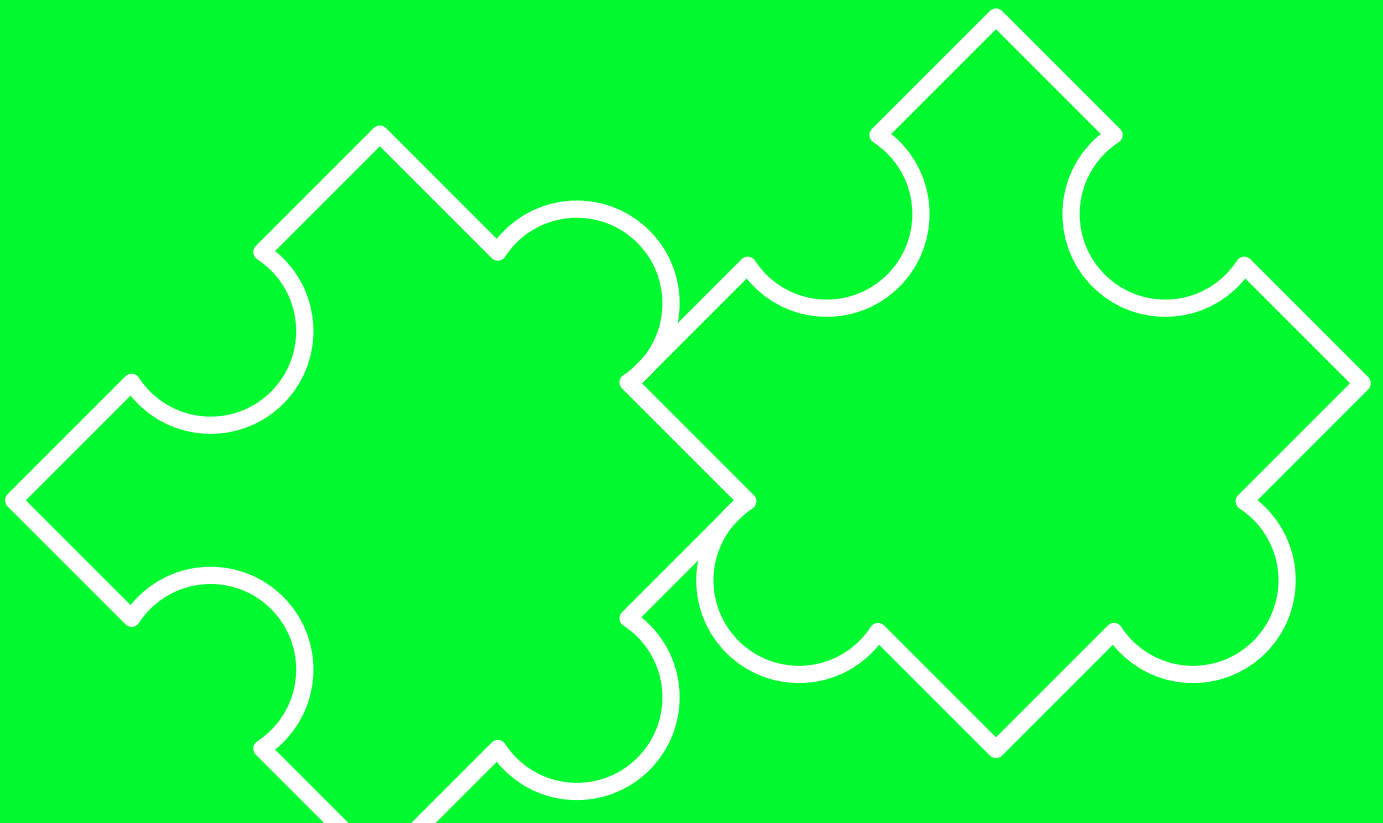
Alternativet ønsker at eksperimentere med at give kultur på recept til mennesker, der befinder sig i en særlig sårbar livssituation. Forskellige steder i Danmark og Sverige har man allerede med stor succes prøvekørt projekter med kultur på recept, og Alternativet vil støtte flere lignende tiltag, så man på længere sigt kan udfolde fænomenet til hele landet, hvis de positive effekter fortsat kan påvises. Kulturministeriet skal sammen med Sundhedsministeriet gennemføre et pilotprojekt i tre udvalgte kommuner i Danmark.

Henholdsvis i en stor, en mellemstor og en lille kommune. Formålet er at afprøve eksperimentets potentiale i et mere målrettet samarbejde mellem kulturlivet og sundhedssektoren.

Inspirationen kommer fra projektet "kultur på recept", der tidligere er blevet gennemført med gode resultater i bl.a. Helsingborg Kommune, Skåne og på Bornholm. Pilotprojektet skal undersøge effekten af at ordinere kunst og kultur til mennesker, der f.eks. er ramt af livstruende sygdom, ensomhed, depression eller demens. Tesen er, at kultur på recept øger livskvaliteten markant, og alle hidtidige resultater peger på, at det virker.

8

IVÆRKSÆTTERI OG SOCIAL OPFINDSOMHED

Slip de bæredygtige iværksættere løs i det 21. århundrede.

Der er brug for en langt stærkere samfundsnyttig iværksætter- og selvstændighedskultur i Danmark. Det gælder i skolen, på uddannelserne og i arbejdslivet. Vi skal blive langt bedre til at gribe de muligheder, vi har for at sætte i værk. Uanset om det er alene eller sammen med andre. Derfor fokuserer Alternativet på fællesskabets såvel som den enkeltes skaberkraft. Det er iværksættermangfoldighed, når det er bedst.

I Danmark har vi et arbejdsmarked og et socialt sikkerhedsnet, der kan være med til at understøtte en endnu mere dynamisk iværksætterkultur, men ofte virker det, som om vi er bange for at slippe vores iværksættertaler løs. Hvorfor skal studerende og arbejdsløse eksempelvis bruge mere tid på at søge jobs, der reelt ikke findes, i stedet for at få opbakning til at starte egen virksomhed?

Små virksomheder kan blive store virksomheder. Lad os derfor hylde de små, grønne pionerer, der hver dag udfordrer det eksisterende, og lad os give dem en reel chance for at vinde ordrer. Hvorfor er de etablerede virksomheder det offentliges foretrukne partnere? Lad os give håb for de mindre, nystartede iværksættere. Lad os vise, at der er plads til nytænkning.

Alternativets ambition er, at Danmark skal være foregangsland for bæredygtigt iværksætteri og skabelsen af nye arbejdspladser. Den sociale opfindsomhed og iværksætterkultur skal forankres i den danske mentalitet, kultur og dannelsesproces. Vi vil anerkende og fremme iværksætteriet generelt, men vi ønsker i særdeleshed at skabe bedre vilkår for de entreprenante kræfter, der tager et seriøst, bæredygtigt ansvar for Danmark og verden.

Alternativet har tre visioner for området:

1. Ny bæredygtig iværksætterkultur
2. Internationalisering af det danske iværksættermiljø
3. Mangfoldighed, kreativitet og den fjerde sektor

8.1 VISION | NY BÆREDYGTIG IVÆRKSÆTTERKULTUR I DANMARK

Alternativet vil arbejde for at udvikle en stærk og bæredygtig iværksætterkultur i Danmark. Det offentlige system skal i langt højere grad skal være

i stand til at understøtte iværksættere og nye virksomheder. Det skal være muligt for arbejdsløse at blive iværksættere, og det kræver et opgør med det nuværende fastlåste arbejdsmarked.

Uddannelsesinstitutionerne skal være med til at give kommende iværksættere de bedste forudsætninger for at tænke iværksætteri og bæredygtighed sammen. Det indebærer en holdningsændring på mange af vores uddannelsesinstitutioner: Fokus skal flytte sig fra, at man tager en uddannelse for at kunne tage et job, til at man tager en uddannelse for at skabe et job i samfundet.

8.1.1 FORSLAG | 2-ÅRIG MÅLRETTET IVÆRKSÆTTERYDELSE

Med det nuværende dagpengesystem har ledige med iværksætterambitioner svært ved at starte egen virksomhed, fordi de skal stå til rådighed for arbejdsmarkedet. Desuden afholder mange danskere sig fra at etablere sig som iværksættere pga. frykten for at gå konkurs.

På den baggrund foreslår Alternativet en mere målrettet iværksætterydelse (80 % af normal dagpengesats) og en særlig rådgivningsindsats til personer med de rette forudsætninger.

Ydelsen tildeles personer i dagpengesystemet, der har evnerne og viljen til en tilværelse som iværksættere. Ydelsens nedsatte størrelse giver staten en besparelse og sikrer samtidig, at kun motiverede personer benytter sig af muligheden.

Efter højst to år skal iværksætteren være i stand til at oppebære egen løn gennem den nyetablerede virksomhed.

Det er afgørende, at iværksætterydelsen målrettes ledige, der ønsker at udvikle en bæredygtig forretningsidé og har mod på og vilje til en tilværelse som selvstændige. Derfor tilbydes et skræddersyet uddannelses- og mentor- forløb med en eller flere kompetente forretningsrådgivere, erhvervscoaches og/eller personlige coaches, der løbende skal vurdere forretningsplan, økonomi, lederskab m.m.

Der meldes løbende tilbage til A-kasserne, som evaluerer virksomheden hvert kvartal. Det er afgørende, at iværksætterydelsen målrettes, så mindst 50 % af virksomhederne overlever.

8.1.2 FORSLAG | ØGET UNDERVISNING, TRÆNING OG FOKUS PÅ BÆREDYGTIGT IVÆRKSÆTTERI

Alternativet foreslår, at folkeskolen, ungdomsuddannelserne og de videregående uddannelser øger iværksætterundervisningen under titlen "fra jobtager til jobskaber".

I Alternativet har vi en ambition om, at alle danske studerende i løbet af deres uddannelsesforløb oplever stimulerende og kreativ undervisning i opstart af virksomheder, projekter og andre initiativer. Sådan er det langt fra i dag. Undersøgelser fra Fonden for Entreprenørskab (tal fra 2012/13) viser, at kun 10,6 procent af folkeskolens 700.000 elever, 31,5 procent af de 270.000 elever på ungdomsuddannelserne og 10,9 procent af de 258.000 studerende på videregående uddannelser deltager i undervisning og særlige aktiviteter inden for entreprenørskab og iværksætteri.

I Alternativet mener vi, at en entreprenant kultur skal indarbejdes og være en naturlig del af undervisningen eller indstillingen i alle fag og ikke kun optræde som et særskilt iværksætterfag.

Undervisningen skal sikre, at elever og studerende bliver beriget med indsigt og viden, opnår modet til at handle og tilegner sig færdigheder, der sætter dem i stand til at omdanne potentiale til konkrete bæredygtige løsninger og frugtbare forretningsidéer.

8.1.3 FORSLAG | GREEN-LAB

Fremtidens model for samarbejde mellem virksomheder, kommuner og stat skal hvile på nye sociale samarbejdsaftaler og kontrakter. Virksomhederne skal tilbydes bedre rammevilkår til gengæld for, at de påtager sig medansvaret for at skabe et bæredygtigt samfund. Det kan for eksempel være ved at skabe job, oprette praktikpladser, forske, investere i miljø og øge deres fokus på socialt ansvar.

Der er behov for forskning, oplysning og udvikling af idéer til, hvordan vi i Danmark skaber bedre rammevilkår for bæredygtige iværksættere og virksomheder.

Nogle af de problemstillinger, der skal undersøges, er:

Hvordan kan den offentlige sektor i højere grad samarbejde med små nystartede virksomheder, der

konkurrerer på kvalitet og ikke kun på pris? Hvordan kan den offentlige sektor skabe bedre vilkår for grønne iværksættere? Hvordan kan staten inddrage små virksomheder og iværksættere som leverandører?

Green-Lab skal være en tværoffentlig udviklingsenhed, som involverer både borgere og virksomheder i at skabe nye bæredygtige løsninger og projekter, der giver øget værdi for samfundet.

Endvidere skal medarbejderne i den offentlige sektor kunne samles om at skabe en ny type virksomhed, der sikrer medarbejdernes ejerskab i de offentlige virksomheder indenfor en "not-for-profit" ramme. Det kan eksempelvis være som selvejende institutioner og omfatte skoler, plejehjem eller børnehaver. Eller det kan være genbrugsstationer og andre offentligt ejede virksomheder.

Derfor skal der udvikles nye virksomhedstyper og konstruktioner i stil med selvejende institutioner, som tilgodeser ovenstående.

Green-Lab skal være en offentlig iværksætterzone, der skal inspirere til kreativitet, nytænkning og samarbejde på tværs af ministerierne og i den offentlige sektor.

8.2 VISION | INTERNATIONALISERING AF DET DANSKE IVÆRKSÆTTERMILJØ

En af den danske iværksætterkulturs mentale udfordringer er, at forretningsidéer, der ser dagens lys i Danmark, ofte er for lokalt orienterede. Denne tendens er hæmmende for udfoldelsen af forretningspotentialet og den faglige udvikling af den pågældende branche, hvor iværksætteren opererer. Vi vil derfor arbejde for at udvikle en international tilgang i den bæredygtige iværksætterkultur, hvor internationalt samarbejde og partnerskaber støttes, hyldes og påskønnes.

Vi tror nemlig på, at en fremtidig dansk bæredygtig iværksætterkultur har potentiale til at blive en succes verden over. Og vi tror på, at en stærk bæredygtighedskultur kan skabe iværksætteri, der ikke bare er godt for Danmark, men for hele verden.

8.2.1 FORSLAG | DANSKE IVÆRKSÆTTERE UD I VERDEN

Alternativet ønsker at motivere den nye generation af iværksættere til at se de økonomiske såvel som

faglige muligheder ved at indgå i internationale samarbejdsprojekter.

Derfor skal der udbydes 100 internationale arbejds- og rejselegater (svarende til 3 måneders researchophold) om året til særligt lovende unge danske iværksættertalenter. 50 af disse arbejds- og rejselegater er øremærket til ophold i de nordiske lande.

Kriterierne for at opnå disse arbejds- og rejselegater er en kombination af iværksætterens tidligere resultater, forretningsidéens potentiale, målt på både økonomi, social betydning og miljømæssig bæredygtighed samt den internationale samarbejdspartners faglige omdømme.

De internationale iværksætterlegater skal administreres af Erhvervsfremmestyrelsen, men ansvaret for selve udvælgelsen af de 100 legatmodtagere skal ligge i et uafhængigt fagligt udvalg, bestående af erfarne iværksættere og erhvervsfolk.

Offentliggørelsen af årets legatmodtagere skal have karakter af en prisuddeling, der har til formål at hylde den næste generation af særligt talentfulde iværksættere i Danmark.

8.2.2 FORSLAG | TILTRÆKNING AF INTERNATIONALE IVÆRKSÆTTERE TIL DANMARK

Lige så vigtigt det er at få vores egne iværksættere til at få øje på de muligheder, der ligger uden for Danmarks grænser, er det, at udenlandske iværksættere får øje på mulighederne i Danmark.

Derfor skal det gøres lettere for særligt talentfulde udenlandske iværksættere at få arbejds- og opholdstilladelse i Danmark, hvis de kan dokumentere et samarbejde med en dansk virksomhed.

Der skal derfor udloves 100 arbejds- og opholdstilladelser om året til særligt lovende internationale iværksættere. Arbejds- og opholdstilladelse er på to år og afhænger af et reelt samarbejde med en lokal forankret dansk virksomhed.

De etablerede danske virksomheder skal opfordres til at give plads til en eller flere internationale iværksættere, som ønsker at starte op indenfor virksomhedens branche.

Det internationale iværksætterprogram bygger på tilsvarende erfaringer fra udlandet. I Chile har man

gennem en årrække satset på at tiltrække internationale iværksættertalenter ved både at give dem arbejds- og opholdstilladelse, arbejdslokaler og startkapital.

Ordningen skal tilknyttes samme afdeling i Erhvervsfremmestyrelsen, der administrerer arbejds- og rejselegaterne for særligt lovende iværksættertalenter. En gang om året vil der blive afviklet en konference, hvor både de danske legatmodtagere og de udenlandske iværksættere deltager. Konferencen har som formål at styrke erfaringsudvekslingen og forretningspotentialet mellem danske og udenlandske iværksættere.

8.3 VISION | MANGFOLDIGHED, KREATIVITET OG DEN FJERDE SEKTOR

Alternativet ønsker, at vores sociale iværksættere, nydanskere og kulturelle ildsjæle får den opmærksomhed, de har fortjent. Derfor vil Alternativet arbejde for, at man både på lokalt, nationalt og europæisk plan skaber lovgivningsmæssige rammer, der understøtter social innovation og styrker de partnerskaber, som opstår i spændingsfeltet mellem det offentlige, det private og NGO'er.

Både i og uden for Danmark ser vi i disse år en lang række socialøkonomiske initiativer og nye andels- og kooperative virksomheder dukke op som svar på lokale, sociale, miljømæssige og økonomiske udfordringer. Disse initiativer minder om en tilsvarende periode i slutningen af det 19. århundrede, hvor social opfindsomhed også var i højsædet.

Det var en periode, hvor vi i Danmark og Norden blandt andet opfandt højskolerne, andels- og kooperationsbevægelsen samt den nordiske arbejdsmarkedsmodel. Det var tiltag, der var med til at danne grundlaget for det velfærdssamfund, vi tager for givet i dag. Måske er vi nu vidner til andels- og kooperationsbevægelsens genfødsel? Det håber Alternativet, og det vil vi arbejde for.

8.3.1 FORSLAG | LOKALT IVÆRKSÆTTERI SKAL VÆRDSÆTTES

Den offentlige debat og mediernes dækning af iværksætterkulturen i Danmark har en tendens til at fremhæve de højteknologiske iværksættere eller iværksættere indenfor den kreative industri.

Det kan der være mange gode grunde til, men Danmark skal også værdsætte iværksættere i tradi-

tionelle detail- og servicefag. Herunder de mange iværksættere, der i dag starter virksomheder indenfor så forskellige områder som grønhandel, kiosk-virksomhed, købmands- og grossistforretning, drift af cykelværksted, frisørvirksomhed og rengøring.

Der er tale om en helt afgørende iværksætterunderskov, som beriger det danske samfund både i kraft af varer og serviceydelser, men også ved at fastholde vigtige arbejdspladser, der sikrer den nødvendige mangfoldighed på det danske arbejdsmarked. Disse traditionelle arbejdspladser har dog ofte brug for et faglig og organisatorisk kompetenceløft, hvis forretningen skal udvikle sig. Virksomhederne skal ikke nødvendigvis vokse, men kvaliteten forbedres, så kundegrundlaget kan fastholdes og udvides.

Alternativet foreslår, at der bliver etableret en særlig indsats, som er målrettet de traditionelle servicevirksomheder. Rådgivningen skal placeres hos de regionale vækstcentre og skal rumme både op-søgende virksomhed og sparring på højt niveau, så denne særlige gruppe af iværksættere føler sig set og respekteret.

8.3.2 FORSLAG | DEN KREATIVE INDUSTRI SKAL STYRKES

De kreative erhverv i Danmark består af minimum 11 brancher: arkitektur, bøger, presse, design, film og video, spilproduktion og computere, kunst og kunsthåndværk, musik, mode og beklædning, møbler og interiør, radio og tv samt reklame.

De kreative erhverv besidder et åbenlyst potentiale og udgør en væsentlig del af den danske økonomi. En rapport fra Dansk Design Center anslår, at den kreative industri i 2010 beskæftigede ca. 85.000 personer (årsværk) i såvel service som produktion og omsatte for ca. 200 mia. kr. De kreative erhverv udgør derved 6-7 procent af den samlede omsætning i dansk erhvervsliv.

Vidensdeling mellem de kreative erhverv og andre erhverv kan styrkes f.eks. gennem regionale centre, målrettet kreative iværksættere, samt ved at støtte ligeværdige samarbejder mellem kreative og traditionelle virksomheder. Samtidig er det vigtigt at forstå, at den kreative industri ofte har en anden organisationskultur end de mere traditionelle industrier. Der er andre rekrutteringskanaler, der er andre udviklingsprocesser, og der findes grundlæggende andre spilleregler på markederne.

Derfor kan man ikke blot overføre erfaringerne fra de nuværende væksthuse til de kreative iværksættere. Man skal i stedet lære af iværksætttermiljøer som Københavns Projektkontor, Republikken og The Hub i København, Spinderierne i Vejle, Frontløberne og Lynfabrikken i Aarhus. Med afsæt i erfaringer fra disse miljøer samt erfaringer fra Center for Kultur og Oplevelsesøkonomi og Dansk Design Center skal der udarbejdes en ny national satsning for den kreative industri i Danmark.

Fremstødet skal både rumme etableringen af regionale kreative væksthuse, forskningsprojekter med afsæt i erfaringerne fra CKO og CBS, målrettet eksportstøtte samt internationalt orienterede efteruddannelsesprogrammer for særligt talentfulde ledere fra den kreative industri.

8.3.3 FORSLAG | DEN FJERDE SEKTOR SKAL FREMMES

Alternativet vil på lokalt, nationalt og europæisk plan arbejde for lovgivningsmæssige rammer, der understøtter social innovation og styrker de partnerskaber, der opstår i spændingsfeltet mellem det offentlige, det private og NGO'er. Herved understøttes dannelsen af en egentlig ny samfundssektor. Den såkaldte fjerde sektor er kendetegnet ved virksomheder, institutioner og miljøer, der kombinerer det bedste fra de tre gamle sektorer: Den private, den offentlige og den frivillige.

Der er allerede gjort gode erfaringer med Center for Socialøkonomi i København, og flere kommuner har gennemført tiltag for at understøtte deres socialøkonomiske virksomheder. Hvis man som Alternativet ønsker en egentlig genopfindelse af andels- og kooperations-bevægelsen i Danmark, er det dog nødvendigt med en ambitiøs national satsning i tæt samarbejde med nationale aktører såvel som relevante, internationale forskningsmiljøer og tænketanke som eksempelvis The Urban Institute i Washington DC eller Demos i London.

Der er ikke bare brug for at udvikle de rette rammebetingelser og lovgrundlag for disse nye hybridvirksomheder. Der er også brug for yderligere at præcisere, hvad der definerer en fjerdesektorvirksomhed i forhold til en ren privat eller ren offentlig virksomhed.

Alternativet ønsker derfor at etablere et nationalt videns- og rådgivningscenter for fjerdesektorvirksomheder. Herunder etableringen af en national vidensdatabase over de mest inspirerende og lovende eksempler på nye danske og internationale hybridvirksomheder. Databasen skal bestå af virksomheder, der ikke bare arbejder på tværs af de tre klassiske sektorer, men som også har udviklet deres egen sektormæssige identitet. Databasen skal desuden rumme relevante forskningsartikler, nyeste statistik, forretningsmodeller og faglige netværkstiltag.

9

HELBRED OG HELHED

Alternativet ønsker et samfund med et holistisk sundhedsvæsen. Et samfund, hvor det hele menneske er i fokus, hvor forebyggelsesindsatsen prioriteres, så symptombehandling ikke står alene, og hvor den traditionelle vestlige medicin komplementeres af alternative behandlingsformer. Vi ønsker et inkluderende sundhedsvæsen, der tager afsæt i individets helbred.

Vejen til et stærkere sundhedsvæsen går gennem en øget opmærksomhed på de tætte forbindelser mellem krop, sind og samfund. Det enkelte menneskes helbred påvirkes både af fysiske, psykiske og sociale faktorer.

Usund kost, rygning og alkohol samt stress og mental ubalance betyder, at flere må behandles i det offentlige sundhedsvæsen, men miljømæssige faktorer – såsom partikelforurening, hormonforstyrrende stoffer samt kemikalie- og medicinrester i drikkevandet – påvirker ligeledes den menneskelige sundhed.

Sundhed alene garanterer ikke et godt liv, men det er en væsentlig forudsætning for livskvalitet.

Vi ser allerede i Danmark et godt og velfungerende sygehusvæsen. Teknologien, udstyret og kompetencerne er i top, og vi har dygtige og engagerede sygeplejersker, læger og plejepersonale, der hver eneste dag gør et forbilledligt arbejde med at sikre danskernes sundhed og tryghed.

Men sundhedsvæsenet står også overfor en række udfordringer. Sundhedsfremme betinges for ofte af den fremherskende vækstideologi og konkurrencestatstænkning, og menneskelige kvaliteter som nærvær, empati og omsorg nedprioriteres. Disse skal betragtes som et naturligt supplement til medicinsk behandling. Vi skal have modet til at gøre op med en kultur, der med tiltagende dokumentationskrav tager tid fra de sundhedsprofessionelle kerneopgaver, når det kommer til forebyggende, rehabiliterende, helbredende, lindrende og trøstende funktioner. Med andre ord skal vi sætte sundhedspersonalet fri, så vi ikke begrænser deres professionelle og medmenneskelig dømmekraft og råderum.

Alternativet vil gøre et af verdens bedste sundhedsvæsener endnu bedre.

Vi vil arbejde for at øge arbejdsglæden og den faglige stolthed hos personalet i sundhedsvæsenet, bane

vejen for fri og lige adgang til sundhedsydelse og nedbringe forbruget af medicin.

Vi vil arbejde for bedre at håndtere de stigende problemer med stress, udmattelse og nedadgående livskvalitet, både generelt i befolkningen og blandt sundhedspersonalet i særdeleshed.

Vi vil arbejde for mere lighed i sundhedsvæsenet ved målrettet at reducere brugerbetalingen, så det ikke er pengepungens størrelse eller den enkeltes sociale baggrund, der afgør, om man har adgang til sundhedsydelser.

Vi vil arbejde for at sikre, at behandlingstilbud prioriteres på et sagligt og gennemsigtigt grundlag ud fra det overordnede formål om at nedbringe medicinforbruget.

Alternativet har disse visioner for sundhedsområdet: Lighed i sundhed

- Prioritering af behandlingspraksis
- Alternativ medicin og komplementær behandling
- Mentalt helbred og forebyggelse af stress
- Sæt sundhedspersonalet fri
- Gennemsigtig grundforskning
- Krop, køn og seksualitet

9.1 VISION | LIGHED I SUNDHED

Alternativet ønsker et samfund med mere lighed i sundhed.

Vejen til et mere lige sundhedssystem er forebyggelse. Vi skal sikre de bedste sundhedsmæssige betingelser for, at alle kan leve et langt og sundt liv. Sundhedsfremmende tiltag skal derfor indføres allerede fra vuggestuen, børnehaven og folkeskolen, og i særdeleshed rettes mod de borgere, der vurderes at tilhøre en sundhedsmæssig risikogruppe.

Det er der brug for – for uligheden i sundhed er stigende. De rigeste lever betydeligt længere end de fattigste, og personer med korte uddannelser er oftere syge end personer med lange videregående uddannelser. Den tendens ønsker Alternativet at gøre op med.

9.1.1 FORSLAG | FRI ADGANG TIL SUNDHEDSYDELSER

Alternativet vil arbejde for fri og lige adgang til alle ydelser i det danske sundhedsvæsen. I dag er en række ydelser omfattet af brugerbetaling. Det gælder fx. psykologbehandling, fysioterapi, fertilitetsbehandling og tandlægebehandling.

Vi anerkender, at der ikke er ubegrænsede ressourcer i det offentlige sundhedsvæsen, og vi er derfor indstillet på en debat om prioriteringer i forhold til behandlingstilbud ud fra en målsætning om fri og lige adgang til flest mulige ydelser.

Alternativets ambition er, at brugerbetaling ophører på alle sundhedsydelser. Vi vil løbende nedbringe andelen af brugerbetaling i sundhedsvæsenet, da det har en markant social slagside og øger uligheden i sundhed.

9.1.2 FORSLAG | SUNDHEDSAFGIFTER

Det er centralt for en fri og lige adgang til sundhedsvæsenet, at rammerne optimerer mulighederne for at leve et sundt liv. Måltrettede sundhedsafgifter gør det nemmere at træffe det sunde valg.

Alternativet ønsker en forøgelse af tobaksafgifterne, så prisen på tobaksvarer fordobles.

Rygning forårsager årligt omkring 14.000 dødsfald og har en alvorlig social slagside. Tobaksprisen er en afgørende faktor i forhold til at begrænse befolkningens rygeadfærd, og Alternativet mener derfor, at en fordobling af de nuværende tobakspriser er essentielt for at mindske antallet af rygere og derigennem også efterspørgslen på behandling for rygerelaterede sygdomme i det offentlige sundhedsvæsen.

Alternativet ønsker ligeledes at forhøje afgiften på alkohol og usunde fødevarer som slik og sodavand, mens afgifterne på sunde varer som frugt, grøntsager og nødder sænkes.

9.2 VISION | PRIORITERING AF BEHANDLINGSPRAKSIS

Alternativet ønsker et samfund, hvor der er mod til at debattere, hvilke behandlinger vores sundhedsvæsen skal tilbyde.

Vi tror på, at en saglig, demokratisk og gennemsigtig prioritering af ressourcerne i samspil med en målret-

tet forebyggelsesindsats vil betyde mere sundhed, mindre social ulighed og et fald i brugerbetalingen. Udgifterne i sundhedsvæsenet er markant stigende, hvilket delvis skyldes de stadigt dyrere behandlingstilbud og medicinpræparater, der løbende bliver tilgængelige. Alene siden 2007 er udgifterne til sygehusmedicin fordoblet og løb i 2014 samlet op i 7,15 milliarder kroner. Et tal, der forventes at stige yderligere i 2015.

I Alternativet er vi bekymrede for sygeliggørelsen og overbehandlingen af danskerne. Medicinalindustrien udvikler hele tiden nye behandlingstilbud og nye medicinpræparater, og grænserne for sygdom og risikofaktorer sænkes løbende. Alt sammen med den konsekvens, at flere og flere danskere betragtes og behandles som syge på trods af, at vi spiser sundere, dyrker mere motion og generelt gør mere end tidligere for at leve et sundt liv. Der er altså en ubalance i forholdet mellem sundhed og sygdom i befolkningen.

Denne ubalance understøttes blandt andet af medicinalindustrien, som har en interesse i at skabe et afsætningsmarked for flere og flere produkter, samt patientorganisationerne, der søger medlemmer og bevillinger og som efterhånden har vokset sig så store, at de er i stand til at lægge et u hensigtsmæssigt pres på politikere og beslutningstagere.

Det er uansvarligt at indgå i sundhedspolitiske overvejelser uden at forholde sig til sundhedsvæsenets begrænsede ressourcer, medicinalindustriens udbud af produkter og en forskningsverden, der til stadighed bliver bedre til at opdage uregelmæssigheder, sygdomme og lidelser. Derfor er den åbne debat om prioriteringer så nødvendig.

9.2.1 FORSLAG | PRIORITERINGSINSTITUT

Alternativet ønsker at oprette et prioriteringsinstitut, hvor grænserne for behandlingsindsats fastlægges. Prioriteringsinstituttet skal bestå af uvildige fagpersoner fra sundhedsvæsenet og forskningsverdenen, samt borgere, der skal sikre en demokratisk forankring af prioriteringsinstituttets anbefalinger.

Det er afgørende, at både borgere, forskere og fagfolk inddrages i prioriteringsinstituttets arbejde, da prioriteringsopgaven både kræver fagspecifik viden, forståelse samt demokratisk medfølelse og retfærdighedssans.

Prioriteringsinstituttets overordnede formål er at udstikke rammerne for, hvordan vi beslutter, hvilke behandlinger det offentlige sundhedssystem skal tilbyde. Ud fra nøje granskning af behandlingsindsatsers effekt, værdi og omkostning skal der udfærdiges anbefalinger for prioritering af behandlingsindsats og retningslinjer for behandlingstiltag i Danmark.

Målet med prioriteringen er at sikre fri adgang til sundhedsydelser, minimere den sociale ulighed i sundhed, sænke medicinforbruget og vurdere, hvordan vi får mest muligt sundhed for pengene.

Prioriteringsinstituttet er en uvildig og uafhængig institution, der modtager sekretariatsbetjening fra Sundhedsstyrelsen og refererer til Sundhedsministeren, men har mandat til selv at tage initiativ til undersøgelser i forbindelse med prioriteringsarbejdet.

9.3 VISION | ALTERNATIV MEDICIN OG KOMPLEMENTÆR BEHANDLING

Det er Alternativets ambition at undersøge, hvordan og hvorvidt forskellige former for komplementær og alternativ behandling (KAB) kan forbedre det offentlige sundhedsvæsen, både i forhold til sygdomsbehandling og forebyggelse. Dette indbefatter styrket forskning og uddannelse på området samt indsamling af internationale forskningsresultater til gavn for sundhedssektoren og patienterne.

Vores sundhedsvæsen er funderet i den vestlige kulturens evidensbaserede praksis, som har fejret store succeser, resulteret i udryddelsen af talrige sygdomme og fostret stærke behandlingsformer og forbløffende kirurgiske indgreb. Alternativet mener, at denne praksis bør komplementeres af erfaringer og behandlingsformer, der findes indenfor andre sundhedsparadigmer.

Sundhedsstyrelsen har ikke en egentlig definition af KAB, men benytter følgende beskrivelse: Området for alternativ behandling er karakteriseret ved at være komplekst og svært at overskue, idet det omfatter behandling og metoder lige fra det videnskabeligt beskrevne til det mere eller mindre udokumenterede. Kvalitet, virkninger, bivirkninger og interaktioner ved alternativ medicin og behandling er således kun i begrænset omfang dokumenteret, men der er sjældent alvorlige bivirkninger eller komplikationer hertil, om end der i nogle tilfælde er set interaktioner med lægemidler.

Kiropraktik og akupunktur er eksempler på behandlingsmetoder, som omsider har opnået den plads i det etablerede sundhedssystem, som de fortjener.

Alternativet ønsker – i langt højere grad end det i dag er tilfældet – at udforske mulighederne for andre komplementære behandlingsformer samt at styrke forskningen på området.

9.3.1 FORSLAG | KOMPLEMENTÆR BEHANDLINGS- OG SUNDHEDSHUSE

Alternativet ønsker at oprette kommunale sundhedshuse, der har fokus på komplementær og alternative behandlingsformer. Behandlingsformerne vil oftest være medicinfri og have et holistisk fokus, hvor patientens sundhed betragtes og analyseres i et helhedsperspektiv.

De komplementære sundhedshuse skal have mandat til at skabe målrettede og individuelle processer og behandlingsforløb, der ikke tilbydes i den offentlige sektor i dag.

9.3.2 FORSLAG | FRIGIVELSE AF CANNABIS TIL MEDICINSKE FORMÅL

Nyere forskning har vist, at cannabis i medicinsk øjemed kan lindre og smertedække mange forskellige lidelser og sygdomme. Erfaringerne viser, at medicinsk cannabis hjælper patienter, der er diagnosticeret med forskellige former for fysiske og psykiske sygdomme som eksempelvis sclerose, cancer, fibromyalgi, depression, PTSD. Her giver cannabis bedre livskvalitet uden de bivirkninger, der ofte opstår ved brug af konventionel medicin.

Derfor ønsker Alternativet at legalisere brug af medicinsk cannabis. Borgere skal have mulighed for at få ordineret medicinsk cannabis hos den praktiserende læge.

Det overordnede formål med forslaget er at afkriminalisere brug af cannabis i medicinsk behandling.

9.3.3 FORSLAG | KULTUR OG NATUR PÅ RECEPT

Alternativet ønsker at eksperimentere med at give både natur og kultur på recept til mennesker, der befinder sig i en særlig sårbar livssituation. Forskellige steder i Danmark og Sverige har man allerede med stor succes prøvekørt projekter med kultur på

recept, og Alternativet vil støtte flere lignende tiltag, så man på længere sigt kan udfolde behandlingen til hele landet – især i takt med, at de positive effekter bliver yderligere dokumenteret.

Kulturministeriet skal sammen med Sundhedsministeriet gennemføre et pilotprojekt i tre udvalgte kommuner i Danmark (en stor, en mellemstor og en lille kommune), for at afprøve eksperimentets potentiale i et målrettet samarbejde mellem kulturlivet og sundhedssektoren.

9.4 VISION | MENTALT HELBRED OG FOREBYGGELSE AF STRESS

Alternativet vil arbejde for at styrke det mentale helbred, den psykiske sundhed og forebyggelsen af stress hos den enkelte.

Stress er et stigende folkesundhedsproblem i Danmark og kan defineres som en tilstand, karakteriseret ved ulyst, anspændthed, tristhed, ondt i kroppen m.m. Tilstanden er ikke en sygdom i sig selv, men en reaktion på en særlig belastning (ensomhed, meningsløshed, traume, travlhed m.m.), som kan være svær at håndtere.

Udover den negative påvirkning på velbefindende og livskvalitet, øger stress også risikoen for hjertekarsygdom og depression. Herudover har stress stor betydning for brugen af sundhedsvæsenets ydelser og spiller en betydelig rolle i forhold til førtidspension, efterløn, sygefravær, produktivitet m.m.

9.4.1 FORSLAG | PSYKOTERAPI

Der skal et øget fokus på godkendte psykoterapeutiske behandlingsformer inden for psykiatrien og i sundhedsvæsenet generelt. De lange ventetider hos psykiatere skal forkortes ved at henvise til psykoterapeutisk behandling hos godkendte terapeuter.

9.4.2 FORSLAG | BEVIDST NÆRVÆRSTRÆNING OG TERAPI TIL UDVALGTE PATIENTGRUPPER

Bevidst nærværstræning, som fx mindfulness og psykodynamisk terapi, skal tilbydes som to ud af flere behandlingsmuligheder for særligt udvalgte patientgrupper, der for eksempel kæmper med angst, depression, stress og uro i krop og sind.

9.5 VISION | SÆT SUNDHEDSPERSONALET FRI

Alternativet vil arbejde for at sætte personalet i sundhedsvæsenet fri og få den enkelte patient tilbage i fokus. Sundhedspersonalet skal have mere frihed og selvbestemmelse til at udføre kerneopgaver frem for at være underlagt uoverskuelige krav om dokumentation og kontrol.

Konkurrencestaten skal ud af sundhedsvæsenet, og incitamentsstrukturen – særligt på sygehusene – skal ændres fra et ensidigt produktionsorienteret fokus, hvor økonomisk målbar vækst og effektivisering overskygger patienttilfredsheden.

Tidligere var fysisk nedslidning hovedårsagen til sygdommeldinger i sundhedsvæsenet. I dag er en af hovedårsagerne stress, som især forårsages af løbende ændringer og omstruktureringer samt underbemanding. Konstante forandringer af procedurer og arbejdsgange og et overmål af bureaukrati, dokumentation og kontrol stjæler tid fra den sundhedsfaglige kerneopgave og truer arbejdsglæden og den faglige stolthed hos sundhedspersonalet.

Både i primærsektoren og hos sygehusvæsenet bør der fokuseres markant mindre på kontrol af arbejdsgange. Dette gælder både i forhold til økonomistyring, attestation, akkreditering og kvalitets-sikringsmodel-bureaukrati. Tilliden skal tilbage til personalet, og vi skal sikre en bedre balance mellem patientfokus og dokumentation.

9.5.1 FORSLAG | PATIENTJOURNALER PÅ LANDSPLAN SKAL STANDARDISERES

Det er et voldsomt spild af ressourcer, at regionerne har forskellige elektroniske patientjournaler. Alternativet mener, at samtlige regioner skal overgå til ét fælles system for patientjournaler, para-klinik, medicinstatus m.v. for at undgå spild af økonomiske ressourcer og indhentet patientinformation.

9.5.2 FORSLAG | FOKUS PÅ NÆRVÆR OG KOMMUNIKATION I ØJENHØJDE

Der er behov for at forbedre relationen mellem sundhedspersonale og borger. Det er vigtigt, at lægerne, sygeplejerskerne og det øvrige sundhedspersonale har tid til kontakt med nærvær og at borgerne føler sig trygge og komfortable i omgangen med det sundhedsfaglige personale. Alternativet ønsker, at læger og sygeplejersker tilbydes efteruddannelse

i etisk og empatisk kommunikation mellem patient og behandler.

9.5.3 FORSLAG | DET ØKONOMISKE INCITAMENT I ALMEN PRAKSIS SKAL REVIDERES

For at sikre et godt læge-patient-forhold og værne om lægernes faglighed og uafhængighed, skal basishonoraret for alment praktiserende læger udgøre en større procentdel af aflønningen, og vi skal gøre op med den diagnose-korrelerede forskel på konsultationsaflønningen.

Derudover bør aflønning på tværs af sundhedssektoren i højere grad baseres på patienttilfredshed og fast finansiering.

9.6 VISION | GENNEMSIGTIG GRUNDFORSKNING

Samarbejdet mellem patientforeninger, universiteter, sygehuse og lægemiddelindustrien skal være mere gennemsigtigt og må ikke skævvride de nationale sundhedsmæssige prioriteringer. Hensynet til offentlig-privat samarbejde må ikke veje tungere end bevarelsen af integriteten hos de nøglepersoner og institutioner, som varetager ansvaret for et givent sundhedsområde.

9.6.1 FORSLAG | UVILDIG OG SAMTYKKEBETINGET DATAINDSAMLING

Databaseforskningen skal forankres under de offentlige universiteters uvildige forskningsinstitutter samt under de statsjede sundhedsinstitutioner. Derudover skal al data indhentes med borgerens samtykke, og ulovligt indhentet data skal slettes.

9.6.2 FORSLAG | CENTRAL FORSKNINGSFOND MED BÅDE NATIONALT OG INTERNATIONALT FOKUS

Medicinalindustriens aktører skal donere en vis procentdel af deres overskud til en uafhængig forskningsfond. Den skal stille midler til rådighed til danske eller internationale forskningsprojekter, som drives af uvildige, offentlige universiteter og statsjede sundhedsinstitutioner.

Herigennem sikres støtte til sundhedsfaglig forskning i sygdomssammenhænge, der kommer alle slags patienter til gode, og den profitorienterede forskning forhindres i at stå alene.

Når et forskningsforløb indledes, skal det meldes til en statslig instans, så resultaterne sikres leveret ef-

ter endt forløb. Alle forskningsresultater skal deles og så vidt muligt publiceres, da vigtig viden kan gå tabt, hvilket i sidste ende kan resultere i fejldiagnosticering eller fejlbehandling.

9.6.3 FORSLAG | PENGESTRØMME SKAL GØRES MERE GENNEMSIGTIGE

Sundhedsfagpersoner, patientforeninger og politikere bør alle begrænses i muligheden for at modtage finansiel støtte fra medicinalindustrien, så ud-sagn fra disse parter bliver så uvildige som muligt. Pengestrømmene skal begrænses ved lovgivning og altid indregistreres offentligt.

9.7 VISION | KROP, KØN OG SEKSUALITET

Danmark skal fortsat være et foregangsland for individuel frihed og sundhed i forhold til krop, køn og seksualitet. Vi skal arbejde videre med at sikre ligestyrelse på tværs af forskellige kropslige, kønnede og seksuelle identiteter og arbejde for at beskytte individets frihed og rettighed til ejerskabet over egen krop.

Den danske holdning til krop, køn og seksualitet har på mange områder været præget af rummelighed og frisind, blandt andet eksemplificeret ved pornografiens frigivelse, adgangen til fri abort, afskaffelsen af homoseksualitet som en psykiatrisk diagnose, muligheden for juridisk kønsskifte, samt indførelsen af kirkelig vielse for personer af samme køn. Den tradition skal vi bygge videre på.

Gennem oplysning, undervisning, sundhedsydelser og forskning skal vi bestræbe os på at skabe de bedst mulige betingelser for, at alle samfundsborgere trygt og frit kan udfolde deres køn, krop og seksualitet. Alternativet ønsker at fremme en synlig mangfoldighed og ser dette som en forudsætning for et sundt og frigjort Danmark.

9.7.1 FORSLAG | ANERKENDELSE AF TRANSKØNNEDES RET TIL SELVBESTEMMELSE

Alternativet vil arbejde for afskaffelse af tvungen psykiatrisk udredning for personer, som ønsker kønsmodificerende behandling. Derudover skal transkønnede eksplicit nævnes i lovgivning om diskrimination, og transkønnethed fjernes fra listen over psykiatriske diagnoser.

9.7.2 FORSLAG | BLODDONATION

Alternativet mener ikke, at homoseksuelle og biseksuelle mænd kategorisk skal være udelukket fra bloddonation. Såvel som alle andre, skal disse have mulighed for at svare på spørgsmål om risikoadfærd, så det ikke er seksuel orientering, men seksuel adfærd, der danner baggrunden for risikovurderinger og karantæneafgørelser.

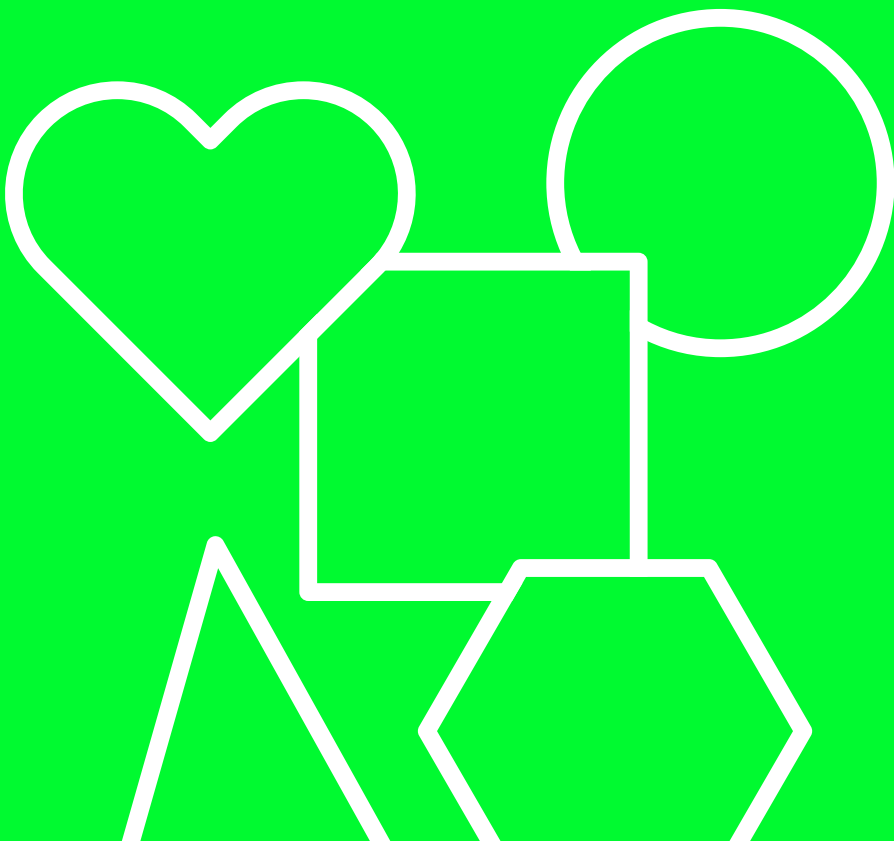
9.7.3 FORSLAG | EN VÆRDIG DØDSPROCES

Alternativet vil lovgøre aktiv dødshjælp. Individer skal kunne afgå ved døden efter eget ønske, når kronisk og terminal sygdom har umuliggjort bedring af tilstanden, og udsigten til bedre livskvalitet i den resterende levetid er forsvundet.

Beslutningen om tilladelse til aktiv dødshjælp skal i hvert tilfælde tages af den lidende, en psykolog og en læge i fællesskab.

10

LIGESTILLING OG MANGFOLDIGHED

Alternativet ønsker et samfund, der tilstræber såvel ligestilling som mangfoldighed. Vi tror på, at alle mennesker har et iboende værd og dermed krav på lige rettigheder og muligheder. Uanset hudfarve, køn og seksualitet. Uanset hvilken etnicitet, kultur og familie, de har rødder i. Uagtet, om de er religiøse, spirituelle eller ateister, lever i parforhold eller som single, har børn eller ej, er syge eller raske, bor i by eller på land.

Emnerne ligestilling og mangfoldighed er tværgående og bør være perspektiver, vi forpligter os på – både i Alternativets politik og i Alternativet som parti og bevægelse. På den måde kan vi for alvor sætte ligestilling og mangfoldighed på den politiske dagsorden.

Perspektiverne er både politiske og personlige: Vores øjne åbnes for det, der er fremmed for os selv. Det kræver vilje og ydmyghed at sætte sig selv til side fra tid til anden. Det kræver mod at rumme egen og andres sårbarhed og utilstrækkelighed. Det kræver nysgerrighed at søge ny viden, så vi undgår at konkludere på baggrund af stereotype forestillinger, personlige præferencer og sejlivede fordomme. Det kræver et nyt udgangspunkt.

I Alternativet tror vi på, at mennesket har et fundamentalt behov for at beskæftige sig med og engagere sig i andre og andet end sig selv. Vi er alle en del af en lang række fællesskaber; private som offentlige, lokale, nationale og globale.

Fællesskaberne kan binde os sammen, være frigørende og opbyggende. Men de kan også begrænse og resultere i træghed, diskrimination og endda fysisk og psykisk vold. Nogle fællesskaber vælger vi selv, andre bliver os givet eller påtvunget. Fællesskaber er bygget op omkring normer – som et par briller, vi ser verden igennem. Måske har vi haft brillerne på i lang tid, de sidder godt og gør verden mere enkel og overskuelig. Måske er der blinde punkter og snævert udsyn? Vi kan og skal aldrig blive ens, men vi kan blive mere bevidste om, hvordan normer farver vores syn på verden og hinanden. Når vi har blik for normer, kan vi kritisere dem og dermed skabe større rum til forskellighed – til mangfoldighed og ligestilling.

At arbejde med mangfoldighed og ligestilling mellem mennesker er en værdi, der som menneskerettigheder og demokrati er dybt rodfast i vores civilisation

Alligevel er det, som om ordet 'ligestilling' nærmest er farligt i Danmark; det kan få folk op i det røde felt, enten som modstandere eller fortalere. Måske skyldes det en udbredt misforståelse: At ligestilling begrænser den enkeltes frihed og kun handler om kvinder og mænd, som i øvrigt skal være ens. Denne tolkning står i kontrast til ordets egentlige betydning.

10.1 DET GØR VI SELV

Hvis vi vil sætte ligestilling og mangfoldighed på den politiske dagsorden, er vi som parti nødt til at starte hos os selv. Konkret gør vi det ved at introducere en række 'Å-principper', der fungerer som værktøjer i dette arbejde. Disse værktøjer gør os bedre til at se en situation, et problem og en løsning fra flere sider på én gang. Principperne er:

- **De lange, sjove træk:** Et ligestillet og ligeværdigt samfund kommer ikke af sig selv, men kræver et vedvarende fokus på både politisk, aktivistisk og forskningsmæssigt plan. Vi ønsker de lange, sjove træk, hvor ligestilling ikke er 'noget vi har', men noget vi gør, udfordrer og udvikler. Vi vil være ambitiøse i dette arbejde, både internt i partiet og i vores politiske virke.
- **Empati-kapacitet:** Når vi diskuterer politik, vil vi hver især spørge: "Hvilket ståsted taler jeg fra? Hvordan former det min holdning til emnet og min evne til at føle empati med den, jeg taler med?" Nysgerrigt skal vi lytte til andres oplevelser af ulighed, uretfærdighed og undertrykkelse. Vi skal styrke vores blik for de privilegier, vi hver især har; dem, vi har kæmpet for, og dem, vi har fået tildelt.
- **Mangfoldigheds-sikring:** Vi vil altid involvere dem, det handler om, når vi udvikler politik. Den formelle høring ved lovforslag er ikke tilstrækkelig; en bred mangfoldighed af mennesker skal konsekvent indgå i det konkrete politiske arbejde.
- **Formel og uformel ligestilling:** Vi vil skelne mellem formel ligestilling (det, lovgivningen kan sikre) og uformel ligestilling (hvordan vi behandler, taler til og omgås hinanden). Især manglende uformel ligestilling er svært at sætte ord på. Måske er det en mulighed, som et menneske aldrig fik; for at ytre sig og gøre sig gældende - personligt eller professionelt.

- **Alternativet som eksperimentalzone:** Vi vil afprøve redskaber og initiativer, der baner vejen for et samfund med større fleksibilitet og bedre rammer for individuel udfoldelse, frihed og integritet. Når vi selv bruger redskaberne, bliver vi klogere og bedre til at integrere ligestilling og mangfoldighed på tværs af politikområder. Det giver os handlekraft her og nu.

11

BÆREDYGTIG SKAT

Alternativet vil arbejde for en grøn skattepolitik med social og økonomisk balance.

Det er et vigtigt element i bevægelsen hen imod en bæredygtig omstilling af samfundet, hvor der er fokus på både den sociale, den økonomiske og den miljømæssige bundlinje. Vi vil gøre op med det enøjede syn på vækst og økonomi. Økonomien er ikke målet i sig selv, men et middel til at skabe et godt og bæredygtigt samfund i balance.

En af Alternativets kerneværdier er gennemsigtighed. Det skal også gælde i skattesystemet. Skatter, moms og afgifter skal give mening, og det skal være let at forstå, hvilket formål den enkelte afgift tjener. Er en skat forældet - eller rammer den skævt i forhold til formålet - skal den selvfølgelig afskaffes eller modereres. Det vil både skabe større tillid og opbakning til skattesystemet.

Skatter, moms og afgifter udgør det økonomiske grundlag for samfundets indtægter. Hvis vi ikke får penge ind, har vi ikke penge til offentligt forbrug og investeringer i miljø og mennesker. Men skattesystemet er mere og andet end bare regulering af indtægter. Skat og afgifter er også et redskab til at bakke op om gode beslutninger og vaner, der kan understøtte den samfundsudvikling, vi ønsker. For eksempel kan vi skubbe på en bæredygtig omstilling, ved at lægge afgifter på det, der forurener, og gøre det mere interessant at vælge mere miljøvenlige løsninger.

Alternativet er en globalt orienteret bevægelse – fordi vi lever i et globalt samfund. I dag er det alt for let for multinationale selskaber og store kapitalfonde at flytte kapital rundt for at udnytte forskellige landes skattelovgivninger. Selvom nogle lande kan se en kortsigtet gevinst i det, er det på længere sigt et kapløb mod bunden, hvor nationalstaterne og fællesskabet taber, og de multinationale selskaber og store kapitalfonde vinder. Det skal vi forhindre.

Alternativet vil nytænke den måde de nationale og internationale skattesystemer er indrettet på, så de bliver mere bæredygtige. For at opnå det, skal der ikke blot samarbejdes på tværs af den offentlige, den private og den frivillige sektor, men også på tværs af landegrænser. Ikke mindst fordi klimakrisen er en fælles global udfordring, der kalder på fælles mod og vilje til globale løsninger.

De seneste ti år er der sket en skævvridning af det danske samfund. Det ses både ved, at den økonomiske ulighed er steget siden 00'erne og på den

skævvridning, der er sket mellem by og land. Det er både socialt uretfærdigt og problematisk for sammenhængskraften i det danske samfund. På den baggrund vil Alternativet bruge skattesystemet til at skabe rammerne for et mere lige samfund. For at opnå dette, vil vi skattemæssigt sætte ind på de tre bundlinjer:

1. Den økonomiske bundlinje
2. Den sociale bundlinje
3. Den miljømæssige bundlinje

11.1 VISION | DEN ØKONOMISKE BUNDLINJE

I et bæredygtigt samfund er der også balance på den økonomiske bundlinje. Men det er vigtigt, at den balance hviler på et fair system, hvor man beskatter indkomster og kapitalgevinster løbende, understøtter iværksætterier og har bæredygtige selskabsskatter både nationalt og internationalt.

Skat, moms og afgifter er noget, vi giver til hinanden – noget, vi bruger til at finansiere fællesskabet, så vi alle kan nyde godt af uddannelse, velfærd, infrastruktur, sikkerhed og kultur.

Målsætningen om en bæredygtig økonomisk bundlinje i balance kan for eksempel tilvejebringes ved:

11.1.1 FORSLAG | SKATTESTOPPET PÅ EJENDOMSVÆRDISKAT OPHÆVES

Ophævelsen af skattestoppet skal ske som et led i en omfattende reformering af skatten på fast ejendom, herunder reduktion af rentefradraget. Ophæver man skattestoppet for ejendomsværdiskat, kan det både bidrage til finansiering af statens udgifter og være med til at stabilisere ejendomsmarkedet. Ejendomsværdiskat og grundskyld kan på længere sigt erstattes af en enkelt ejendomsskat, der fordeles mellem stat og kommune, og som tager hensyn til områder som f.eks. miljøcertificering.

11.1.2 FORSLAG | INDFØRELSE AF DIFFERENTIEREDE SELSKABSSKATTESATSER

Herunder skatteincitamenter for selskaber, der bidrager til den bæredygtige omstilling. Det kan være lavere skattesatser eller øgede fradrag.

11.1.3 FORSLAG | EN SKAT PÅ FINANSIELLE TRANSAKTIONER

Eventuelt med et ejertidskrav på avancerede finansielle produkter for at undgå spekulation og high frequency trading.

11.2 VISION | DEN SOCIALE BUNDLINJE

Alternativet vil arbejde for et socialt balanceret skattesystem, så ingen bliver ladt i stikken.

Den sociale bundlinje handler om mere end social ulighed. Den handler også om social sammenhæng i en kompleks verden, ligesom den også handler om gennemsigtighed. Man skal ikke nødvendigvis være skatteadvokat for at kunne forstå sin selvangivelse. Alternativet vil også arbejde for, at der er rimelige høringsfrister i forbindelse med udarbejdelse af skattelovgivning, så virksomheder altid kan have tilid til skattemyndighederne.

Alternativet vil arbejde for, at fradragssystemet forenkles og reduceres, så det bliver lettere for den enkelte borger at udregne og forstå sin personlige skat. Samtidig vil vi arbejde for at forbyde SMS- og hurtiglån med urimelige renter, så folk i en presset situation ikke optager uholdbare lån. Derudover vil Alternativet arbejde for en socialt balanceret afgifts- og momsreform, der tager hensyn til dem med færrest midler, så længe det ikke går ud over miljø, klima og sundhed.

Det kan for eksempel ske ved:

11.2.1 FORSLAG | INDFØRELSE AF EN MÆRKEORDNING TIL SELSKABER, DER FØRER EN ÅBEN OG SAMFUNDSVENLIG SKATTEPOLITIK

Mærkeordningen kan tænkes sammen med andre emner, såsom klimapolitik, kædeansvar og praktikpladser. Vi skal undersøge, hvordan man kan etablere en sådan mærkeordning på bedst mulig måde, med inddragelse af erfaringer fra andre ordninger og ønsker fra civilsamfund og erhvervsliv.

11.2.2 FORSLAG | LAVERE SKATTER FOR DE LAVESTE INDKOMSTER

Det kan eksempelvis være en forhøjelse af personfradraget eller en lettelse af Arbejdsmarkedsbidraget.

11.2.3 FORSLAG | ET MOMS- OG AFGIFTSSYSTEM MED FORSKELLIGE SATSER PÅ FORSKELLIGE VARER

Eksempelvis lavere moms på frugt, grønt og nødder og højere afgifter på tobak, alkohol, slik og sodavand. På længere sigt vil Alternativet arbejde for en ændring i EU-momsdirektivet, der vil gøre det muligt at have nul-moms på eksempelvis økologiske varer, så alle kan have et sundt og bæredygtigt forbrug.

11.3. VISION | MILJØMÆSSIG BUNDLINJE

Alternativet vil bruge moms og afgifter som et aktivt redskab i arbejdet for en seriøs bæredygtig omstilling på miljøområdet.

Alternativet ønsker et afgiftssystem, der afspejler ønsket om længere holdbarhed på vores materielle forbrugsgoder, et øget fokus på reparation, service og vedligeholdelse og et system der understøtter denne udvikling. Det skal kunne betale sig at reparere vaskemaskinen – eller at få en anden til det – i stedet for bare at købe en ny.

Alternativet ønsker at fremme en cirkulær økonomi gennem skatter og afgifter. Afgifter på naturressourcer må bringes op på et niveau, der gør det langt mindre rentabelt at hente naturressourcer ud af jorden. Det vil gøre genanvendelse langt mere attraktivt for virksomhederne. Samtidig kan det skabe grobund for, at nye arbejdspladser kan spire frem med opgaver inden for genanvendelse, reparation og vedligeholdelse af eksisterende produkter.

Det er klart, at afgifter kan medføre adfærdsændringer, der resulterer i færre indtægter til statskassen. Hvis skattesystemet er indrettet rigtigt, er disse adfærdsændringer dog positive – f.eks. hvis borgere og virksomheder begynder at forurene mindre på grund af afgifter. Derfor er det vigtigt hele tiden at følge udviklingen, så afgifterne passer til det samfund, de er en del af.

Denne bevidste styrkelse af miljøet gennem skatter og afgifter skal ses i sammenhæng med Alternativets ønske om et nyt vækstbegreb. Nogle af de konkrete initiativer kan f.eks. være:

11.3.1 FORSLAG | EN GRØN AFGIFTSREFORM OG ET AFGIFTSSYSTEM, DER HAR POSITIV EFFEKT PÅ MILJØMÆSSIGE BUNDLINJE

Vi kan fx gøre det billigere at forbruge på en måde, der tilgodeser vores klode, ligesom vi kan gøre det dyrere at forbruge på en måde, der skader den. Det kan bl.a. ske ved at indføre en ressourceafgift og ved at hæve afgifterne på fossile brændstoffer.

Afgiftsreformen skal give borgere, virksomheder og stat forudsigelige rammevilkår og mulighed for økonomisk planlægning. Alternativet arbejder også for, at en del af provenuet for afgifterne sendes tilbage til virksomheder og borgere, som foretager målrettede investeringer i en grøn omstilling. På den måde, bidrager afgiftssystemet til en bæredygtig omstilling på både den korte og lange bane. Det kan eksempelvis være en beboerforening, der investerer i solceller til foreningens ejendomme.

11.3.2 FORSLAG | EN OMLÆGNING AF BILAFGIFTERNE. OMLÆGNINGEN SKAL SES I SAMMENHÆNG MED INDFØRELSE AF ROADPRICING OG BEDRE KOLLEKTIV TRAFIK

Omlægningen sker på baggrund af en målsætning om lavere afgifter på biler, der ikke er afhængige af fossile brændstoffer - eksempelvis elbiler. Samtidig skal omlægningen ikke gøre det dyrere at bo udenfor de større byer.

11.3.3 FORSLAG | EN GRØN IVÆRKSÆTTER-OBLIGATION, HVOR RENTER OG KURSGEVINSTER ER SKATTEFRIE, SÅ DET BLIVER NEMMERE OG GUNSTIGERE FOR BORGERE OG PENGETANKE AT INVESTERE I GRØNNE START-UPS

Formålet er at øge udbuddet af kapital, målrettet nystartede virksomheder, der arbejder med grøn omstilling.

12

ASYL

Alternativet ønsker et samfund bygget på solidaritet, med respekt for de enkelte mennesker og for deres kulturelle ophav. Alternativets asylpolitik skal ses i den sammenhæng og som et svar på den empathikrise, vi oplever i verden.

Flygtninge er først og sidst vores medmennesker. Ikke en belastning, der skal lukkes ude eller begrænses, men mennesker i en dybt ulykkelig situation, som vi har en pligt til at hjælpe. Mennesker på flugt skal føle sig velkomne, og vi skal anerkende dem som mennesker med mulighed for at bidrage til vores samfund. Alternativet vil til enhver tid insistere på, at vi som nation overholder Flygtningekonventionen, Børnekonventionen og Menneskerettighedskonventionen. Og vi ønsker at styrke asylansøgerees retssikkerhed i Danmark.

Alternativet mener, at en solidarisk fordeling af asylansøgere kan ske på EU plan. Der må nødvendigvis være en ensartethed i de forhold, vi tilbyder asylansøgere, hvis de skal fordeles af EU. Alternativet vil forebygge menneskesmugling ved at gøre det muligt for asylansøgere at få deres asylsag behandlet i de nærområder, der kan komme i spil som "centerlande" enten på EU ambassader eller på særlige centre for eksempel på begge sider af Middelhavet. Danmark har påtaget sig at beskytte flygtninge mod forfølgelse i lande, der ikke kan eller vil beskytte deres egne borgere. I dec. 1952 var vi det første land, som tilsluttede sig FN's Flygtningekonvention, men i dag er Danmark et af de lande i EU, som har den strammeste asyl- og flygtningepolitik.

12.0.1 FORSLAG | ØGET RETSSIKKERHED

Alternativet ønsker at øge retssikkerheden for de mennesker, der er i asylsystemet, og som ofte får afslag på asyl på grund af påstået utroværdighed. Det kan frem for alt ske ved, at asylansøgere får ret til kvalificeret uafhængig bistand både før, under og efter behandlingen af deres sag, adgang til certificeret tolkebistand og lydoptagelse af de samtaler, som ligger til grund for asylbehandlingen. Alternativet ønsker blandt andet også bedre retssikkerhed ved afslag på asyl, kriterierne for tildeling af humanitært ophold lempet og loven om de facto opholdstilladelse efter 18 måneder overholdt.

12.0.2 FORSLAG | HURTIGERE AFKLARING - BEDRE MULIGHEDER FOR EN NORMAL HVERDAG

Alternativet lægger stor vægt på, at det så hurtigt som muligt afklares, om asylansøgeren har et grundlag for at få asyl her i Danmark. Det er forudsætningen for, at asylansøgere hurtigst muligt får mulighed for at få så normal en hverdag som muligt med adgang til det almene læge- og skolesystem og blive en del af det danske samfund. Modersmålsundervisning skal så vidt muligt tilbydes børn på alle sprog, så kontakten til det kulturelle ophav ikke mistes. Derfor anbefaler Alternativet, at asylansøgere får mulighed for at flytte ud af asylcentre og overføres til kommunerne, så snart registrering og sundhedscheck har fundet sted.

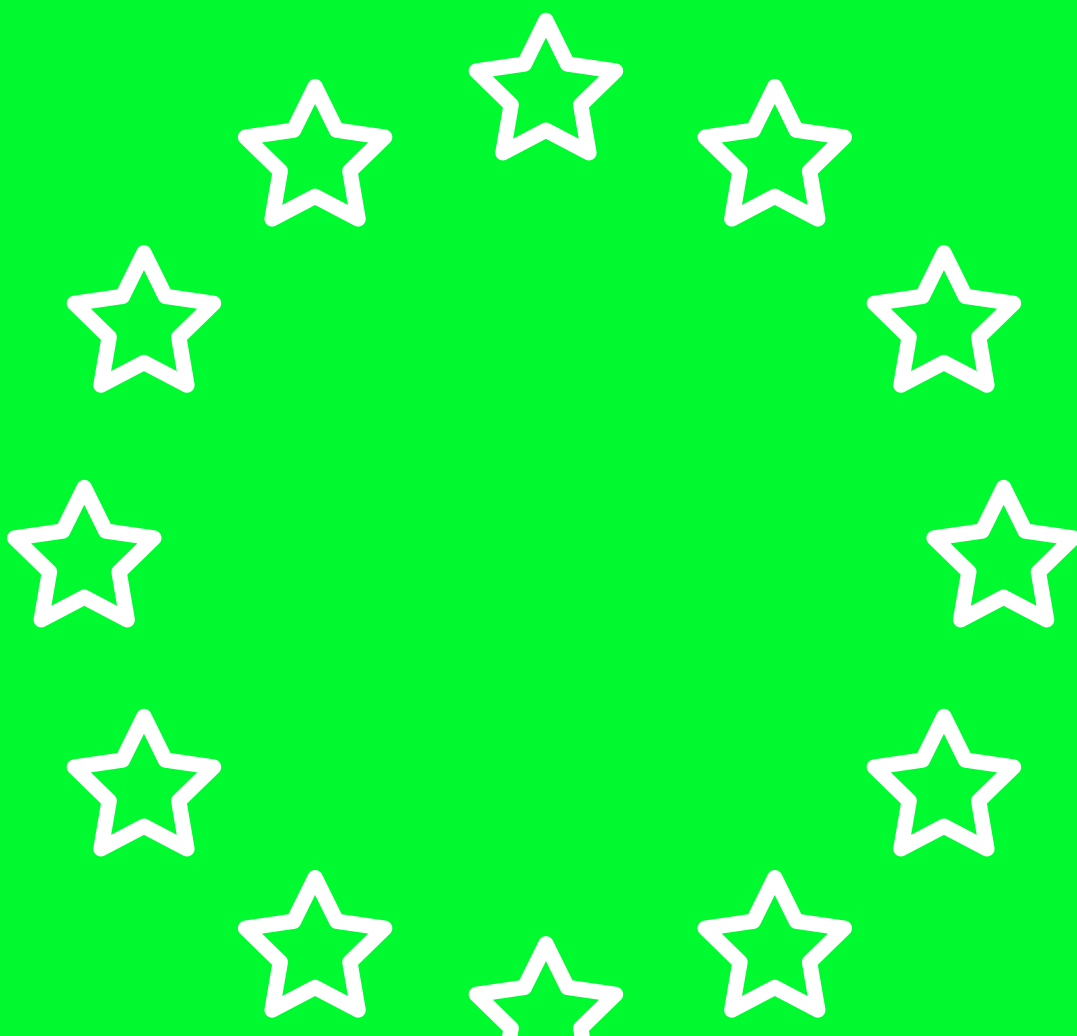
12.0.3 FORSLAG | TIDLIG KOMPETENCEAFKLARING

Retten til at søge arbejde eksisterer allerede i asylfasen, men denne ret er belagt med en lang række bureaukratiske forhindringer, hvilket i realiteten gør det næsten umuligt for asylansøgeren at benytte den. Dette medfører en helt unødvendig klientgørelse af asylansøgeren. For at lette adgangen til arbejdsmarkedet foreslår Alternativet, at asylansøgere bliver kompetenceafklaret umiddelbart efter ankomsten til et asylcenter og får ret til at arbejde fra dag 1. En del asylansøgere har veldefinerede kompetencer, som kommunerne efterspørger. Det bør være en selvfølge, at Udlændingestyrelsen bosætter asylansøgerne i de kommuner, der efterspørger netop deres kompetencer. Asylansøgere skal allerede i Asylcentre have afklaret deres kompetencer med henblik på uddannelse og opgradering af deres aktuelle kompetencer, bl.a. med det formål, at de har mulighed for at vende styrket tilbage til deres hjemlande, som et reelt alternativ til at bosætte sig langsigtet i Danmark.

12.0.4 FORSLAG | RAMMER FOR MØDER MELLEM ASYLANSØGERE, FLYGTNINGE OG DANSKE BORGERE

Erfaringen viser, at det har en positiv psykosocial effekt, at asylansøgere, flygtninge og danske borgere får mulighed for at mødes og skabe indbyrdes relationer. Derfor anbefaler Alternativet, at der afsættes ressourcer sådan at der i alle større byer tilbydes faciliteter, som kan danne rammen om sådanne møder og øvrige aktiviteter, der kan forbedre asylansøgerees mulighed for at interagere i samfundet.

EU-SAMARBEJDET

Alternativets grundlæggende vision for EU er derfor at videreudvikle samarbejdet, så det bliver mere grønt, socialt balanceret og demokratisk. Alternativet ønsker, at EU altid arbejder med tre bundlinjer. En økonomisk bundlinje rækker ikke uden en positiv social og miljømæssig bundlinje.

EU's strukturer skal reformeres, og samtidig skal EU's beslutningsprocesser gøres fuldt gennemsigtige. Dette bør sikres ved blandt andet at styrke Europa-Parlamentet.

Alternativet til EU, som det er i dag, er et bedre EU. Vi kan ikke redde kloden og få en grøn verden ved at lukke os om os selv. Vi må samarbejde internationalt og desuden arbejde særlig tæt med vores nærmeste nabolande i Norden. Der skal samarbejdes i EU og i FN, og EU må gå forrest i samarbejde om klima, handel, ligestilling og infrastruktur i FN-regi, så udviklingen går mod fælles globale mål i stedet for optrapning af konflikter.

Alternativet vil have Danmark til at gå forrest med den grønne omstilling. Vi skal igen være foregangsland.

Alternativet vil arbejde for at få gjort hele EU til det område, hvor grønne idéer blomstrer og er med til at forvandle klimatruslen til bæredygtige arbejdspladser. Dette kan vi ikke alene. Vi må samarbejde med alle. Alternativet vil være med til at vise vej og tage del i skabelsen af et bredt internationalt samarbejde med ligesindede progressive kræfter over grænserne.

Alternativet vil arbejde for åbne demokratiske processer og et Europa i bedre social balance for at sikre freden og fremtiden.

Vi oplever i dag en stor udfordring med flygtninge, der kommer i tusindvis til Europa både fra borgerkrigen i Syrien og andre krigs- og konfliktramte områder i Mellemøsten og Afrika. Samtidig er der en stor immigrationsudfordring fra det afrikanske kontinent.

Det kan intet land i Europa klare alene, og det er derfor vigtigt, at vi står sammen om både kortsigtede løsninger i forhold til håndteringen i dag og mere langsigtede løsninger, hvor det er afgørende at satse på konflikthåndtering og massiv investering i udvikling. EU blev startet som et freds- og demokratiseringsprojekt. Det skal vi holde fast i og videreudvikle.

13.1 VISION | ET GRØNT EU

Danmark har et mål om 100 % vedvarende energi fra 2050. Det kan gøres meget hurtigere, hvis EU sætter skrappe krav for omstillingen i Europa. Dette understøttes af Alternativets ambition for en fuldstændig omstilling til energiformer uden CO2 allerede i 2040.

Skrappere lovgivning skaber automatisk et større marked for grønne, CO2-frie løsninger. Som følge heraf vil motivationen til at slippe fantasien løs og opfinde nye teknologier eller udbrede de bestående vokse, og grønne iværksættere vil blive den vigtigste beskæftigelse.

EU har givet billioner til bankerne og ikke bidraget effektivt til løsning af Sydeuropas kriser. Tænk, hvor mange arbejdspladser det kunne være blevet til, hvis pengene i stedet var anvendt direkte til grønne investeringer.

Store dele af Europa investerer overvejende på grund af for stramme budgetregler, for lidt i grøn omstilling. En lempelse af budgetregler sammen med investeringer i bl.a. grøn omstilling vil give arbejdspladser og bidrage til, at Europa frigør sig fra afhængigheden af olie og gas fra Mellemøsten og Rusland.

Vi isolerer bygninger relativt godt i Danmark. Der er et kæmpe marked i de mange lande, som ikke isolerer. Vi er gode til at spare på energien. Der er et endnu større marked i at få alle borgere og virksomheder til at spare ved at sætte skrappe krav til energiforbrug.

Markedet kan også hjælpes på vej ved f.eks. at lade de europæiske, amerikanske og andre landes standardorganisationer samarbejde om nye fælles standarder for maksimalt energiforbrug for alle produkter og processer.

13.1.1 FORSLAG | GØR ALLE TILSKUDSORDNINGER GRØNNE

EU giver ofte tilskud til projekter, som gør verden mindre grøn. Dette bør ændres, så EU fremover kun giver tilskud til projekter, der har været gennem en grøn screening for bæredygtighed. Alle tilskudsordninger bør være tidsbegrænsede, også de grønne fonde.

Tilskud skal primært åbne nye markeder og åbne for udvikling af nye produkter. Tilskud skal dog ikke afgøre, om borgerne vælger vind, sol eller andre vedvarende energiformer. Tilskud skal indrettes, så vi får mest mulig bæredygtighed for pengene.

13.1.2 FORSLAG | GØR LANDBRUGSPOLITIKKEN ØKOLOGISK

EU's landbrugspolitik fremmer anvendelsen af sprøjtegifte, der ødelægger miljøet og truer grundvandet. Alternativet vil arbejde for, at der ikke betales en eneste euro direkte til ødelæggelse af miljø og drikkevand.

Den nuværende landbrugsstøtte er dyr for skatteborgerne. Den er kapitaliseret som højere priser på ejendomme, og dermed meget højere omkostninger for landmændene.

Landbrugsstøtten i EU bør omlægges, så den i stedet fremmer omstillingen til økologisk drift. Fiskeripolitikken skal være bæredygtig og ske med respekt for biodiversiteten i havene.

13.1.3 FORSLAG | GØR MØNTUNIONEN GRØN OG SOCIAL

Den europæiske møntunion er fejlkonstrueret ved at etablere fælles penge uden demokratisk styring baseret på for restriktive økonomiske modeller. Møntunionen må gentænkes og ændres, så den fremmer skabelse af arbejdspladser, grøn omstilling og velfærd i stedet for arbejdsløshed, blind jagt på ensidig økonomisk vækst og ulighed.

Forbuddet mod underskud på finanslove på højst tre procent i dårlige tider og maksimalt en halv procent i normale tider bør ændres, så ikke mindst grønne investeringer ikke anses som forbrug, men netop som investeringer i fremtiden.

Alternativet vil bevare det danske forbehold for en fælles valuta, ØMU-undtagelsen, til den dag, hvor den fælles europæiske valuta ØMU'en er ændret, så den prioriterer sociale hensyn og særlige behov i medlemslandene. I mellemtiden vil vi i eks. Europa-Parlamentet støtte ethvert skridt, der gør møntunionen mere grøn, social og demokratisk.

13.2 VISION | HANDELSPOLITIK FOR GRØN OMSTILLING

EU er verdens største yder af humanitær bistand og udviklingsbistand. Vores protektionistiske handelspolitik koster imidlertid reelt udviklingslandene mere end værdien af vores samlede bistand. Vores handelspolitik er med til at hindre økonomisk og social udvikling i blandt andet Mellemøsten og Afrika med en protektionisme, der hindrer dem i at sælge deres forarbejdede produkter til os. Den nuværende handelspolitik bidrager til at skabe flygtninge- og migrationsstrømme. Alternativet vil derfor arbejde for at give udviklingslande adgang for deres produkter til de europæiske markeder. Alle indførte varer skal dog respektere vores sundheds- og miljøstandarder. På denne måde kan EU være med til at højne forbruger- og miljøstandarder samt klimaindsatser – også i udviklingslandene.

EU er verdens største handelsmagt og har stor indflydelse på standarder for hele verden. Det er vigtigt, at vi i Europa er dette ansvar bevidst i forhold til såvel den interne handel mellem medlemslandene og når EU indgår handelsaftaler med andre stater og handelssammenslutninger. Hvis EU og USA sammen skal danne et transatlantisk frihandelsområde, må vi på forhånd sikre, at miljøfremme og klimakrav ikke dømmes ulovlige af udemokratiske voldgiftsmænd. Handelsaftaler må aldrig medføre, at demokratiske beslutninger tilsidesættes af private, nationale eller overstatslige voldgiftssystemer.

Frihandel og bæredygtighed skal kombineres og ikke konkurrere. Den frie handel skal udbrede bæredygtige løsninger og ikke hindre, men derimod fremme den grønne omstilling.

Europa-Parlamentet skal sikre gennemsigtighed for forbrugeren, så muligheden for at træffe bæredygtige valg bliver nemmere og mere gennemskueligt, blandt andet på energimarkedet.

13.2.1 FORSLAG | IMMATERIELLE RETTIGHEDER IND I HANDELSAFTALER

Fremtidige handelsaftaler skal også adressere de immaterielle rettigheder, som f.eks. patentlovgivning, og sikre, at erhvervslivet fortsat kan drive forskning

og udvikling samtidig med, at der ikke opnås monopoler på natur, sundhed, energiforsyning og digital infrastruktur.

13.2.2 FORSLAG | TRANSNATIONALE SELSKABER SKAL OGSÅ BETALE SKAT

Skatten på arbejde er høj i mange EU-lande. Samtidig er der brug for flere indtægter til at finansiere den nødvendige omstilling af kloden til fuld bæredygtighed.

Miljøbelastning og alt forbrug af knappe ressourcer bør beskattes med fælles minimumssatser, så beskatning i et land ikke blot medfører indkøb fra nabolandene. Der skal arbejdes for en fælles minimumsskat for selskaber i EU, så medlemslandene ikke fristes til at konkurrere med hinanden om den laveste sats i iveren efter at tiltrække kapital.

Transnationale selskaber skal betale skat, hvor indtægterne er tjent. Selskaber skal ikke kunne trække penge ud af udviklingslandene uden at betale skat. Hvis selskaber ikke kan bevise fordelingen af overskud, bør beskatningen fordeles efter omsætningen i de forskellige lande.

Alternativet vil stoppe alle skattely ved ganske enkelt at forbyde finansielle transaktioner med lande, som "stjæler" skatteindtægter fra EU-landene, og arbejde for en skat på finansielle transaktioner generelt.

13.2.3 FORSLAG | INGEN MÅ MISTE SOCIALE RETTIGHEDER

EU-Domstolen har gjort det for let at komme til andre EU-lande og få udbetalt børnepenge, SU og andre sociale ydelser. Alternativet støtter, at reglerne gås grundigt efter.

Målet må være, at alle skal have ret til social omsorg i ét land. Ingen skal fratages deres sociale rettigheder, når de flytter, og ingen skal få dobbelte rettigheder ved at flytte til et andet land.

13.3 VISION | GØR EU ÅBENT, NÆRT OG DEMOKRATISK

Den 2. juni 1992 stemte et flertal af danskerne nej til Maastricht-traktaten. Det danske nej forstærkede erkendelsen af behovet for de reformer med åbenhed, nærhed og demokrati, som efterfølgende blev gennemført.

Men vi skal videre med flere reformer. Her er Alternativets enkle forslag:

13.3.1 FORSLAG | ÅBENHED

Alle møder om EU-lovgivning bør være åbne, og alle forberedelser til lovgivning bør lægges på internettet, så borgerne kan følge med og få indflydelse, før lovene er besluttet.

Alle EU's folkevalgte skal have mindst samme adgang til forhandlingsdokumenter og referater som de tyske folkevalgte.

13.3.2 FORSLAG | DEMOKRATI

Den danske regering skal sikre et specifikt forhandlingsmandat fra folketinget. EU-lovgivning skal også behandles i de nationale parlamenter, som bør beslutte landets bidrag til den fælles beslutningsproces. EU-lovene skal fremover så vedtages endeligt af Europa-Parlamentet. Folketingets fagudvalg må behandle forslag til forordninger og direktiver på deres fagområder og komme med indstilling til Europaudvalget, som skal instruere de danske forhandlere i et tillidsfuldt samarbejde med regeringen.

13.3.3 FORSLAG | NYE MÅL

EU skal have mål for miljø, demokrati og social balance. Rettighederne skal definere udviklingen i EU, på samme måde som retten til den frie bevægelighed har gjort det.

1. Borgerlige frihedsrettigheder: I den digitaliserede verden bliver borgerrettigheder, som eksempelvis privatlivets fred, reelt ikke respekteret. EU bør gå i spidsen for at udforme regler og praksisser, der effektivt sikrer, at den Europæiske Menneskerettighedskonvention respekteres og efterleves i Europa. EU bør bruge sin rolle som blød supermagt til at få indført en effektiv, global beskyttelse af privatlivets fred.
2. Deling af den lovgivende og den udøvende magt. Kommissionens rolle må afgrænses til at være udøvende, samtidig med, at Europa-Parlamentet tildeles lovgivningsinitiativ.

